Amegölt Steinherz titokzatos biztositásai

Hétfő, 1931 március 30

Reggeli Ujság

III. évfolyam, 13. szám

Hungária-Polizei SV
6:3 (5:1)

Ferencváros-Nemzeti
2:2 (1:0)

Ujpest-Budai „11"
7:1 (4:0)

ZEPPELIN GRÓF

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
V., Lipót-körút 5. Vasárnap d. u. és éjjel: V., Vilmos császár-út 34

Ára 20 fillér

Telefon: 296-99 és 125-10
Telefon vasárnap délután és éjjel: 229-31 és 253-09

A Zeppelin szörnyü hóviharban tette meg tizórás utját Friedrichshafentől Budapestig és hétórás körrepülését Magyarország fölött

Életének második legnagyobb hóviharát élte át Lehmann kapitány a magyarországi körrepülésen

Linz és Bécs között reggel három órakor félelmetes jégeső és szélvész majdnem visszafordulásra késztette a Zeppelint — Teljes erővel, minden motorával küzdött Graf Zeppelin a 90 km. sebességü ellenszéllel — Remekül bevált a magyar katonai kirendeltség — Szenzációk Friedrichshafenben — Zeppelin láz egész Magyarországon Repülés a Balaton fölött — Beszélgetés Lehmann parancsnokkal és Knut Eckenerrel

Gömbös Gyula és Edelsheim-Gyulai Lipót gróf nyilatkoznak a magyarországi ut benyomásairól

A Reggeli Ujság kiküldött tudósitója a Graf Zeppelinen

Ugy jelent meg a borus magyar égen, mint az elpusztithatatlan germán erő, akarat és tudás kinyilatkozása. Ragyogó ezüstös testével, amely végigcikkázott már Óceántól—Óceánig a föld egész horizontján, egy napra mintha biztató fénysugárt lopott volna erre a megtépett kis földszigetre is. Jött, látott és győzött! És a sok százezer torok üdvrivalgása, amely ezt a legendás ezüst légicápát köszöntötte, nemcsak a látványosságnak, a ritka ünnepnek szólt, de a technika csodálatos alkotását dicsőitette, amely kulturájában és erejében örökké élő nemzetet reprezentál.

A *Zeppelin* jövetele ritka, ünnepi köntösbe öltöztette ezt a várost. Fásult mindennapos gondoktól elcsigázott emberek rohantak az utcára, hogy szemtanui legyenek a sohanemlátott tüneménynek, mikor a világ egyik legnagyobb és legtökéletesebb technikai alkotása ellátogat Magyarországra. Emberek, autók és lobogók szinesitették be Pest didergő utcáit és az óriásléghajót olyan kollektiv gyermeki örömmel köszöntötte ez a város, amilyennel csak ritka természeti csodákat szoktak fogadni.

Ez volt az a látványosság, amely *nem okozott csalódást.* A levegőnek ez a tökéletes, raffinált masinája elbüvölt mindenkit, aki látta, aki közelébe jutott s különösképpen azokat, akik utazhattak rajta. Ennek az eseménynek a jelentőségét alig is lehet felbecsülni. Nemcsak a nyugat szimbólikus üdvözlete volt ez felénk, nemcsak Németország bőkezü gesztusa, hogy elküldte büszkeségét hozzánk, — de valahogyan kapcsolat az éterhullámokon keresztül az egész világgal is, amelyik erről a szerencsétlen országról olyan ritkán akar tudomást venni.

A *Reggeli Ujság az esemény jelentőségéhez mérten foglalkozik a Zeppelin magyarországi utjával.*

Friedrichshafentől, a starttól — Csepelig, a Zeppelinen helyetfoglaló munkatársunk szines leirásban rögziti meg e légiut ritka élményét. Aztán a csepeli kikötésről, majd a magyarországi körrepülés minden mozzanatáról szól részletes tudósitásunk,

amellyel lapunk szolgálni kiván e világjelentőségü eseménynek.

Indulás előtt Friedrichshafenben tizenhárman voltak...

— A Reggeli Ujság tudósitójától. —

Friedrichshafen, a Bodensee partján. Szombat. *Délután hat óra.* A „Graf Zeppelin" parancsnoka, *Lehmann* kapitány utolsó megbeszélésen fogadja a hajó utasait. A megbeszélés szinhelye: a friedrichshafeni *„Werft"*, a friedrichshafeni Zeppelin-telep irodája. A kapitány szobája. Lehmann; öt világrész ünnepelt hőse. Amerikából ő hozta vissza a Zeppelint. Alacsony ember. *Pipázik.* Megjelenése nem pilótára emlékeztet. Inkább tengerészre. Napbarnitott, markáns fej. Széles, férfias kezek. A szoba: puritánul egyszerü. Telefonok, csengők, klaviaturák, apró jelzőlámpák. Tapézatlan ajtó. Szőnyeg sincs. Zaj itt nem zavar senkit. Nem ideges senki. A kapitány feláll. Póz nélkül. Könnyedén az asztalhoz támaszkodik. Majdnem ráül. Van benne valami jókedv, huncut és fius. Hat óra van. Egy félórával ezelőtt kapta Lehmann kapitány az utolsó meteorológiai jelentést. Ott készitették, szemben, tul a réten: a rádiótoronyban, amelyben az időjelző állomást is elhelyezték. A világ minden állomása egyidőben — ugy öt óra felé — időjelentést ad. Kint az Óceánon az óceánjáró gőzösök. Fent Szibériában az orosz rádió. Itt, ebben a ragyogó szépségü kisvárosban, amely félig fürdőhely és félig gyárváros, összeegyeztetik a jelentéseket. Az oroszt és az óceánit. Napjában átlag három kész jelentést kap a kapitány. Reggel nyolckor, délelőtt tizenegykor, délután ötkor. Ezekből a jelentésekből ő maga vonja le a következtetéseket. Ő határozza meg, hogy a jelentés szerint mikor lehet startolni.

— „Az időjelentés nem valami biztató — mondja Lehmann kapitány — borus, ködös és szeles az idő", de *az idő tendenciája jó.* Az ut első felét gyönyörü holdvilágban fogjuk végigélvezni. Az irány: *WNW.* Vagyis: *West — Nord — West. Nyugat — észak — nyugat.* A terv szerint *München* felé repülünk el, majd *Bécs* felé tartunk, *hajnalban körülrepüljük Bécset* és mivel időnk bőven van, lekanyarodunk dél felé, Szombathely felé."

Szombathely: *azt jó magyarosan mondja a kapitány.* Nem azt mondja, hogy Steinamanger. Mint ahogy valószinüleg a kinai várost kinaiul, a délfranciát toulousi kiejtéssel mondja. A kapitány egyetlen gondja, hogy sikerül-e majd a leszállás Budapesten. Friedrichshafenben kétszáz, vagy kétszázötven, minden tekintetben tanult és gyakorolt ember vonszolja ki a hangárból a repülőgépet, a magyar segédcsapatok azonban nemcsak hogy a földre való lehuzás nehéz munkáját nem végezték még soha, hanem nagyrészük valószinüleg világéletében nem is látott Zeppelint. Két *„driller"*, két oktató tanitotta ki a magyar csapatot.

Ennek a két oktatónak feladatát Lehmann kapitány majdnem nagyobbnak tartja mint a repülőgép vezetését.

Egyébként ugy beszél az utról, mintha egy bicikli-turáról volna szó.

A repülőgép vendégei *Friedrichshafen* legelőkelőbb szállodájában, a *Hotel Kurgartenben* várják, hogy lepecsételjék jegyeiket. Az atmoszféra: *Hamburg, Trieszt, Cherbourg* nagy internacionális szállodáinak hallja, mielőtt nagy amerikai utra indul a *Bremen*, vagy a *Mauretania*. Várakozás, izgalom, színes selyemlámpák félig elfojtott homálya, térképek a falon, uti prospektusok az asztalokon. A magyar kolónia tagjai összeverődnek: magyar és osztrák lapok képviselői, a *Királyi Magyar Automobil Club* alelnökének, *Pál* Andor őrnagynak felesége, a bájos Pál Margit, aki szintén vállalkozott a nagy utra. Néhány perccel, mielőtt megjelenne a Zeppelin-társaság autója, megérkezik a friedrichshafeni *Maybach* Müvek nagy, fehér kocsiján *Horthy* István főmérnök, a kormányzó fia és *Scitovszky* János, a belügyminiszter fia.

Mindketten vendégei a Zeppelin-társaságnak, mindkettőjüket megérkezésükkor a Maybach-müvek, a Zeppelin-müvek testvérgyárának vezérmérnöke, Krose ur

fogadta, aki elkalauzolta őket nemcsak a híres automobilgyár és a léghajógyár telepein, hanem aki átkisérte őket *Svájcba* is, a Bodensee tulsó oldalára, ahol épp most két gigantikus repülőgép épül, a világ két legnagyobb repülőgépe: a *DO X. két testvérgépe.*

Szombat esti tiz óra. A Zeppelin személyszállító társaságának autója előáll. Az autóbusz ajtajában gyors bemutatkozás, kézfogás, megismerkedés. Egy ijesztő megállapitás (persze senki sem meri megvallani a másiknak) — *tizenhárman vagyunk.* Hat magyar ujságiró, *Karinthy* Frigyes, egy schaffhauseni gyáros, egy *berlini* bankár, bethlenfalvi *Pál* Andorné, *Horthy* István, *Scitovszky* János és *Almássy Pál*, az ismert magyar repülő.

Az autobuszon egy utolsó cigarettára gyujtunk, megnyilnak a friedrichshafeni *Werft* kapui, amelyek egyébként száz lakattal vannak elzárva az egyszerü halandók előtt. Kapuk nyilnak, portások szalutálnak, kétszer vagy háromszor a rövid uton megáll az autó, az autobusz vezetője valami titkos jelszót kiált ki a kocsiból; a helyzet merőben emlékeztet romantikus detektivfilmre, ahol egy gombnyomásra titkos ajtók tárulnak fel és valami furcsa nyelven ismeretlen szolgák ismétlik a rendelkezést. Különben a szavak, amelyek itt elhangzanak, tényleg egy kicsit furcsán érintik annak a fülét, aki nem szokta meg ezt a württembergi svábos tájszólást. Itt mindent valami kedves németséggel kicsinyitenek. Stube helyett azt mondják *Stüble*, szoba helyett szobácska. Például: *Milchstüble, Teestüble.* Vagy: *Frau* helyett Fraule. Minden apró. A Zeppelinnél kissé nehéz volt a dolog. Mégse lehet azt mondani erről a 236.6 méter hosszu, 33.7 méter magas kis épületről, hogy: Zeppelinke. Zeppelinci. Vagy Zeppike. De azért találtak megoldást. A württembergi svábok *Zepp*-nek nevezik. Családi körben. Zepp. János helyett Jancsi. Zeppelin helyett Zepp. Az egész világon: «*L. Z. 127. Graf Zeppelin*». Előkelő. Nagy. Hatalmas. Félelmetes.

Friedrichshafenben csak egyszerüen Zepp

Senkise próféta saját hazájában... Itt sok méterrel kisebbnek tartják, mint amekkora.

A Z. 127 UTASAINAK LEVELEZŐLAPJA A REGGELI UJSÁG SZÁMÁRA, A NÉMET BÉLYEGEKKEL.

A hangárban, egy órával az indulás előtt, ugy érezték magukat az utasok, mintha a Marsra kerültek volna

Az indulás előtt persze már eleven az élet a hangárban. De ilyenkor idegeneknek még *szigoruan tilos a belépés.*

Munkatársunknak mégis sikerült már egy félórával előbb bejutni a Zeppelin óriási hálótermébe.

Ekkor, alig egy órával az indulás előtt, még teljesen csendes a hangulat. Csak néhány hatalmas cső van bevezetve a léghajó aljába. Ezek a csövek levezetnek a föld alá, a föld alól meritik erejüket, egyre dagadnak, egyre nagyobbak lesznek. Erős moraj hallatszik.

A friedrichshafeni Zeppelintelep külön gázrezervoárjából szivattyuzzák ide ezeken az óriási csöveken keresztül a szükséges gázt a gépbe.

A kevésbé robbanékony hélium még egyelőre nincs használatban, a következő, most épülő Zeppelinnél azonban már alkalmazni fogják. Most egy ijesztő perc.

A félhomályos hangárban hirtelen elkezd emelkedni az óriás és az az érzése az embernek, hogy szörnyü erővel szétfeszíti a hangár tetejét.

A második pillanatban már minden oldalról mintha földből nőttek volna ki, *munkások rohanják meg a gépet*, beleakaszkodnak a lelógó kötelekbe, a lent kifeszitett vasrudakra közsákokat akasztanak és a következő pillanatban megint csak ijesztő nyugalmában simul a Zeppelin a hangár tetejéhez. *Igy mozdulatlanul még gigantikusabb látványt nyujt, mint akkor, amikor mint egy óriásgyermek luftbalonja akart röpülni.* A zsákok, amelyeket ráakasztanak, különös funkciót látnak el. A gép teljes terhe, amelyet később magyarországi utján vinni fog, most *közsákok* formájában huzza a Zeppelint le a földhöz. Ez a *sulypróba* Ha az utasok, a legénység, azután beszálltak és ezeket a zsákokat elveszik, pehelykönnyüséggel vontatható ki a gép a hangárból. A gázcsöveket most kiveszik, az öt kis szabadon lógó motorgépezetbe beszállnak a *motorok vezetői*, a motorok megindulnak, a zaj egyre fokozódik, mig hirtelen elál. *A próba sikerült.* És mindez halk, hangtalan csendben, majdnem ünnepélyesen.

Amikor az autobusz utasait végre beengedik, a hangárban kigyulnak *a reflektorok.* Misztikus fényü, zöld reflektorok. A kis kapun át *egyenként* jönnek a hangárba az utasok. Amint igy egyenként kicsinységük szörnyü érzetében megállnak az óriási gépezet alatt a zöld, kissé teatrális fényben, ugy érzik, *mintha a Mars-bolygóra tévedtek volna el.*

Valahogy minden elképzelés, a fantázia legféktelenebb játéka is csak kompozicionak tünik ezzel a látvánnyal szemben.

A praehistorikus kor állata is, ha felrajzolom, valahogy össze van téve emberi kezekből, oroszlánkörmökből, tigrisszemekből és Siegfried sárkánya sem más, mint gyermekkorunk egyik elképzelése. De ez itt, ez a Marsbeli állat, amelyet csuffá akartak tenni, amikor vörös betükkel ráirták, hogy «*L. Z. 127*», ez a Magyarországra induló Zeppelin,

ez elképzelhetetlen annak számára, aki nem látta közelről.

A hangárban most is csend. Csak az utasok gondolája előtt, ahol a lépcső van felállitva, nagyobb a mozgalom. Itt kontrollálják a jegyeket. Néhány perc és a hangár végtelen magasságu kapui szétnyilnak. Mintha láthatatlan kezek szinpadi függönyt huznának széjjel. Csodálatos reinhardti a szinpad, a sötétkék márciusi éjszaka, amint feltárul a széjjelnyilt függöny. *Kétszázötven ember tartja most a köteleket.* A kommandó-hidon elhelyezkedik a vezérkar. Néhány kemény szó, néhány parancs, egy fütty az éjszakában és a kétszázötven ember kivontatja a Zeppelint a hangárból. A köteleket a vállukon keresztül a mellükre szoritják. A hold egy sávot vet rájuk, a hangár sötétzöld reflektorainak fénye még bevilágitja a mezőt is. Ennek az *„L. Z. 127"*-nek egyetlen egy utasa sem lenne meglepve (pedig egy német professzor is van köztünk), ha ez a 250 ember, aki a Zeppelint huzza, hirtelen elkezdenék énekelni: az Ej Uchnyemet, a Volgahajósok vontatódalát.

Minden oldalról emberek csődülnek össze, a köteleket tartó csapatok mögött százan és százan tömörülnek, megmozdul ez a város, érezni, hogy

mennyire összetartoznak ezek az emberek és ez a mü. Isten tudja hányszázszor látták ezek ugyanezt a látványt és ujra eljöttek és ujra itt vannak mind, kivétel nélkül, *Friedrichshafen füszeresei, mérnökök, néptanitók és vendéglőtulajdonosok, kreislerosok és munkások.* Egy pillanat, egy harsány kiáltás, a kőzsákok lezuhannak, a kötélhuzók elengedik a köteleket és

nyilegyenesen, nem irva le köröket, mint az egyszerü repülőgép, felemelkedik a Zeppelin.

A perspektiva egy másodperc alatt eltolódott, négyemeletes házak viskókká eltörpültek. A motorok berregni kezdenek és a még hideg márciusi éjszakában Württemberg hómezői felett elindul Magyarország felé a Zeppelin. Már a hangár felett vagyunk. A hangár, az anya, eltörpül az elszabadult óriásfiu mögött és a Zeppelin fekete árnyékot vet a fehér hómezőre. *A saját árnyékunkat látjuk.* Friedrichshafen felett köröket ir le a Zeppelin, majd *Ravensburg* és *Menningen* felé fordul, a Stevard pedig jókedvüen jelenti, hogy kedvező hátszéllel másfél órán belül München felett „állunk".

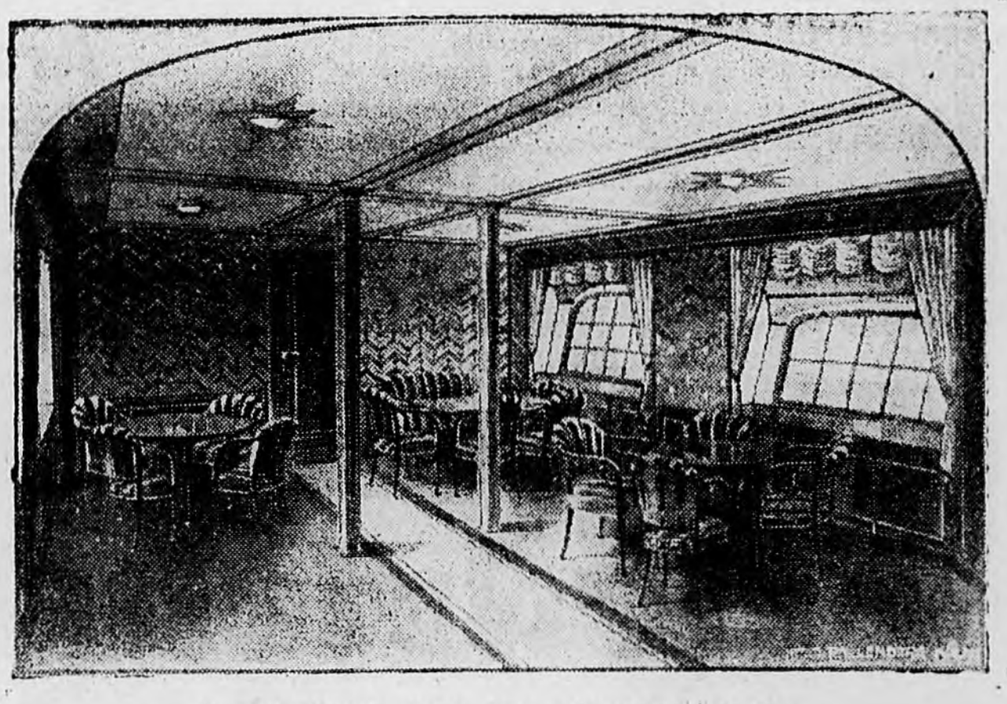

A ZEPPELIN NAPPALI TÁRSALGÓTERME

Gyalulatlan asztalok mellett a Zeppelin szalonjában

Az első szenzáció után a második: a Zeppelin látott vendég. A legkiválóbb térképészeti és rádiószakember. Sokszor szükség van a tanácsára. A harmadik *Schmidt* torpedókapitány. Ő is utolsó percben érkezett. Szintén kirándul. Turista. Zeppelinen jár. Onnan nézi a hegyeket. *Lenézi őket.*

belsője, a cápa hasa, amely most elnyelt. *Amilyen szolid, puritán és egyszerü egy rendes német cápa hasa csak lehet, olyan szolid, puritán és egyszerü az L. Z. 127. berendezése.* Egy kis szalon. Függönyök ráffolva az ablakok felett. Nem selyem. Nem is müselyem. Szatin. (Legfeljebb.) Valami nagyon egyszerü. Dinrndl-minta. Csak sárgában. Egyszerü, zöldre meszelt fal. Öt kis lámpa. Asztalok, tisztán teritett, *gyalulatlan asztalok.* Nem bőrfotelek, hanem szövettel áthuzott, kis karosszékek. Hajnal felé, amikor mindnyájan már kissé fáradtak voltunk, olyan volt a legnagyobb német Zeppelin szalonja, mint egy kis kávéházi szoba, hajnal felé, amikor a vendégek nagy részét már kidobták és söpörni akarják a padlót. (Csakhogy itt nem lehet kidobni a vendéget.) De ebben az egyszerüségben nincs semmi kifogásolni való. Ez nem hiány, mert hiszen bőrfotőjöket is megengedhetne magának a Zeppelin-társulat. Ez *elv.* Az uj, most épitendő Zeppelin még egyszerübb lesz. Német demonstráció: a technika vivmányai számára van pénzük. Bőrfotőjre nincs. (Másutt forditva van.) A szalonból folyosó nyilik. A folyosóból kétoldalt hálófülkék. *Rendes, két személyre szánt hálófülkék.* Waggon Lits. Vagy Mitropa. *Csak éppen csekély kétezer méterrel magasabban.* A folyosó végén fürdőszobák. Egy *női fürdőszoba* és egy *férfifürdőszoba.* (Ez alkalommal egy kicsit igazságtalan volt a beosztás. Tizenöt férfinak egy fürdőszoba. Egy hölgynek szintén egy egész fürdőszoba. De a kedves bethlenfalvi *Pál* Andornénak szivesen átengedtük az egész fürdőszobáját. Azt hiszem, a másikat is egészen zavartalanul használhatta volna.) Ez megint Németország: a függöny szatinból van. De a fürdőszoba budoárnak is beillik. Kétezer méter magasban.

Egy utas, aki háromszázadszor utazik

Különben, hogy is van ez, hogy mégis tizenhat utas lett a tizenháromból? Hogy sikerült mégis elháritani a legrosszabbat? Az eredeti utaslistán tényleg csak tizenhárman voltunk. De aztán még hozzájött a *Kurgartenhotel* kedves vendéglőse, aki a konyhára ügyel, mert a szakács a friedrichshafeni szálló első szakácsa. Hozzánk csatlakozott az utolsó percben *Dieckmann* professzor ur is, aki éppen arra járt, amikor indulni akartunk.

Háromszázadszor utazik.

Mindig felszáll, ha egy kis magaslati levegőre van szüksége. Nagyon egészséges ember. De szivesen

München fölött

A stevard bejelentése pontosan bevált. 11 óra 05 perckor hagyta el a Zeppelin Friedrichshafent. *Tizenkét óra 25 perckor 170 kilométeres sebességgel* elrepültünk *Landsberg am Lech* felett, 12 óra 25 perckor feltünnek *München* első lámpái. Itt, ahol még tiszta az ég, nem mutatkozik felhő, példátlanul szép látvány. Két nagy kört és egy kis kört ir le a Zeppelin München felett. A *Deutsches Museum* világitótornya tünik fel, lassu kört ir le a Zeppelin a kivilágitott *Nordbahn* felett és a müncheni Dóm csucsai felett megáll egy pillanatra a gép. A gigantikus kicsi lesz, a hatalmas apró, a végtelen közel.

Olyan tisztán látni a várost alattunk, pedig négyszáz méternyire vagyunk felette, hogy pontosan ki lehet venni az egyes utcákban a kivilágitott reklámtáblákat. Transparensek szinei játszanak az éjszakában.

A Nordbahnhofról elindul egy vonat, a *Café Kaisergarten* előtt összecsődül a nép (vannak nautikai számitások, hogy ilyenkor hányan nem fizetik ki a kávét), a szinháztéren egy autóra vagy kocsira kapaszkodnak fel az emberek, az éjféli München megmozdul és ha nem lenne ez a szó egy kissé banális (mert nagyon is exakt), arról a felemelő érzésről lehetne beszélni, amelyet az ember itt érez: mintha nem is a Zeppelinért történne mindez, hanem miértünk — : egy budapesti hölgy, egy nagy magyar iró, hat magyar ujságiró, egy unott professzor, egy jókedvü puddingcsináló és egy schaffhauseni polgár kedvéért. Pedig miértünk igazán nem érdemes, hiszen az az egyik ur ott a sarokban fel sem állt, hogy megnézze ezt a tündéri látványt, hanem inkább megbeszélést folytatott a stevarddal a *második palack bor irányában.* De azért nem lehet haragudni, ugy látszik tudja, hogy itt miről van szó, mert bizony nem rendel valami idegen eredetü bort (pedig azt is kapni: Chateau d'Aux Talbot IV. Cru St. Julien, sőt «*Black & White*» whiskyt is), hanem ő bizony mind közül tokaji *szamorodnit* rendel, pedig az öt márkába kerül és 1927-es braunebergi Bürgerwein-t kap már 4 márka 50-ért. Mondom, rendes ember. Meg is kérdem rögtön, hogy ki és elmondják, hogy Emil *Hamernek* hivják és a hires *Condor Syndikat*, a délamerikai világhirü gyár igazgatójának atyja, különben pedig feltünően hasonlit Eckenerhez. Eleinte az volt a gyanum, hogy csak azért hoztuk magunkkal Eckener dr Amerikában van, mégis jó, ha van egy kis pót-Eckener a fedélzeten. Le is fotografáltam rögtön, hátha nem kapok Eckener-fotografiát. Kis, ősz szakálla van, drótszerü haja.)

Folytatás a 4. oldalon.

Fotoriport Friedrichshafenből

1. A léghajót bevontatják. 2. Indulás Friedrichshafenből. 3. A Zeppelin konyhája. 4. Lehman kapitány. 5. Utaskabin a Zeppelinen. 6. A kormánygépezet. 7. A rádiófülke. 8. Visszatérés a próbarepülésről. 9. Leszállás

Beszélgetés Lehmann kapitánnyal

München után meglátogatom a kapitányt. Most se más, mint délután volt. Csak egy kicsit vörösebb az arca, a nyakában látcső. Épolyan kedves, épolyan előzékeny. Mintha nem is *Lehmann* kapitány lenne, hanem valami csendes diplomata. Most már megbeszéli velünk, hogy *minden valószinüség szerint idő előtt fogunk Magyarországra érkezni és mivel az automobil klubbal kötött szerződés értelmében fél kilenc előtt reggel leszállnunk nem szabad, egy kicsit körülnézünk Magyarországon és meglátogatjuk a Balatont.* Eleinte hideg áramlaton ment keresztül a gép, a különböző légrétegek által hullámzások álltak elő, de most már egyenesen Magyarország felé tartunk.

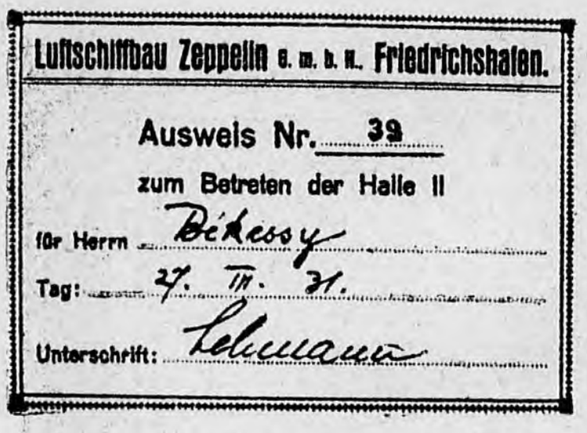
Luftschiffbau Zeppelin G. m. b. H. Friedrichshafen.

Ausweis Nr. 39

zum Betreten der Halle II

für Herrn Békessy

Tag: 27. III. 31.

Unterschrift: Lehmann

IGAZOLVÁNY A FRIEDRICHSHAFENI HANGÁRHOZ VALÓ BELÉPÉSRE.

München után a müncheni villanegyed felett a *rádióprofesszor* kiveszi a zseblámpáját és minden kézzelfogható ok nélkül kivilágit az ablakon. Nem tudni, hogy mit keres. Furcsa ember. *Háromszázszor volt a levegőben.* De aztán megmagyarázza. Ugyanis itt lakik. Mindig jelt szokott adni a családjának, ha éppen elrepül felettük. Nagyon rendes családapa. Nem spórol a batériával. Legyen a gyerekeknek is valami örömük.

Münchenből *Linz*, Felsőausztria fővárosa felé tart a repülőgép.

Horthy István Zeppelin-párti, Almásy László Zeppelin-ellenes

A szalonban társalgás kezdődik. Most meglehetős szélcsend van, olyan az érzésünk, minthogyha vonaton mennénk. Mennybeli sineken. Az a különös szerencsénk van, hogy *két szakember* ül a szalonban. Mind a kettő mérnök, *mind a kettő pilóta. Horthy* István és *Almásy* László. Természetesen a Zeppelinről van szó. Két gyors nyilatkozat egymás után. Pontosan az ellenkezőjét mondják. Horthy István Zeppelin-párti. Almásy, a pándorfalui repülőtelep volt parancsnoka Zeppelin-ellenes.

Horthy István

a következőket mondja a *Reggeli Ujság* munkatársának:

— Meg kell vallanom, hogy a Zeppelin járata sokkal simább a repülőgépénél. A személyszállitás kényelmesebb, a teherszállitás szempontjából pedig egészen rendkivüli a jelentősége. Másrészt a Zeppelinépités költségei olyan gigantiknsak, hogy a dolog kereskedelmi részét csak igen nehezen lehet megérteni, amortizációról pedig nem is igen hiszem, hogy beszélni lehessen. Ez különben első Zeppelin-utam. Mint utasnak, rendkivül tetszik nekem a Zeppelin. Különben el kell mondanom, hogy milyen rendkivüli kedvességgel, előzékenységgel fogadtak bennünket Friedrichshafenben. A Maybach-Müvek Krose nevü főmérnöke, egy rendkivül bájos ember, kalauzolt autójával átvitt Svájcba, Sant Gallenig. Nagyon megszerettük ezeket az embereket és amit az ilyen emberek mondanak a Zeppelinről, annak mintha kettős hatása volna.

A fiatal *Almásy* ezzel szemben egész más véleményen van a Zeppelinről, amelyet igen pregnánsan és röviden a *„felfuvalkodott konkurrenciának"* nevez. Ötször volt Afrikában, most télen Angliában, mindenféle repülőgéptipust tanulmányozott, de a Zeppelinnel *nem akar megbarátkozni.* Most is csak egy bizonyos averzióval határozta el magát, hogy *Horthy* főmérnök és *Scitovszky* J., a belügyminiszter fia meghivására résztvegyen az uton. Scitovszky János különben, aki ugyan nem pilóta, de talán annál elfogulatlanabb, épp ugy el van ragadtatva a friedrichshafeni fogadtatástól, mint Horthy.

— Először ülök nemcsak Zeppelinen, hanem repülőgépen is, a szenzáció számomra tehát még sokkal nagyobb. A repülés olyan szép, olyan kellemes, annyira nem volt semmiféle kellemetlen vagy bántó érzésem és annyira megragadott ennek a gyönyörü masinának nagysága, hogy már is régi levegőturistának érzem magam.

egyetlen rosszkedvü szó.

Különben mind ugy viselkedtek, mint hogyha a vihar az ut közepén velejárna a menetjegygyel.

Csak az utasok nem. Szivesen lemondtak volna.

Negyedőtkor kicsit Gorkij Éjjeli menedékhelyére emlékeztetett a legnagyobb, legdrágább, leghatalmasabb német Zeppelin szalonja, amelyet csak azért nem hivnak még előkelőbben Rauchszalonnak, mert cigarettázni az egész ut tartama alatt szigoruan tilos.

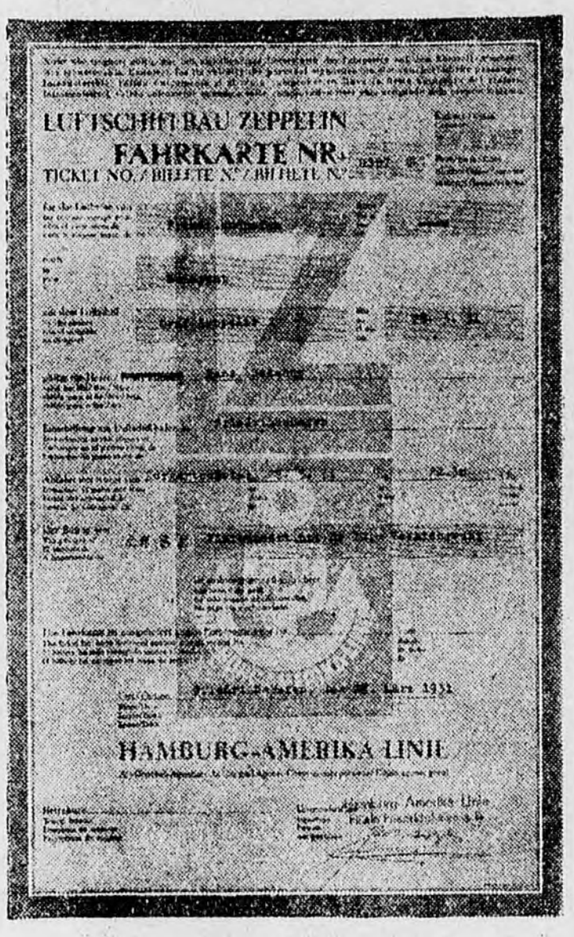

A REGGELI UJSÁG TUDÓSITÓJÁNAK JEGYE A ZEPPELINRE

A Reggeli Ujság tudósitója a Zeppelin személyzeti gondolájában

Amikor az izgalom a hajó utasgondolájában tetőfokra hágott, sikerült bejutnom a hajó személyzeti gondolájába, amely különben a legnagyobb szigorral van elzárva minden idegen látogató elől. A személyzeti fülkék elhelyezése rendkivül érdekes látványt nyujt, talán érdekesebb látványt, mint a *„luxuskabin"* vagy a parancsnoki hid. Óriási gáztömlők között egy keskeny vaslemezen lehet eljutni a *„Manschatsraumig"* a személyzeti fülkékhez. Ezek az elképzelhetetlen nagyságu gáztömlők, amelyek tizenhatan alkotják a gép ballonrendszerét, ezek között a gáztömlők között ékelődnek be az egyes kabinok. A kabinokból csak egy kijárat van: *a vékony vaslemezen a gáztömlők és a traverzák és acélszerkezetek között.* Erről a vékony vaslemezről vezet aztán öt ujabb vasléc az öt szabadon lógó gondolához. Ezek a gondolák hordják a motorokat. Ezekben a gondolákban egy-egy csengő és egy-egy sokszinü forgatható tábla van elhelyezve. A parancsnoki fülkében ugyanilyen forgatható táblák és csengők vannak, még pedig öt, minden motorhoz egy. Már most minden szinnek bizonyos jelentősége van és amint a kapitány a táblát ilyen, vagy olyan szinre állitja, automatikusan ugyanarra a szinre ugrik a motorgondolában is a szines tábla mutatója. *A csengők jelzik, hogy a motoros a parancsot megkapta.* Rendkivül érdekes látni, hogy szabadon a gáztömlők között álló mosdókban, hogy mosdik reggel a legénység és hogy hogyan végzik az öltözködést, miközben a szél majd felfujja, majd leapasztja a gáztömlők vászonnal körülvett masszáit. Itt a reggeli készülődés közben semmi sem árulja el a Zeppelin sulyos helyzetét

—

Végre Magyarország fölött!

A magyar határon mintha hirtelen elült volna az Istenitélet idő. Öt órakor *Schiller* kapitány nugovóra tért. Nagyon kiváló ember, de azért megnyugtatóbb, ha lefekszik. Négy óra 45 perckor pirkad a hajnal. Néhány perccel később már tisztán látjuk a *Fertő* mocsaras vidékét. Nem szép helyen ismerkednek meg Magyarországgal a Zeppelin tisztjei. A kora hajnali pirkadásban feltünik *Pápa*, az *Esterházy*-kastély, s a *Balaton* felé haladunk. Amikor kibujik a Nap, ragyogó napfelkeltében feltünik a *Badacsonyi* hegylánc. Utána *Festetich* Tasziló hires vadászterülete, aztán a veszprémi apátság, a szigligeti rom és pont hat órakor teljes nagyságában a *magyar tenger.* A kapitány fülkéjében ekkor rajtam kivül helyet foglalt *Almásy* László is.

Magyar térképismeretével rendkivüli módon segit a Zeppelin vezetőinek, akik a magyar pilóta ezen a téren való felsőbbségét minden tekintetben elismerik.

Ez egyáltalán ezeknek az embereknek valami rendkivüli tulajdonságuk: *távol áll tőlük minden, ami nagyképüség, áldisciplina, felsőbbségi őrület.* Itt kint, a Zeppelin orrában, az első fülkében hárman tartózkodnak állandóan. A parancsnok, elől, az orrnál, az oldalkormány kormányosa, a baloldalon pedig a magassági kormány irányitója. A közvetlen mögötte fekvő második fülkében a *térképolvasók, a magassági méretek* elkészitői. A harmadik kisfülkében pedig a *rádiógépezet mechanikusa, akinek egy kis ablakon keresztül papircédulán nyujtja be a térképolvasó a helyet, amely felett elrepülünk, egy másik cédulán pedig mindazt, amit ezenkivül a csepeli rádió leadóállomással közölni szükségesnek tart.* Precizió, szigoru mechanika. De nincsenek hangzatos jelentkezések, cimadományozások, bokaösszecsapások. A stevard Herr *Flemmingnek* hivja a kapitányt.

Ezek az emberek együtt járták be a földet.

Nagyrészük *hajós* volt azelőtt. Résztvettek a háboruban. Mindegyik tudja, hogy egy nagy gépezet kereke és hogy a kerekek egymásbakapcsolódása jelentheti csak a sikert. *Egy modern kor furcsa hősei.*

Nagy „hármas szélsebességgel" Székesfehérvár felé tart a Zeppelin. A fehérvári antenna mellett meglehetős közelben csuszik el a repülőgép. Pestről 7 óra 30 perckor *hatos talajszelet* jeleznek. Ezek már nem érthetetlen számok. Már tudjuk, hogy ez valamit jelent.

Közben kitisztult az ég és ujra teljesen tisztán ragyogó napfényben fekszenek alattunk a faluk és a kisvárosok. Valami olyan érzés fog el mindnyájunkat, minthogyha vágtató sárkányon ülnénk. Látcsővel nézünk le. Emberek futnak házaikba, családjaikkal kirohannak, lent a fehérvári pályaudvar előtt megbolondul egy konflisló, egy asszony letépi a száradásra kiakasztott lepedőt a szárítóról és azzal integet, mindenütt csoportok verődnek össze, zsebkendőkkel, kötényekkel, fejkendőkkel integetnek, minden arc felfelé van irányitva, megtörtént a látható csoda:

egy intézet épületéből, mint a felszabadult rabok, kirohannak a diákok, a székesfehérvári kaszárnya terén mintha gyorsabb iramban vágtatnának a lovak és az egyetlen vágy, ami még marad, az az a pogány gondolat, mi volna, ha Isten most felemelné a házak tetejét,

mi láthatnánk a békés polgárok lakásaiba, ahol talán éppen a repülésről álmodoznak...

Karinthy leesik az ágyról, rettenetes viharba kerülünk

Éjjel félkettőkor néhány szódás wishky elfogyasztása után az utasok nagyrésze nyugovóra tért. Mindnyájan visszavonultak a sajnos teljesen *fütetlen hálófülkébe*, csupán *Pál* Andorné virrasztott. Őt annyira megkapta az élmény, hogy sem a professzionisták megszokottsága, sem a budapesti hirlapirók blazirtsága nem vehette rá, hogy lefeküdjön ezen az éjszakán, pedig koromsötét volt kint és egyhanguan zakatoltak a motorok.

E sorok irójának az a különös szerencse jutott, hogy hálótársul *Karinthy* Frigyest kapta. Éjfél után két órakor sikerült a csipős hidegben elaludnunk. A szalont kitünően fütik, a *hálófülkénél ugylátszik azt tartják, hogy a hideg az egészséges.* Már pedig ha Németországban valamit egészségesnek tartanak, akkor azt akkor alkalmazzák, ha attól meg is betegedik az ember. Alig sikerült elaludnunk, amikor borzasztó robaj vert fel.

Karinthy leesett az ágyról és fejét rettenetes koppanással beleverte a fülke padozatába.

Szerencse, hogy az alsó ágyban feküdt; ha a felsőből esik le, menthetetlenül ő lett volna első áldozata a Zeppelin magyar utjának.

De a robajt, amelyet hallottam, nem *Karinthy* fejének koppanása, hanem

a vihar okozta, amelybe hirtelen belekerültünk.

Karinthy pizsamában rohan a szalon felé: e sorok irója — fiatalabb és nyugodtabb lévén — előbb felöltözik és ugy siet a szalonba. A léghajón tiz másodperc alatt megindult az élet. A hálófülkék ajtajait felrántották. Gyürött arcok, fésületlen fejek, riadt tekintetek.

A hajó ijesztően imbolyog. Majd balra dől, majd jobbra dől, aztán szörnyü erővel lefelé szalad. Ez talán a legfélelmetesebb pillanat — földet nem látunk, körülöttünk vastag felhők, de érezzük, hogy valami szörnyü erő lefelé nyomja a gépet.

A pere Verne regényeire emlékeztet. Most a gép hirtelen fellendül. Ugylátszik, a vihar fölé akarunk kerülni. Valahol egy felhőn keresztül kibukkannak valamelyik város lámpái. Minden valószinüség szerint elhagytuk Linzet és St. Pöltent felé tartunk. A város fénylő pontjain lehet csak teljesen megállapitani, hogy a vihar mennyire félreverte a léghajót. Körülöttünk zug és bug a levegő és kemény jégdarabokat ver az ablakhoz.

Beuerle főmérnök, amikor bejön és egy pillanatra kinyitja az ajtót, olyan hideg áramlatot hoz magával, hogy mindnyájan megborzadunk. Jelentés: *Salzburg és Sankt Pölten* között vagyunk, nem jelölhető meg még teljes pontossággal, hogy hol. Három motor futott eddig az öt közül.

A kapitány kiadta a parancsot: mind az öt motor dolgozik.

A parancsnoki fülkében most együtt van mind a három kapitány. Egyik sem feküdt le. Egyik sem alszik. *Von Schiller, Wittemann* és *Flemming.* És *Lehmann*, a parancsnok, aki sohasem tágit a helyéről. Csak időnként néz be a szalonba, ahol riadt a hangu'at. Ő most is épp oly nyugodt, talán egy fokkal még prononszirozottabb a nyugalma. Mosolyog. Szakkifejezéseket használ. Tudja, hogy azokat nem érti meg senki. Ennélfogva megnyugtatóan hatnak. Az ember szereti rábizni magát olyanokra, akik azt értik, amit az ember nem tud. A kapitány referál: *„Bécs, erős bocet jelent.* Az ellenszelünk sebessége e pillanatban ötven kilométer, de kilencven kilométerig fokozódhat. Körülbelül Stockerau felett vagyunk, egy negyedórányira Bécstől. Kilencszáz méternyire a föld szinétől. A hóvihar, amelybe belekerültünk, gyorsabb volt, mint mi. Megelőzött és ugy látszik, már el is hagyott. Az Alpesek szélén vonul végig. Hatvan-hetven kilométeres sebességgel megyünk."

Egy kérdés a kapitányhoz: „Hány óránként váltják fel egymást a tisztek?"

— Két óránként a kormányosok. Három óránként a gépészek. Négy óránként a kapitányok. — A parancsnok mosolyog. — Ebből láthatja, hogy mi a legkevésbé fárasztó.

Négy óra 12 perckor gomolygó felhők közt *Bécset* jelzik. Hatszáz méternyi magasságban vagyunk. Néhány perc és már tudjuk, hogy a bécsi körrepülésből nem lesz semmi, *„elcsusztunk Bécs felett"*, ahogy a Zeppelin emberei mondják. Az egyik elszólja magát: *„Sauwetter!"* Ez volt az

A megérkezés pillanata: a kötéltartó katonák diadala

A megérkezés pillanata: ez az, amitől *Lehmann kapitány legjobban félt.* A csepeli repülőtéren először a kormányzó sátra tünik fel, piros-fehér-zöld és fekete-piros-arany zászlóival. Aztán a tömeg a sátor mögött, a tér körül. A tér rendkivüli nagyságu és a tömeg elosztása olyan, hogy a nagy tömeg helyett csak sávokat látunk. Egy pillanatra a csalódottság érzése fog el, mert hiszen mink sokkal nagyobb tömegre számitottunk. A gépen tiz- és tizenötezer ember között voltak a számitások.

De minket e percben ez érdekel legkevésbé.

Minden figyelem azokra a zöld és piros karszalagos katonákra koncentrálódik, akik felfelé nézve várják a gép leszállását. Felülről érthetetlennek tünt a dolog, mert a szalagokat sapkáknak vélték és nem tudtuk mivel magyarázzuk ezt az ujszinü uniformist. Aztán azonban megkapott ennek az igen ügyes ötletnek az értelme és már az első kommandónál, amelyet a magyar tisztek valami egészen hallatlan lélekjelenléttel forditottak magyarra, tudtuk, hogy a leszállás minden várakozást felül fog multni. A soha ki nem próbált mechanizmus tökéletesen szuperált: a magyar katonák friedrichshafeni munkásokat megszégyenitő ügyességgel teljesitették feladatukat. Fentről ez a három momentum volt a legérdekesebb: a harsány német kommandó, amelyet a magyar tisztek mint egy labdát elfogtak, magyarra forditották és tovább adták a harmadik helyre, a parancs teljesitőihez.

Lehmann kapitány a hajó orrában megszoritotta a kezemet: *„Gratulálok minden magyarnak! Alig volt hely, ahol első leszállásra ilyen remekül ment minden."* Boldogan megszoritottam én is a kapitny kezét. Büszke voltam a magyar gyerekekre.

És eszembe jutott, hogy odalenn aggódva vár az édesanyám.

Békessy János

A ZEPPELIN A FÖLDRE ÉR!

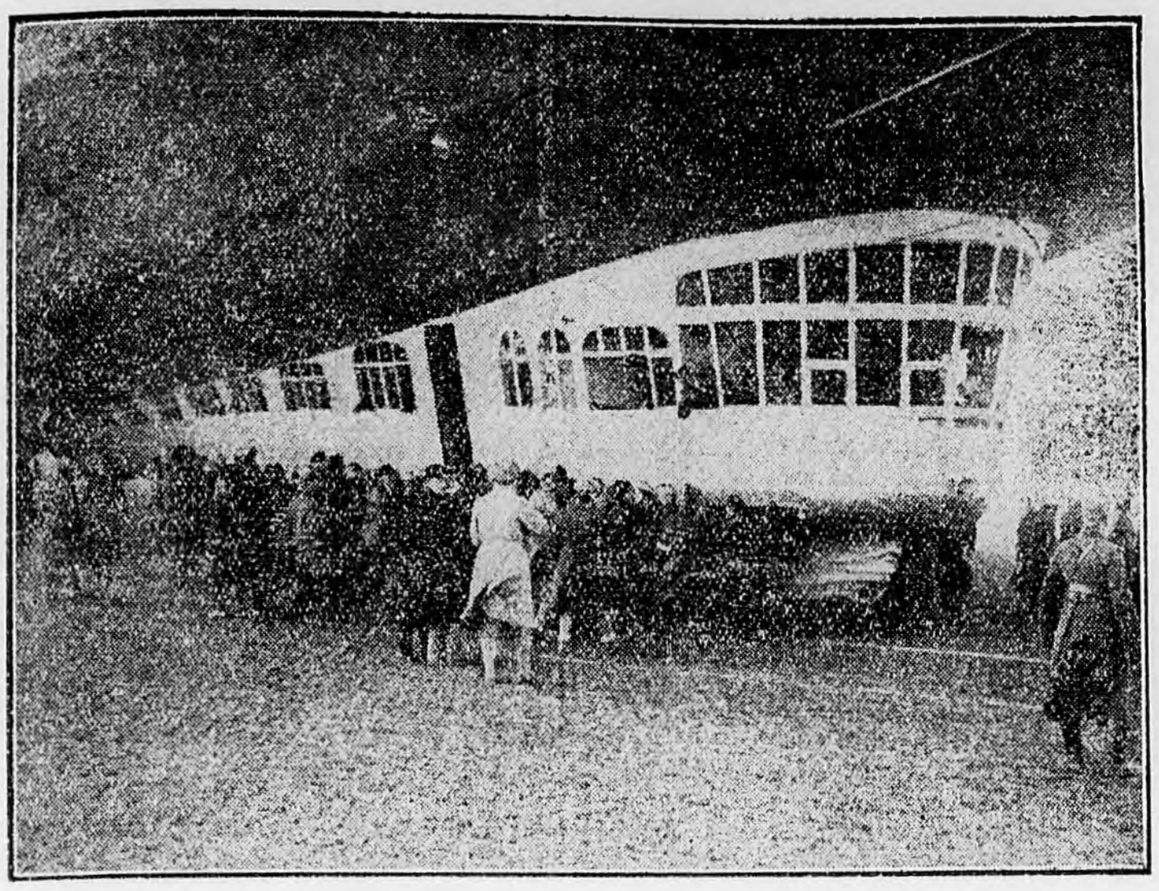

A leszállás pillanatában a fotoriporterek és hozzátartozók megrohanták a gondolát, amelynek kormányosi fülkéjéből Lehmann kapitány hajol ki.

Izgalmas kikötés Csepelen a heves reggeli szélviharban

— A Reggeli Ujság munkatársától. —

Budapest izgalma a *Graf Zeppelin* érkezése miatt *már szombaton az esti órákban kezdődött.* A kávéházak és éttermek publikuma nyugtalanul várta a rádiójelentést, hogy magyar utasaival pontosan startolt-e Friedrichshafenből a léghajó. *Éjfél előtt meg is jött a hir, hogy a léghajó programszerüen startolt, az utasok nagyszerü hangulatban kezdték meg a légi utat.* A hirt valósággal szájról-szájra adták. *Vasárnap* pedig

már hajnalban ébredt az egész főváros.

A korai órákban rendőrszázadok vonultak Csepel felé, lovasrendőrosztagok vágtattak a Soroksári-uton. Még 5 óra sem volt, mikor a csepeli repülőtéren az előre elkészitett tervek szerint *már fölállitották a rendőrkordont.* A rendezőség, miután *óriási tömegekre számitott,* a rend fenntartására messzemenő intézkedéseket tett. A Soroksári-ut elején már kettőzött posztok álltak *s a csepeli hid felé vezető uton már rendőrsorfal várta a közönséget.*

Az autók s autóbuszok karavánja már 6 órakor ellepte az utvonalat,

időnkint szirénabúgás jelezte a Vármegyék és Városok Mentőegyesülete autóinak rohanását. *Kilenc autóval, 30 orvossal vonultak ki a vármegyei mentők,* hogy elsősegélyben részesitsék azokat, akik esetleg a tömegben rosszul lesznek, vagy az óriásira duzzadt forgalom miatt balesetet szenvednek. Érdekes szerkezetü autóikkal *fölvonultak a pestkörnyéki tüzoltók is,* akikre az a munka várt, hogy majd vizzel lássák el a Graf Zeppelin-t.

A borus időben, metsző szélben félnyolcig körülbelül háromezerfőnyi közönség gyült össze a repülőtér korlátjai mögött.

Várakozás közben mindenki megbámulja a *különös egyenruháju „Zeppeli-postásokat",* akik a Zeppelin részére szánt levélküldeményeket gyüjtik össze. A térség jobbsarkában áll a Weiss Manfréd-gyár hangárja, *itt rendezték be a mentők a segélyhelyüket és itt állitották fel a Graf Zeppelin utazási irodáját.* Időnként

elered az eső, megijeszti a publikumot, kövér cseppek esnek, az erős szél azonban elhajtja az esőfelhőket, de a nap nem akar kibujni, a bundás, látcsöves, fotografálógépekkel felszerelt publikum dideregve topog a metsző hidegben,

a nedves, sáros talajon. A várakozás nehéz negyedóráit *némi derüvel füszerezi a hangár mellett fölállitott hangszórók speakerjének egy-egy ércesen hangzó kijeletése.*

— *Aki első segélyre szorul* — jelenti be a hangerősitőn a speaker —, *az menjen a hangárban felállitott segélyhelyre.*

Ez a kijelentés elgondolkoztatta a jelenlévőket: vajjon *hogy tud a hangárhoz menni az, aki fél kilométernyire a mentőállomástól rosszul lesz.*

Az óriási térség közepén hirtelen láng csapódik fel,

mindenki kiváncsian néz arrafelé.

Tüzoltók gyujtottak máglyát, hogy a Graf Zeppelin megérkezésekor a léghajó tisztjei figyelmessé legyenek majd a magasan lobogó lángokra.

A léghajó ugyanis csak a szél irányával szembefordulva köthet ki, a szél irányát pedig ebben a borus időben legjobban abból állapithatják meg, hogy merre hajlanak a máglya magasan lobogó lángjai. Szemben a publikummal

kétszázötven katona helyezkedik el, őrájuk vár a feladat, hogy majd fogják a léghajó köteleit.

A másik oldalon *lovasrendőrök jártatnak fel és alá.* Nehéz munka vár a rendőrökre, estig fegyverben kell lenniök. A főparancsnokság *minden rendőrnek adott egy csomagot, amelyben három szafaládé és hat zsemlye van,* mert még annyi idejük sem lesz a rendőröknek, hogy ebédelni menjenek.

A csepeli hid felől állandóan *ujabb és ujabb autóoszlop kanyarodik a főbejárat felé;*

akik előre megváltották a jegyüket, nem rettentek vissza a borus, szeles, hideg időtől, kijöttek Csepelre,

hogy leviziteljenek a németek diadalmas léghajójánál.

Közeledik a Zeppelin

A budapesti rádió leadója már hat órakor megszólalt, hogy a Zeppelin közeledéséről tájékoztassa a közönséget. Egymás után olvassák be a mikrofonba a csepeli rádiótáviróállomás jelentéseit. *A rádiótáviróállomás tiz percenként érintkezik a léghajóval.* A Zeppelin éjfél után 13 perccel München előtt keresett kapcsolatot először Csepellel, majd *éjfél után 26 perccel jelentette be, hogy München fölé érkezett.* Egy óra 7 perckor *Mühldorf am Inn* felett jelent meg, két óra két perckor *Ried* fölé ért. Két óra 28 perckor *Linz* felett haladt el. *St.-Pölten* felett 3 óra 45 perckor *hóviharba került* és mintegy 56 kilométer sebességü szélben haladt. Négy óra husz perckor pillantották meg *Bécs* felett, majd

négy óra ötven perckor átlépte a magyar határt.

Öt óra öt perckor hagyta el Győrt és a Balaton felé tartott. Pápa felett öt óra 24 perckor gyenge nyugati szélbe került, majd öt óra 56 perckor *Sümeg* fölé ért. Hat óra nyolc perckor pillantották meg a léghajó utasai a Balatont, hat óra husz perckor *Tihanyt,* hat óra 36 perckor *Siófokot* érintették. A léghajó ezután visszafordult és hat óra ötven perckor *Polgárdit* érintve *Alcsútnál* hagyta el a Balatont. Hat óra 55 perckor *Lepsényt,* hét óra 11 perckor pedig *Székesfehérvár* fölé érkezett.

Hét óra 32 perckor Martonvásárnál volt és meteorológiai jelentést kért Csepelről. Nyolc órakor Tárnok felett járt és ugyanakkor Csepelen is megpillantották.

8 óra 20 perckor valaki elkiáltja magát az elsőosztályu tribünön:

— Ejtőernyő!

Csakugyan, a léghajó egyik ablakából kidobtak egy kis fehér csomagot, amely pillanatok mulva kibomlik a szélben: ejtőernyő ereszkedik alá.

Az ejtőernyővel *csomagot küldött a Graf Zeppelin* a repülőtérre, *csigák és kötelek vannak a csomagban,* ezek az eszközök szükségesek a landoláshoz. Nem sokkal ezután

hatalmas vizsugarat bocsát ki magából a Graf Zeppelin, hogy könnyitsen a sulyán. A viz a katonákra zuhog. A hirtelen tuss bizony nem kellemes a katonáknak, akik a hideg reggeli szélben igy akaratlanul is megfürödtek, mivel nem tudtak elmenekülni.

Itt a Zeppelin!

Nyolc óra előtt néhány perccel

hirtelen előtünt a Graf Zeppelin ezüstös teste. Mindenki szaladni kezd a léghajó érkezésének irányába, hölgyek, elegáns urak, katonatisztek futnak, hogy közelebbről láthassák a léghajót, de a Graf Zeppelin hirtelen gőgösen elforditja ezüstös orrát s Csepel helyett Pesterzsébet felé uszik méltóságosan.

— Egészen alacsonyan megy, — kiáltják csodálkozva az emberek.

Az elragadtatás egy kiáltásban tör ki, ezrek és ezrek ajkán.

Az utsók hozzátartozói türelmetlenül nézik a léghajó távozását. Ezek között van a *kilencesztendős Karinthy Cini* is, *Karinthy* Frigyes fia, aki mindenáron ki akarja játszani a rendőrök éberségét, át akar csuszni a kordonon, mert minél előbb szeretné üdvözölni az édesapját.

A megafon ismét megszólal, ezuttal nem az elsősegélyre szorulókat invitálja a hangárba, hanem

felszólitja azokat, akik jegyet váltottak a körrepülésre, hogy jelentkezzenek.

Nem sokkal később ugyancsak

megafónon kérik fel a repülőtéren tartókodó meteorológust, hogy sürgősen jelenjen meg a repülőtéren fölállitott irodában. Gyorsan elterjed a hir, hogy a Graf Zeppelinről meteorológiai jelentést kértek.

Pesterzsébetről most ismét visszafordult a léghajó, már ekkor azt hitte mindenki, hogy a „landolásra" tesz előkészületeket, azonban a Graf Zeppelin elhuzott Csepel felett és néhány percre el is tünt a nézők szemei elől.

De rövid idő mulva *ujra visszatért, mire az* emberek egymásnak magyarázták, hogy a léghajónak, *mielőtt landol, manővrirozni kell.*

HORTHY MIKLÓS KORMÁNYZÓ.

Örvendezve fogadja a jelentést a Zeppelin megérkezéséről (háttal fedetlen fővel áll fia Horthy István, a Zeppelin egyik utasa).

A Graf Zeppelin földet ér...

Most már minden szem, minden látcső a méltóságosan uszó léghajóra szegeződik.

Az ezüst szivar orránál hirtelen kinyilik néhány ablak, köteleket dobnak le. A kötéltartásra kivezényelt 250 katona páratlan ügyességgel, gyorsan elkapja a köteleket, gyors, pattogó vezényszavak hangzanak el és már csak néhány méteres köz választja el a földtől a léghajót s már látszanak az utasok, amint nevetve integetnek a kabinablakokból.

Öt percig tart, amig a katonák annyira kifeszitik a köteleket, hogy a Graf Zeppelin földet ér. Abban a pillanatban, mikor a léghajó teste érintette a repülőtér földjét, felhangzott a hangszóróból a német himnusz. Tisztek, rendőrök feszes vigyázzban, a polgári közönség levett kalappal hallgatja a himnuszt. A léghajó ajtajánál megjelenik Lehmann kapitány mosolyog, tiszteleg.

Dolgoznak a fényképezőgépek, filmfelvevőgépek kurbliznak, *néhány pillanatig impozánsan, nyugodt a kép,* de aztán egyhelyüllt

fölszakad a kordon, előretörnek azok akiknek hozzátartozói jöttek a Graf Zeppelinnel Friedrichshafenből.

Vége a himnusznak, *megkezdődik*

a kiszállás.

Az előző pillanat még a technika diadalának megható ünneplése volt, de már átalakult a kép, egyszerü *pályaudvari tabló, üdvözlések, csókok,* Az első utas, aki elhagyja a léghajót, *Karinthy* Frigyes, akit fia, a legendás *Cini*-gyerek ezzel a kérdéssel fogad:

— Hogyan utaztál, apukám?

— *Magasan* — feleli nevetve *Karinthy.*

A második utas, aki kiszáll, Békessy János, a «Reggeli Ujság» bécsi szerkesztője,

aki egyben a bécsi «Sonn- und Montagszeitung» számára is irja tudósitását.

Kirakják a poggyászokat is, közben felvonultak a pestkörnyéki tüzoltók, *tölteni kezdik a Graf Zeppeli viztartályát.* A léghajó matrózai, *fejükön kapisonnal, egybeszabott munkaöltönyben* sürögnek a hatalmas gép körül. Nyilván fáradtak, de nem látszik rajtuk,

csillogó szemmel magyarázzák, hogy menynyire meglepte őket a magyar katonák ügyessége. Olyan rutinosan kezelték a landolásnál a magyar katonák a köteleket, mintha már ezt sokszor csinálták volna, pedig ez volt a premier.

A léghajó ajtajánál a rádió egyik vándor mikrofonját helyezték el, egy speaker, amint az utasok kiszállnak a léghajóból, nyomban meginterjuvolja őket, persze az ujszerü interjuvolásnak nagy közönsége támadt, de

mindenki csodálkozott azon — amin bizonyára a rádió hallgatói is csodálkoztak —, hogy milyen tulságosan pongyola hangon folyt az interjú. A speaker ugy csevegett a meginterjuolt utasokkal, mintha baráti asztal mellett anekdotázott volna velük.

Pedig ehhez a nagy és ünnepi eseményhez kétségkivül inkább az illett volna, hogy komoly hangon közvetitsék a rádió hallgatói részére az utasok élményeit,

Mindenki a nagy eseménynek hatása alatt áll.

Bezegh-Huszágh főkapitány csillogó szemmel nézi a földön terpeszkedő monumentális ezüstszivart.

— Óriási — mondja elérzékenyülten a főkapitány —, boldog vagyok, hogy láthatom a Graf Zeppelint.

A hangár felől most nagy társaságot vezetnek a léghajó felé. *A körrepülés résztvevőit.*

Az eredeti program szerint tizenegy órakor kezdődött volna a körrepülés, de a roppant szeles idő miatt változtattak a terven s alig néhányperces pihenő után ismét előkészületeket tettek a startra.

Elsietett start a körrepülésre, általános zürzavarban

A száz irányból özönlő tömeg közelről *még meg sem nézhette az óriás ezüstszivart, máris hallatszik Lehmann kapitány parancsszava, hogy*

engedjék fel a köteleket!

A minden vonalon teljes csődöt vallott rendezés hibái most mutatkoznak meg a legbrutálisabb formában.

A keritések és kötelek mögé szoritott közönség közeledni akar a lerögzitett léghajóhoz, a rendőrök mindenkit visszaszoritanak, közben azonban, *amint alkalom kinálkozik, tiz-husz ember benyomul a mezőre és fut a Zeppelin felé.* Ugyanekkor *a kötelességüket végző ujságirók munkájukban megbénitva állanak a rendőrök és rendezők sorfala mögött és*

nincs egyetlen ember, aki felvilágositást adhatna, hogy a sajtó munkásai részére tulajdonképpen hol jelöltek ki helyet,

a térség melyik pontjáról nézhetik meg az uj technikai csodát?

A rendezést a diszsátor közelében *egy Bischitz nevü ember irányitja, aki reprodukálhatatlan szavakkal utasit vissza minden jelentkező ujságirót, anélkül, hogy felvilágositást adna arról, hogy tulajdonképpen kihez forduljanak.*

Eszeveszett futkosás keletkezik, jobbról-balra kiáltások hangzanak, fenn, az uttesten pedig a feltorlódott autók kesergő tülkölése hallatszik.

A különböző karszalagokkal felszerelt rendezők versenyt futnak a közönséggel és miközben a térség közepén lerögzitett Zeppelin motorjai már müködni kezdenek, a rendezők és rendőrök hajtóvadászatot rendeznek a közönség és a sajtó munkásai után.

Ebben a zürzavarban szinte észrevétlenül hangzanak el a hivatalos üdvözlések. Lehmann kapitány is leszállott néhány percre a gondolából s Ripka Ferenc főpolgármester lelkes szavakkal üdvözölte német nyelven a főváros nevében, de néhány pere mulva már beszállnak a magyarországi körrepülés utasai is, köztük elsőnek Gömbös Gyula honvédelmi miniszter, a Zeppelin egyetlen miniszterutasa.

Több utas lemarad!

A korláton kivül, de a mezőségen is olyan zürzavar uralkodik, hogy a közönség körében senki nem vehet tudomást arról, hogy a Zeppelin tulajdonképpen már is indul magyarországi utjára. Igy történhetett meg, hogy a jegyet váltott utasok közül többen lemaradtak a gépről, amely a jelzett időnél hamarabb indult, az utasok egy része pedig fejvesztett tumultusban nem tudott a térségre jutni. Ifjabb Herzog András báró az utolsó, aki még felkapaszkodik a már libegő léghajó lépcsőjére, ellenben Hazai Zsolt, aki szintén jegyet váltott a magyarországi utazásra, már megerőltető futással sem tudja elérni a lassan emelkedő Zeppelint.

Közben az a hir terjedt el, hogy

a nagy szél és sulyos légköri zavarok miatt a léghajó esetleg nem is tud kikötni az esti órákban Csepelen és kénytelen lesz visszarepülni Friedrichshafenbe. Az izgalom most kulminál. Mi lesz a pesti utasokkal?! Lehmann kapitány nyugtatja meg szócsövön keresztül az izgatott tömeget, hogy a Zeppelin délután minden körülmények között kiköt mégegyszer a csepeli repülőtéren.

Most másodpercek alatt peregnek le az események. Mintegy harminc posás rohan végig a mezőn zsákokkal a hátukon, hogy a postaküldeményeket feladják. Eközben kisebb baleset történik. Az egyik legyezőalaku tartókötél elszakad és a kötelet feszitő katonák közül többen a földre esnek. Ez azonban nem okoz komolyabb fennakadást, a Zeppelin lomha teste már emelkedik felfelé és 9 óra 10 perckor már a levegőben lógnak a tartókötelek. A gépházból most hatalmas viztömegeket zuditanak a földre, ezzel könnyitik meg a Zeppelin sulyát. A viz a katonák nyakába zuhog, de a Zeppelin már szemlátomást emelkedik. Mikor mintegy 2—3 méter magasban van, akkor emelik a gondolába ifjabb Herzog Andrást, az elkésett utast, kötélhágcsó segitségével.

Talán nyolc-tiz percig látható még az előtörő gyenge napsugárban az ezüst hajótest a csepeli repülőtér felett, azután gyors iramban halad végig a Duna mentén, Szentendre és Vác felé.

A kormányzó a nagy tumultusban már csak a start után érkezett és a fiát alig tudta megtalálni

A hatalmas térségen szétszóródott közönség *most az autók felé özönlik. Az autók részére külön helyet jelölt ki a rendezőség,* amelyről azonban a *közönség nem tudott.* Az autók utasai ugyanis megérkezésük után kénytelenek voltak a tér közepénél rögtön kiszállni, *az autókat pedig a rendőrök tovább irányitották.* A fagyos szélben most

megindul a kutatás az autók után...

Ilyen autótábort még nem látott Pest! A megszámlálhatatlan magánautók mellett az autótaxi vállalatok minden kocsija itt van. Ebben az óriási autóparkban természetesen senki nem találja meg saját kocsiját, elkeseredett, a hidegtől meggémberedett, ideges emberek futkároznak jobbrabalra, ismerősök egymástól érdeklődnek, boldog, aki végre beülhet a csukott kocsiba és menekülhet a metsző szél elől.

Körülbelül ebben az időtájban ér le a kormányzó autója a fellobogózott diszsátorhoz. A megafon a Himnuszt továbbitja, a kormányzó pedig a nagy tumultusban a fiát keresi. Végül előkerül a hangárból Horthy István, aki Bezegh-Huszágh Miklós társaságában boldogan fut édesapja felé, a hatalmas embergyürüben. Apa és fiu boldogan szorongatják egymás kezét, majd Horthy István a tömeg közepén referál édesapjának érdekes utjáról.

— Minden simán ment Friedrichshafentől idáig, bár közben erős légköri zavarok voltak és Linz közelében komoly szélviharba kerültünk. Ennek ellenére sem éreztem semmi félelmet, csodálatosan szép volt minden.

A kormányzó mosolyogva hallgatja fiát, majd kérdéseket intéz hozzá, hangját azonban már elnyelik a hatalmas tömeg kiáltozásai, a beszorult autók tülkölései és a zene hangjai.

Izgalom az autók miatt

Körülbelül féltizenegy órakor indul el a szükuton az autótábor a város felé.

A közlekedés rendje csakugy, mint az egész rendezés siralmas volt. Az autók a szük utvonalon beszorultak, percekig nem tudott egyetlen gépkocsi sem előrehaladni, a tulzsufolt autobuszok tehetetlenül vesztegeltek,

a kötelességüket teljesitő rendőrök pedig minden erejüket megfeszitve igyekeztek a példátlan forgalmat lebonyolitani.

Hogy komolyabb baleset, szerencsétlenség nem történt, az elsősorban a rendőrlegénység érdeme, mert a rendezőbizottság itt is elmulasztott minden olyan intézkedést, amelylyel a tumultuózus jeleneteket elkerülhették volna.

A csepeli repülőtérről Pesterzsébetig *gyötrelmes hernyószerü kuszással haladnak csak az autók egészen a Soroksári-utig, ahol azonban már teljes rendet biztosit a közlekedési rendőrség.*

A csepeli repülőtér közben lassan kiürül, *csak néhány Zeppelin-utas keresi még poggyászát a hangárokban.* A léghajóval érkezett magyar ujságirók egyöntetüen megállapitották, hogy

Friedrichshafentől Budapestig nyugodtabb és egyszerübb volt az ut, mint a leszállástól a hangárig, illetve Csepeltől a Nagykörutig.

A fagyos közönség

A fagyos virágvasárnapi reggel igen sok ember kedvét vette el a csepeli kirándulástól. A nagy mezőny körüli térség csak félnyolckor kezdett élénkülni s a közönség javarésze későn érkezett. Akik idejében jöttek,

sokat szenvedtek a metsző hideg szélben.

Mindenki fázik és — élcelődik.

— Mit adnál egy pohár forralt borért? — kérdezi valaki.

— Szivesen adnék egy pengőt is. Mit egy pengőt, ötöt. *de nem kapsz, barátom, csak jégbehütött sört, mint kánikulában...*

Közben *fel-alá sétálnak a kékre fagyott arcu emberek,*

a hölgyek nyakig behuzódnak a bundáikba,

se téli, se tavaszi sportkosztüm nem látható, a bőrkabátok és trencheoatok szinte kivétel nélkül otthon maradtak, *legfeljebb egy pár mágnáshölgyön lát az ember rövid vadászbundát, drappot vagy szürkéset, erős szőrmebéléssel, övvel.* Ilyen vadászdresszben sétál *gróf Károlyi Imréné, herceg Hohenlohe Ferencné* szürke karakülbundában, kis piros béret-vel, *Lady Chilston,* az angol követ felesége párducbőrkabátban. A hangárban a szép *Edelsheim-Gyulai Lipótné grófné* melegedik három karcsu növendéklányával, báró *Eötvös Baby* távcsővel kémleli az eget, lovag *Rothkugel Arnoldné gróf Apponyi Antallal, a Hamburg-America Line Zeppelin* járatainak magyarországi vezérképviselőjével beszélget. Arról diskurálnak, hogy *az erős szél bizony nem kedvez a mai leszállásnak* és hogy a kora reggeli idő általában *rendkivül sok érdeklődőt elriasztott...* Többek között *a diplomácia is meglehetősen gyéren van képviselve. Gróf Calice* osztrák követ fázósan sétál a feleségével, a francia katonai attasé is plaidbe burkolja a feleségét amott egy padon —, bizonyára más diplomaták is elvegyültek még a csoportokba, de

semmiesetre se fedezhetők itt ma fel „mindenki, a „tout Budapest".

A müvésznők közül *csak Márkus Emilia merészkedett ki családjával,* a kis unokája, *Tamara* kedvéért. Minél jobban halad az idő, annál jobban fázik a közönség, *a talaj dérvirágos, fagyos-rögös, a nap nem akar kisütni,* északnyugati irányból erősödik a szél, időnkint egy kis havas eső hull.

Nyeremények
az uj m. kir. oszlálysorsjátékban
Az elérhető legnagyobb nyeremény:
500.000
egy félmillió pengő
Jutalom és nyeremények:
300.000
200.000
100.000
50.000
40.000
30.000
25.000
stb., pengő összesen közel
8 millió pengő készpénzben!
84.000 sorsjegy közül 42.000 biztosan nyer,
tehát minden második sorsjegy.
Első huzás április 17-én kezdődik!
A sorsjegyek hivatalos ára osztályonként:
Ezész 24 P | Fel 12 P | Negyed 6 P | Nyolcad 3 P

De minél mostohább az idő, annál hangosabb a humor. Ilyesmiket kiabálnak: „Egy pár virstli *melegedő kályhával,* 20 fillér!" — „Itt van a gyula... *a tüdőgyula!*" — „A legszebben megfagyott nőnek kelengyét ad a Szinházi Élet'" stb. Kifogyhatatlan. Mennyi humor volna itt jelen, ha huszszor vagy ötvenszer ennyien jöttek volna el, annyian, amennyit idevártak... Igy csak *en petit comité* szórakoznak az emberek. Nevetnek két-három dámán, akik *a hideg ellen esernyőjükkel védekeznek.* Nevetnek a nagy oldalgukkereken, amelyekkel a pesti kávéházak habitüei jelentek meg Zeppelin-nézőbe. *De a legnagyobb hahotát a megafon bemondása váltja ki:*

— Akiknek a mentőkre van szüksége, az jelentkezzék személyesen a hangárnál! — hangzik az óvintézkedés a megafonból.

— *Személyesen és ájultan!* — visszhangozza vidáman a tömeg...

Egynegyed kilenckor azonban egyszerre csend lesz. A szürke felhők között opálos testével egyszerre feltünik a Zeppelin...

Csepelen ezerkétszáz rendőr tartotta fenn a rendet

Dr. *Szilaveczky* Lajos rendőrfőtanácsos és *Vidos* Elek főparancsnokhelyettes parancsnoksága alatt, előre megállapitott terv alapján állottak fel Csepelen már kora reggel a rendőrök. A nagy rendőri készültség kitünően müködött, csupán

a közlekedéssel voltak sulyos bajok, különösen a délelőtti órákban.

Rendőrségi vélemény szerint a közlekedési nehézségek *legfőbb oka az volt, hogy a csepeli zsiliphidon osztották ki az autójegyeket, a jegykiosztás meglehetősen lassu tempóban folyt*

a forgalom emiatt többizben 15—20 percre is megakadt.

Akadályozta a közlekedés gyors lebonyolitását az is, hogy mivel a Soroksári-uton két *villamosvonal fut, gyakran a végeláthatatlan autóoszlopot le kellett állitani, hogy a villamosoknak szabad utat biztositsanak.* Különösen

az autóbuszok közönsége zugolódott

amiatt, hogy negyedórás — félórás vesztegléssekkel tudtak csak előbbre jutni.

A közlekedés lebonyolitását elősegitette délután a rendőrségnek az az intézkedése, hogy *egyirányu közlekedést irtak elő.* Délután az autók a Soroksári-uton már *csak befelé haladhattak és a Gubacsi-uton távoztak el.* Ez az intézkedés nagyban enyhitette a helyzetet. Egyébként különösebb

rendzavarás nem történt

s csupán két kisebb zsebtolvajlás fordult elő.

A léghajó kikötésénél egyébként *egy zászlóalj katona müködött közre.*

A délutáni kikötésnél nyolcvan rendőr is segitett a katonáknak.

Délelőtt maga *Bezegh-Huszágh Miklós főkapitány is megjelent a repülőtéren,* ahol személyesen intézkedett, délután pedig *Andréka* Károly főkapitányhelyettes és *Török* János rendőrfőparancsnok vette át a repülőtér parancsnokságát.

A mentők harmincöt esetben nyujtottak első segélyt

A mentőszolgálatot a *kispesti, budafoki és rákospalotai* mentőkön kivül a *Bakay-klinika több tanársegéde és mütőorvosa látta el,* dr. *Kovács* János, a *Vármegyék és Városok Mentőegyesülete igazgatófőorvosának irányitása mellett.*

A mentők a kora reggeli óráktól esti hat óráig teljesitettek szolgálatot és harmincöt esetben nyujtottak elsősegélyt.

Sokan a tolongásban *rosszul lettek,* néhányan pedig *kisebb sérülést is szenvedtek.* Egy esetben kellett elsősegélynyujtáson kivül *kórházba szállitani egy uriasszonyt, aki egy taxiban, amikor az autó hirtelen fékezett, előrebukott és orrtörést szenvedett.*

Ön is lehet munkatársa

a Reggeli Ujságnak. Ha tud valamilyen közérdekü dolgot, érdekes eseményt — irja meg a szerkesztőségnek. (Budapest, V., Lipót-körut 5.)

A Reggeli Ujság kolportázsjogát még nem kapta vissza

Mint a sajtószabadság barátját kérjük, támogasson bennünket

Ezt ugy teheti meg, ha az alanti szelvényt kivágja és legalább egy hónapra **80 filléres havi kedvezményes előfizetési áron** előfizet a REGGELI UJSÁG-ra. Ezért

a havi 80 fillérért hétfőn

a kora reggeli órákban lakására vagy hivatalába küldjük a Reggeli Ujságot, amely a legnagyobb és legérdekesebb illusztrált hétfői lap. — Nem kell várnia, mig az utcára ér, hanem 80 fillér beküldése ellenében egy hónapon át minden hétfőn reggel ott találja a REGGELI UJSÁGOT reggelijénél

SZELVÉNY

Ezennel előfizetek a
REGGELI UJSÁG-ra
egy hónapra 80 fillérért és kérem a lapot az alanti cimre hétfőn a kora reggeli órákban házhoz küldeni.

Név: .....
Foglalkozás: .....
Cim: .....

* Kérem az összeget beszedetni.
* Kérek befizetési lapot.
* Nem kivánt törlendő.

Reggeli Ujság Budapest, V, Lipót-körut 5. Telefon: 206—90 és 125—10

A katonák példátlan ügyességgel és fegyelemmel huzzák le a köteleken a Zeppelint.

Körrepülés Hatvan, Miskolc, Lillafüred, Debrecen fölött óriási hóviharban

A hajó parancsnoka csakhamar kiadta az utasitást a továbbindulásra és a magyarországi körrepülés harminckét résztvevője felszállott az utasgondolába. Köztük volt *Gömbös* Gyula honvédelmi miniszter, Hans von *Schoen* német követ, *Kienast* Ferenc svájci főkonzul, *Rákossy* György, a *Légügyi Hivatal* igazgatója, *Köpesdy* Elemér miniszteri tanácsos, az állami vas- és gépgyár vezérigazgatója, dr. *Hültl* Hümér egyetemi tanár, sebészorvos, gróf *Edelsheim-Gyulai* Lipót, gróf *Károlyi* Imréné, gróf *Almássy* Denise, stb.

Kilenc óra öt perckor a katonák elengedték a tartórudat és a tartóköteleket s a léghajó mindinkább élénkülő motorberregéssel felemelkedett és elindult a hatórás magyarországi körutra. A Graf Zeppelin északi irányba repült és elszállva a főváros felett a körrepülés első állomása, Miskolc felé vette utját.

A repülőtéren elhelyezett diszsátorban délelőtt megjelent Horthy Miklós kormányzó is.

A *Graf Zeppelin* ezüstös teste pontosan tiz órakor tünt fel *Szentendre* felett, ahonnan *Hatvan* irányába távozott. *Miskolcon* tiz óra 38 perckor vették észre a hatalmas léghajó közeledését és tizenegy óra 5 perckor érkezett a város fölé, ahol néhány *körivet irt le, aztán Lillafüred felé vette utjat. Lillafüred* felett megfordult és 11 óra 25 perckor *ismét érintette Miskolcot*, majd 20 perccel később

Balmazujváros felett sürü hóesésben haladt már vissza Budapest felé.

Közben állandóan összeköttetést tartott fenn a magyar rádióállomással, ahonnét *percenként kapta a meteorológiai intézet jelentéseit.*

A rendkivül szeszélyes időjárás következtében a Graf Zeppelin utját nem lehetett pontosan előre megállapitani, mert az utirányt az ujabb és ujabb meteorológiai jelentés szerint szabták meg. Tizenkét óra 15 perckor sürü havazás közben a léghajó Budapest érintése nélkül délkelet irányába fordult és Debrecent látogatta meg.

Azután 1 óra 7 perckor *Mezőtur* felett irt le néhány kört, öt perccel később pedig *Kenderes felett uszott el.* Félkettőkor *Kővágó*, negyed háromkor pedig *Kecskemét* felett szállott el a Zeppelin

és negyednégykor visszaérkezett Budapest fölé.

Délben egy órakor megváltoztatta utirányát a Zeppelin

Közben a budapesti rendőri rádióállomás, amely *állandó összeköttetésben volt a Zeppelin leadó- és felvevőkészülékével*, azt jelentette, hogy

a meteorológiai jelentések következtében a Zeppelin kénytelen megváltoztatni az utját és abban az esetben, ha a légköri viszonyok nem változnak, kora délután tér vissza Budapestre.

Félórával később az egész városban az a hir terjedt el, hogy

a budapesti légköri viszonyok nem alkalmasak arra, hogy a Zeppelin letegye utasait és igy leszállás nélkül folytatja az utját a Dunántulon keresztül Friedrichshafen felé.

Lehmann kapitány a leszálláshoz a katonaság megerősitését kéri

Akik a hirt hallották, autóbuszokra és taxikra ültek, hogy künn legyenek a Zeppelin korai viszszatérésénél. *Az óriási térségen azonban alig volt néhány ember*, a rendőrök pihenő állásokban, széltől védett helyeken huzódtak meg és a léghajó kikötéséhez kivezényelt katonaság is valahol a távoli barakokban várta a hireket. Délután

2 óra 20 perckor jelentkezett ujra a Zeppelin rádiótisztje, mire azonnal mozgósitották a 2000 főnyi rendőrséget.

Lovasrendőrök járták körbe a csepeli repülőteret és 2 óra 35 perckor déli irányból megcsillant a Zeppelin aluminium teste.

Riadó autókon hordták szét a rendőrcsapatokat a légi kikötő különböző sarkaiba és ugyancsak értesitették a katonaságot is, hogy tegye meg az előkészületeket a léghajó kikötésére.

2 óra 38 perckor ujból megszólalt a rádiókészülék és Lehmann kapitány következő üzenetét tolmácsolta:

«A Zeppelin 5 órakor indul Friedrichshafen felé, akkorra készüljenek fel a németországi utasok. Kérem a 250 főnyi legénység megerősitését, mert az erős szél miatt erre feltétlenül szükség van.»

Lehmann kapitány befejezésül közölte, hogy *igyekszik az eredeti programmot megtartani*, majd Budapest határába érkezve, *megállapitotta a meteorológiai jelentésekből*, hogy

nem szükséges az azonnali leszállás, sem arra nem kerül a sor, hogy leszállás nélkül vigyék tovább az utasokat.

Közben a léghajó a repülőtér fölé ért.

Senki sem tudott bizonyosat. Hátha ujabb jelentést küld a kapitány. A katonaság vörös- és zöldsapkás csapatai elhelyezkedtek az előre megállapitott pontokon és várták, hátha mégis kiköt a Zeppelin.

A hófelhők elől Vác felé

Egyre izgalmasabb lett a hangulat. Senki sem tudott biztosat. Hangszórókon keresték sürgős jelentéstételre a meteorológust, aki a megfigyelőállomáson dolgozott. A meteorológus jelentette a Zeppelinnek a csepeli hangár mellett felállitott rádióállomásról:

— *Másodpercenként 14—18 méteres szél, észak-északnyugati irányu, hőmérsékletjelentés később.*

A hőmérő higanyszála ugyanis minden öt percben hol összébb huzódott, hol kitágult. A budai hegyek felől teljesen beborult és a Meteorológiai Intézet vidéki állomásai *havat és jeget jelentettek.*

Végül is 3 órakor, *anélkül, hogy ujabb értesitést küldött volna Lehmann kapitány,*

a Zeppelin Pest fölé érkezett és kétszer megkerülte hatalmas ivben a várost.

Végigment az Andrássy-ut felett, ahol percek alatt megállott a forgalom és mindenki a fülsiketitő robajjal alacsonyan haladó Zeppelint nézte. Azonban csak pár percig tartott a látvány, rövidddel később már a Dunán át *Buda felé tartott* a Zeppelin, majd *Ujpest fölött haladt el* s egyszerre eltünt a láthatárról. Ujból *Vác felé repült...*

Három óra után megélénkült az élet a repülőtéren. Négy hatalmas tüzoltótank vizet hozott, amellyel a Zeppelin ballonjait töltik meg.

Közben egészen beborult,

a hófelhők a csepeli sziget fölé érkeztek és sürün havazni kezdett.

A katonák sorfala között *hatalmas tüzet gyujtottak.*

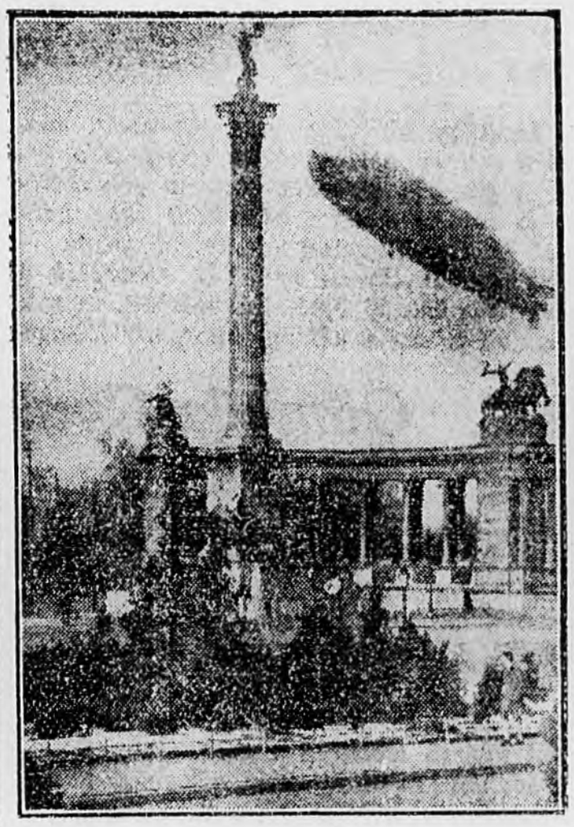

A Zeppelin a milleniumi emlékoszlop fölött.

A miniszterelnök a repülőtéren

Bethlen István gróf miniszterelnököt is értesitették arról, hogy a *Zeppelin esetleg korábban köt ki* és

a miniszterelnök három óra után néhány perccel ki is érkezett a repülőtérre

titkárra, *Hlatky* András társaságában. Fia, ifjabb *Bethlen* István külön érkezett Csepelre *Hadik* Mihály gróffal.

A miniszterelnököt megérkezésekor a KMAC és az alszövetség vezetői üdvözölték. *Bethlen* István szürke rövid télikabátban és sportsapkában jelent meg a repülőtéren, azonban később

a hófuvás miatt visszaült autójába és oda várta a jelentéseket.

Amikor Mario *Arlotta*, az olasz követ szintén a repülőtérre érkezett, *Bethlen István kiszállt a kocsiból és hosszasan sétálva beszélgetett az olasz követtel.*

Egyik negyedóra telt a másik után.

A közönség a hó elől a hangárokba és a sátrakba menekült. Egyszer csak félórás havazás után ujból kisütött a nap s ekkorra már visszaérkezett a Zeppelin is.

Elfordult a budai hegyek felé, majd hatalmas ivben szembefordult a repülőtér közepén gyujtott füst irányával s

egyszerre lefelé bukott, mintha meg akarná torpedózni a földet.

Lassan növekedtek a léghajó gigantikus méretei s pár perc alatt ott volt a Zeppelin mindenkinek a feje fölött, a honvédlegénység két sorfala között.

Közben kiért a repülőtérre *Andróka* Károly főkapitányhelyettes, *Török* János főparancsnok és *Erdélyi* Lóránt Pest vármegye alispánja is.

Bethlen István miniszterelnök eltávozik a repülőtérről a közönség fegyelmezetlensége miatt

Bethlen István gróf a leszállást először az autója mellől nézte, később azonban, amikor már csak néhány száz méternyire volt a léghajó a repülőtér fölött, *bement a tér közepére, és a Légiforgalmi levélszállitó autója mellett állt meg.* A miniszterelnök körül hamarosan udvar képződött s a legelső kérdés, ami a körülötte állókat izgatta, az volt,

igaz-e, hogy a miniszterelnök föl akart szállni a Zeppelinre?

— Szó sem volt erről — mondta Bethlen István.

Közben bethlenfalvi *Páll* Andor, az Aero-Szövetség alelnöke magyarázta a miniszterelnöknek a leszállás részleteit.

— Nemcsak a hőmérsékletnek és a szél irányának, erejének van nagy befolyása a kikötés egy-egy mozzanatára — mondta —, hanem a nap fényének is. Különösen érdekes, hogy a *statikai erőkből, valamint a dinamikai szabályozó készülékek összemüködéséből hogyan válik lehetségessé és stabilissá a leszállás.* A legérdekesebb azonban a *vizszabályozó készülék*, amely az utolsó pillanatban is könnyen változtat a léghajó egyensulyán.

A magyarázat közben a léghajó gondolájának a motorjai leálltak s kényelmesen terpeszkedett lefelé a Zeppelin. *Gondolájából már integettek az utasok.* Az orrából kidobták a köteleket, amelyeket sugáralakban tartottak fogva a kivezényelt katonák, egy részük pedig a gondola mellett lévő korlátot fogta sürü sorban.

Izgalom vett erőt mindenkin, a közönség, amely sorfalat állva, várta idáig a Zeppelin kikötését, egyszerre elindult a léghajó felé. A miniszterelnököt is a gondola felé invitálták, Bethlen István azonban, amikor látta, hogy milyen versenyfutás indult meg, megállott és igy szólt kisérőihez:

Budapesti Automobil Kiállitás

FIAT

minden célra

minden nagyságban

mindennemü karosszériával

FIAT AUTOMOBILOK MAGYAR ELADÁSI RT.

BUDAPEST, IV., VÁCI-UTCA 1. TELEFON: 828—48

Eredeti alkatrészek kizárólag nálunk kaphatók — Óvakodjunk az utánzatoktól!

— Nem akarok rossz példával elől járni, elég baj, ha a közönség fegyelmezetlen. Ezzel a miniszterelnök visszafordult és el is távozott.

Közben a *léghajó kikötött.* Gondolája csaknem a földet surolta. Egy csomó vizet löktek ki a hajóból. *Le is öntöttek egy pár nagyon igyekvőt a kiváncsiak közül.*

Budapest 15 perc — beszállás Friedrichshafen felé

A kapitány kinyitotta a kajüt orrát, mögötte a sok apparátus között *egy falióra ketyeg. A gondola második ablakán fehérkötényes és sapkás szakács könyökölt ki, konzervek és félig kibontott tejesüvegek közül.*

Közben kinyitották az ajtót, *felszedték a levcles-zsákokat,* a Friedrichshafenbe utazók csomagjait és *azt a néhány utast, aki Németországba ment tovább a léghajóval.* Beszállt a Zeppelinbe *Hatvany Endre báró,* egy müncheni müegyetemi tanár, két angol utaspár és *Schnurre, a német követség titkára.*

Most azért változtatták meg a ki- és beszállás sorrendjét, mert délelőtt néhányan lemaradtak.

Gömbös Gyula nyilatkozata a Zeppelin-utról

Amikor a leszállás megtörtént,

megjelent az ajtóban Gömbös Gyula honvédelmi miniszter, akit, amikor elsőnek kiszállt, a közönség hangos éljenzéssel fogadott.

Puha kalap és prémes bunda volt rajta s nagyot ugorva lépett ki a gondolából. Rendőrök sorfala között jutott ki a léghajó alól s

munkatársunk az elsők között üdvözölte Gömbös Gyulát, aki legelőször a felesége után érdeklődött.

A kegyelmes asszony a léghajó másik oldalánál várta férjét. *Gömbös Gyula egy csomó virágot tartott a kezében s üdvözölve a feleségét, átadta neki a csokrot.*

— *Honnan vannak a virágok?* — kérdezte Gömbös Gyula felesége.

— Én még a felhők közt is virágokat szedek — felelte Gömbös.

Meleg mosoly fogadta ez udvarias választ. A miniszter ezután munkatársunk előtt *élményeiről számolt be.*

— Az utazás alatt állandóan összeköttetésben voltam *Lehmann kapitánnyal, akivel hosszasan el is beszélgettem.* Miskolc—Debrecen irányában mentünk,

a Hortobágy fölött azonban óriási viharba kerültünk. Huszonegyméteres szélsebességet mutatott a szélmérő, havazni kezdett és a hópelyhek nem is lefelé, hanem horizontálisan repültek. Közben ebédre teriteltek.

— *Milyen volt az ebéd?*

— *Sokkal fontosabb kérdés,* — szólalt meg *Gömbös* felesége, — *hogy milyen volt az étvágy?*

— *Az ebéd is, az étvágy is kitünő volt,* — mondta nevetve *Gömbös* Gyula. — A menü könnyü levesből, pisztrángból, egy szelet sültből és valami tésztából állott.

— Benne volt az ebéd a jegy árában?

— Nem. Az ebédért külön fizettünk.

A zsebébe nyult Gömbös és *átnyujtotta a Zeppelin főpincérének a számolócéduláját. Öt pengő az ebéd, ötven fillér a borravaló.*

— Mire megebédeltünk — folytatta Gömbös —,

megváltozott a Zeppelin utiránya. A Hortobágy felől nem mentünk Szegedre, mert kiszámitották, hogy akkor csak késve érkeznénk Budapestre,

igy viszont előbb jutottunk Budapest fölé. Pedig tettünk egy kis kiruccanást. Visszafordultunk, *átmentünk Mezőturnak, elrepültünk Kenderes felett és*

az én választókerületem felett is.

Majd Cegléd és Örkény irányából tértünk vissza.

Elmondta Gömbös Gyula, hogy a több mint hétórás ut alatt végignézte az egész Zeppelin berendezését. Benn a léghajó testében kis ut vezet a motorházakhoz, a honvédelmi miniszter ezen is végigment, sőt egy kis létrán lecreszkedve, a motorházat is megnézte.

— Mondhatom, — mondta *Gömbös Gyula — minden tökéletes.* Az egész utazás alatt, a *legnagyobb viharban is éreztük, hogy a Zeppelin olyan stabil, hogy nyugodtan lehet vele utazni.* A kabin olyan, mint a legkényelmesebb dunai luxushajó berendezése *s az utazás alatt az ember ugy érzi, mintha a Dunán hajókázna.* A társalgó állandóan fütve volt, a hálókocsik azonban nem.

— Délben az a hir járta a fővárosban — mondottuk —, hogy a Zeppelin *nem száll le Budapesten és csak Friedrichshafennél köt ki.*

— Tényleg — mondta *Gömbös* Gyula — *szó volt róla, de hát ez nem jelentett volna semmit,*

legfeljebb nem Csepelről kellett volna a városba menni, hanem Friedrichshafenből.

— A többi miniszterek miért nem repültek fel?

— *Azt kérdezzék meg a többi miniszterektől* — volt a válasz.

Még a kegyelmes asszonyhoz volt egy kérdésünk, akinek a szeméből látszott, hogy örül, hogy a férje már szárazföldön van és visszajött a veszedelmes, viharos utról.

— Nem félt, kegyelmes asszony, hogy valami baj történik?

— Nem, — volt a határozott válasz. —

A férjem szereti az ilyen vállalkozásokat. Bátor. És aki szereti a veszedelmeket, tudja, hogy annak szerencséje van.

Még ki sem értünk Gömbös Gyula autójához, amikor *a Zeppelin köteleit elereszlették Lehmann kapitány vezényszavára a honvédek,* a nagy légi cápa, miután néhány perc alatt teleszivta magát vizzel, *fölkapta a fejét, a motorok megmordultak s néhány perc mulva jó párszáz méter magasból intett bucsut Budapestnek a Zeppelin,* amelynek ormán a német zászlót lobogtatta a szél.

(O. J.)

„Életének második legnagyobb hóviharát élte át Lehmann kapitány a magyarországi körrepülésen“

A *Reggeli Ujság* munkatársa kérdést intézett gróf *Edelsheim-Gyulai* Lipóthoz, aki a magyarországi körrepülésen résztvett, hogy milyenek voltak *uti impressziói. Edelsheim-Gyulai* gróf a következőkben válaszolt:

— Nagyon élveztem az utazást, annak ellenére, hogy részben rendkivül rossz idő volt. Mezőkövesd, Miskolc és Debrecen felett, egészen Berettyóujfaluig nagy hóviharba jutottunk, ugy hogy Szegedre és Szolnokra már el se látogattunk, hanem Kenderesen át a Duna-Tisza közére siettünk. Amikor visszajutottunk Budapest fölé, a hóförgeteg még egyre tartott, ugy hogy nem tudtunk kikötni Csepelen, hanem a Duna vonalán fölfelé Vácig mentünk Szentendre felett s addig keringtünk, amig el nem vonult a hózivatar. Már azzal a lehetőséggel is számolnunk kellett, hogy egyáltalán nem tudunk kikötni Csepelen s el kell mennünk mindannyiunknak Friedrichshafenig. A hóförgeteg ugyanis nem volt közönséges zivatar, hanem időnkint jelentkeztek a leghevesebb szélrohamok, ugy hogy Lehmann kapitány ki is jelentette, ez életének második legsulyosabb zivatara. Folyton ugy kellett irányitani a Zeppelint, hogy a viharzónák hátába kerüljünk... Mire másodszor kerültünk Budapest fölé, a vihar lecsökkent és aránylag simán leszállhattunk. Tudtommal, a magyar körrepülés 31 utasa közül senki se lett rosszul és senki se ijedt meg. Rám, aki repülőgépen már gyakran jártam, sokkal nyugodalmasabb benyomást tesz az ilyen órlási légijármü, mint egy hóförgeteghe jutott aeroplán. A zivatar kellős közepén teritett asztalhoz ültünk és kitünően ebédeltünk. Miután a Graf Zeppelin csak 20 utas számára készült, mi pedig 31-en voltunk, az ebédlőtermen kivül hat személynek külön teritettek. Ez Schoen báró német követ asztala volt, itt a követen kivül Gömbös Gyula, gróf Károlyi Imréné, gróf Almássy Denise, Peczrik Jenő és én ültünk. Mindent összegezve: még nem tartom a Zeppelint a jövő legalkalmasabb gyors járművének, mert leszállása és kikötése a mai technika mellett tul komplikált. Gyönyörü kéjutazás, luxuskirándulásnak lehet tekinteni, de közhasznu közlekedési eszköz csak akkor lehet, ha biztosabb technikával hajtja végre a leszállást.

Apró élmények egy nagy esemény közepett

Első találkozás *Lehmann* kapitánnyal, felejthetetlen emlék. Nem azért, amit mondott. Hanem: *biciklin jött és keménykalap volt a fején.* Vannak, akiknek ez nem tetszik. Nekem rendkivül tetszett. Mert járhatna például tizenkét cilinderes Maybach-kocsin is. Amerikában, Berlinben nemzeti hősként ünnepelték. *Friedrichshafenben biciklin jár.* Kemény kalappal. Kisházban lakik. Este kuglizik. Néhány mérnökkel, néhány ismerőssel. A *Seehofhotelben.* Éjjel egyig. Néha meggondolja magát és ha éppen kilencet talált, kicsit átrándul Amerikába.

„Ne haragudjon és ne is mondja meg senkinek, — mondja a kapitány —, nagyon nem szeretem az ünneplést. Nem henecgésből mondom, de igen elfáraszt. Több mint ezerszer repültem Zeppelinen. A Zeppelint jól birom. Az ünneplést rosszul. Különben is mi ok van az ünneplésre? Mit csinál a kapitány? Kezét a zse-

DÜRR LAJOS DR.-T,

a Zeppelin-müvek technikai igazgatóját a berlini épitészeti akadémia nagy aranyérmével tüntették ki.

bébe süllyeszti és sétál. Mindent előre kell kicirkuláini. A parancsnoké csak a stratégiai terv. A többi nem az ő dolga. Nincs ok az ünneplésre. Friedrichshafenben nem ünnepel senki. És itt érzem magam legjobban. Negyvenöt éves vagyok és nős. Uszni szeretek, sielni és dolgozni. Ez az egész.“

Ha ezt leirja az ember, azt hihetné, hogy ez a Lehmann kapitány álszerény. Látni kéne. Biciklin. Kemény kalapban.

Látogatás a Zeppelin-muzeumban

Egy pillantás a Zeppelin-muzeumra Friedrichshafenben. A motorok fejlödéstörténeti emlékei mellett néhány egészen különösen megkapó dolog. Az első Zeppelin első *utaskabinja.* Noé bárkája. Gyöngyház-inicialékkal van kirakva. Ugy néz ki, mint egy altdeutsch butordarab. Ezt méltóztassék elképzelni: *altdeutsch kredenz a Zeppelinen.* Igazán csak zugó tengeri kagylók hiányoznak. Aztán: *az első hajócsengő.* Ugy néz ki, mint egy kolomp. De azért villanyra müködik. Villanykolomp. Ez se rossz: *egy kosár,* amelyet leeresztettek 1000 méterre a hajó alá. Valaki ült benne. Volt ugy is, hogy mikor a kosarat visszahuzták, még mindig benne volt. Leeresztették a felhők alá. Ezt ma revolverlövésekkel és hangmérőkkel csinálják. Bombadobók is vannak a muzeumban. Meghuztak egy gombot, leesett vagy tiz bomba. Ez a legszebb a muzeumban. Tudniillik, hogy muzeumban van.

Beszélgetés Eckener fiával

Beszélgetés a hajó kapitányi fülkéjében Knuth *Eckenerrel,* Eckener fiával, akinek hőstettéről annakidején az egész világ beszélt. Egy évig volt Amerikában, Friedrichshafenben él, nem kivánkozik el, a nyugalmat szereti, hőstettét nem minősiti hőstettnek. Szolgálatban volt. Vele még négy. Haragszik, hogy azokról nem beszéltek. Pesten kiszállt, szabad órái voltak, megnézte a várost. Azt mondja, hogy alulról sokkal jobban szereti a városokat.

Karinthy panaszkönyvet kér

Karinthy volt a legelégedetlenebb utas. Állandóan panaszkönyvet kért. Haragudott, mert nagyon sokszor elferdült a láthatár. Reggel felé azt mondta a szalonra: «Kedves kis albérleti szoba, csak egy kicsit drága.» És amikor hirtelen bejött napközben a stevard és felgyujtotta a lámpát és csodálkozva kérdezték, hogy miért teszi vajjon, Karinthy rögtön válaszolt: «Alagut jön.» Fehérvár felé különben palackpostát dobott le. Levelet. Aki *megtalálja jelentkezhet. Különben mindenkinek Nautisant kinált, valami szert a rosszullét ellen.* Nem akarta senki elfogadni. Csak Pest felett kért valaki. Egy darabja se volt. Mind megette.

Békessy János.

Este 8 óra 40 perckor Bécs fölött repült el a Zeppelin

Bécs, március 29.

A Reggeli Ujság tudósitójának telefonjelentése

A «Graf Zeppelin» vasárnap este nyolc óra negyven perckor Magyarország felől jövet, átrepült az asperni repülőtéren, majd az osztrák főváros fölött jelent meg. A léghajó nagy kört irt le Bécs fölött, aztán nyugati irányban eltünt.

A Zeppelin postaforgalma

A Zeppelin rendezőbizottsága — mint ismeretes — napokkal ezelőtt közhirré tette, hogy a *„Graf Zeppelin“* budapesti látogatása alkalmával a magyar posta külön e célra felállitott kirendeltségével lehetővé teszi, hogy a bélyeggyüjtők Budapestről Friedrichshafenbe kiküldve leveliket a léghajón szállittassák vissza az országba, azonkivül a magyarországi körrepülés alkalmával levelezőlapokat és leveleket küldhessenek az ország területén bárhová.

A *Reggeli Ujság* munkatársa kérésére a *72-es postahivatal* a következő felvilágositást adta:

— A posta a rendezőbizottsággal karöltve lehetővé tette a levelek és levelezőlapok *Zeppelinen* való továbbitását, amit a 72-es számu postahivatal bonyolitott le. Ide futottak be ugyanis az ország minden részéből a levelezőlapok és levelek s a postahivatalból azután különjárattal a levelek ezreit kiszállitották a 72-es postahivatal csepeli kirendeltségéhez s ott zsákokba rakva, a szállitmányt elhelyezték a gépben. Hozzávetőleges számitás szerint

a posta 25—28 ezer küldeményt továbbitott,

ebben a mennyiségben azonban bennfoglaltatnak azok a levelek is, amelyeket a bélyeggyüjtők küldtek ki rendes postával Friedrichshafenbe s amiket onnan hozott vissza a *„Graf Zeppelin“.*

— A dijszabást ez alkalomra budapest—friedrichshafeni relációban levélre 3.50 pengő, levelezőlapra pedig 2.— pengőben állapitották meg, mig a magyarországi körrepülés alkalmával levél szállitási dija a normális tarifán felül 2.—, levelezőlapnál pedig 1.— pengő volt.

— A 72-es postahivatalban összegyüjtött szállitmányt a *Zeppelin* Debrecenben dobta le, ahonnan a posta *a holnapi nap folyamán viszi szét az ország egész területére.*

Mibe került a Zeppelin idehozatala

Titkok a Zeppelin körül.

A *„Graf Zeppelinnek“* magyarországi látogatásával kapcsolatban a *Reggeli Ujság* munkatársa felkereste *Petrovich* Vidort, a KMAC főtitkárát, hogy megkérdezze *mibe kerül a léghajó látogatása.*

Az első kérdésre a főtitkár csak annyit válaszolt:

— *Ez titok!*

— *Mennyi bevételre számit a rendezőbizottság?* — hangzott a második kérdés.

— *Nem tudom!*

— Eső ellen bebiztositották a várható jövedelmet?

— *Ez titok.*

— Melyik intézettel állapodtak meg?

— *Ez titok. Nem mondhatom meg, mert igy könnyen megállapithatják azt, amit én nem mondhatok meg.*

— Füződik a rendezőbizottságnak ehhez a titkolódzásához valami érdeke? — hangzott fel az utolsó kérdés. Erre a válasz csak egy csendes mosoly volt.

Tehát a *KMAC* elzárkózott minden felvilágositás elől. Hogy miért, azt nem tudjuk. De valószinüleg meg volt rá az okuk. Annyi bizonyos, hogy a Zeppelin idehoztatala *nem olcsó mulatság* volt. A bevételekről és kiadásokról talán majd beszámol a KMAC — évi jelentése. Elterjedt hirek szerint *25.000 pengőre* biztositotta magát a KMAC arra az esetre, ha vissza kellett volna téríteni a jegyek árát.

Magyar Légiforgalmi Rt.

TAVASZI MENETREND

Érvényes április 30-ig

7.30	15.00	ind.	BUDAPEST	érk.	9.45	17.30
9.10	16.40	érk.	WIEN	ind.	8.15	16.00

Az autók indulnak: Budapesten IV., Váci-utca 1. sz. alól 45 perccel, Wienben a Bristoltól 40 perccel a repülőgép indulása előtt.

Felvilágositás és jegyváltás:
Budapesten: a Magyar Légiforgalmi Rt. légiutazási irodájában IV., Váci-utca 1. Telefon: 808—88, a Központi Menetjegyirodában és annak összes fiókjaiban. Wienben: Luftreisebüro der Österr. Luftverkehrs A.-G. I., Kärtnerring 5. Telephon: R. 28—1—96.

LEVELET ÉS CSOMAGJAIT KÜLDJE LÉGIPOSTÁN!
Dijszabásért forduljon szállitási osztályunkhoz: Aut. 808—88.

Steinherz Rudolf

feltünően nagyösszegü életbiztositásokat kötött közvetlenül meggyilkolása előtt

A rendőrség kutatja, van-e összefüggés a biztositások és a gyilkosság között — Az a gyanu, hogy Steinherz egy titokzatos személy befolyására kötötte a nagyösszegü baleset- és életbiztositásokat

— *A Reggeli Ujság tudósitójától.* —

Steinherz Rudolfot, a ceglédi vonaton meggyilkolt kecskeméti borkereskedőt

vasárnap délelőtt temették el

a kecskeméti izraelita temetőben, általános részvét mellett. A tragikus körülmények között elhunyt tekintélyes borkereskedő halála előtt még néhány pillanatra visszanyerte eszméletét. A ceglédi kórházban, ágya körül ott álltak hozzátartozói és

az agonizáló ember fiaira tekintve, igy szólt: — Vigyázzatok anyátokra!

A zokogó családtagok *faggatni kezdték a halállal viaskodó embert, hogy tulajdonképpen hogyan történt a bünczelekmény s látta-e valaha azelőtt a merénylőt. Steinherz* Rudolf, néhány pillanatnyi szünet után válaszolt és

kijelentette, hogy támadója ő előtte is ismeretlen ember volt.

Igy halt meg, a tettesről semmi közelebbit nem tudott mondani.

A ceglédi rendőrség teljes erővel folytatta a nyomozást vasárnap is.

Azok a *diáklányok*, akik 26-án reggel felfedezték a Budapest és Kecskemét között haladó gyorsvonaton a bünczelekményt, *vasárnap ujabb kihallgatásuk során érdekes vallomást tettek.* Elmondották ugyanis, hogy

ők már Ceglédbercelen hallottak gyanus hörgést abból a fülkéből, amelyikben később Steinherzet a vértől boritva találták meg. A bünczelekmény ezek szerint Irsa és Ceglédbercel között történhetett, ez tehát megerősiti a rendőrségnek azt a feltevését, hogy a gyilkos Lajosmizsén szállt fel a vonatra. De sok ujabb adat valószinüsiti azt a tényt is, hogy a szerencsétlen borkereskedőt gyilkosai már napokkal előbb figyelték és nyomon kisérték.

Steinherz titokzatos utitársa

Kihallgatták ugyanis *azt a vasuti kalauzt, aki Steinherz előző utazásánál már figyelmes lett egy gyanus körülményre.* Ez a kalauz elmondotta, hogy

már 22-én, Steinherz első utazásakor is utazott egy fiatalember a vonaton. Mindketten külön-külön fülkét kértek, hogy alhassanak, később azonban ez a fiatalember, karján a kabátjával, átment Steinherz fülkéjébe, akit felvert álmából. A borkereskedő a kalauz előadása szerint, a fiatalembert kizavarta a fülkéből, mire ez visszament előbbi helyére.

Ez a jelenet annál inkább feltünt a kalauznak mert *a fiatalember Steinherz lezárt fülkéjét, minden valószinüség szerint,* ugynevezett

vasuti kulccsal nyitotta fel. Tehát feltétlenül fontosságot tulajdonitott annak, hogy bemenjen az alvő Steinherz fülkéjébe.

A vasuti kalauznak ez a vallomása *ujabb feladat elé állitotta a ceglédi csendőrséget* és

a nyomozást most már ismét Cegléd, illetve Lajosmizse irányában folytatják, ahol a detektivek vasárnap reggeltől a késő éjszakai órákig kutattak a kapott ujabb személyleirás alapján Steinherz titokzatos kisérője után.

A budapesti főkapitányság közben megállapitotta, hogy *azok a feltevések, amelyek szerint a kecskeméti borkereskedő betegeshajlamu fiatalemberekkel tartott volna fenn összeköttetést, sorra megdőltek.* A főkapitányságon

nyilvántartott betegeshajlamu fiatalembereket sorra kihallgatták, ezek közül azonban egyetlen egy sem akad, aki bármilyen adatot tudott volna szolgáltatni Steinherz Rudolfra vonatkozóan.

A gazdag borkereskedő azt a fiatalembert, akinek 24-ről 25-re virradó éjszaka a Merán-szál'odában szobát bérelt, *vagy szánalomból támogatta, vagy valamilyen üzleti érdekből tárgyalt vele.* Mindenesetre fontosnak tartaná a rendőrség megállapitani, hogy

ki volt az a fiatalember, akivel Steinherz együtt töltötte utolsó éjszakáját, majd vele utazott a vonaton is, erre vonatkozóan azonban eddig semmiféle konkrét adatot nem sikerült beszerezni.

E kétségkivül komplikált és sötét hátterü bünteny nehéz feladat elé állitja a nyomozó hatóságot.

Sorra megdőlnek az eddigi adatok és a nyomozást szinte nap-nap után előlről kezdik.

A bécsi rendőrség értesitése alapján *egyetlen pozitiv adatot kapott a főkapitányság,* amely szerint *a módlingi Rothschild-uradalom kertészetéből jelenleg senki nem tartózkodik Magyarországon,* igy tehát

az a fiatalember, aki Steinherznek, mint a Rothschild-uradalom kertésze mutatkozott be egyik utazása alkalmával, feltétlenül félre akarta vezetni a kecskeméti borkereskedőt,

akinek egyik fia *tudvalevően egy kertészeti iskolát végzett.* Nincs kizárva, hogy

ez az állitólagos kertész már hétfőtől utján figyelte Steinherz minden lépését,

hogy *azután a bünczelekményt előkészitve, csütörtökön meggyilkolja a hazautazó borkereskedőt.*

A főkapitányság vezető tisztviselői maguk is beismerik, hogy a nyomozás során *mulasztások történtek,* mert a ceglédi rendőrség *nem rendelkezik olyan apparátussal, amely egy ilyen komplikált gyilkossági ügy felderitéséhez szükséges.* Ezzel magyarázható például, hogy

a még élő Steinherz Rudolf kezéről nem készitettek daktiloszkópiai felvételt s igy még a mai napig sem lehetett tisztázni, hogy a vasuti fülkében felfedezett ujjlenyomat közül melyik az áldozaté s melyik a gyilkosé.

Ez az eset ismét aktuálissá teszi a bünügyi nyomozás sürgös reformját. *Mindaddig, amig nem állitanak fel egy központi és speciálisan gyilkossági ügyekben nyomozó szakcsoportot,* amely az egész ország területén szabadon müködhetne, hasonló bünczelekmények esetén, ilyen hibák előfordulhatnak.

A kecskeméti borkereskedő szenzációs bécsi és pozsonyi biztositásai

A nyomozás közben egyébként *egy rendkivül érdekes adatra bukkantak a hatóságok.* Kiderült ugyanis, hogy

Steinherz Rudolf nemsokkal halála előtt több biztositó társaságnál tekintélyes összegü baleseti és életbiztositást kötött. A kecskeméti borkereskedő március 10-én megjelent a Phönix biztositó társaság bécsi központjánál és ott százezer svájci frankos baleseti és ötvenezer frankos életbiztositást kötött.

Hogy *Steinherz* a biztositó társaság bécsi központját kereste fel, annak egyik oka az lehetett, hogy

nem sokkal ezt megelőzően már a Foncière Biztositó Társaság budapesti intézeténél akart egy negyvenezerpengős baleseti biztositást kötni, amelyet azonban az intézet nem vállalt. De kötött egy másik biztositást is Steinherz Rudolf és pedig a pozsonyi Securitas vállalatnál, ahol egy háromszázezer csehkoronáról szóló biztositási kötvényt irt alá.

A bécsi *Phönix* biztositó intézetnél csupán *az keltett feltünést,* hogy a magyar borkereskedő

már a kötvény kézbesitése előtt kifizetett háromezer pengő biztositási dijat, — félévi részletét, — március 20-n pedig — tehát hat nappal a rablógyilkos merénylet előtt — felakarta bontani ezt a biztositását.

Levélben fordult a Phönix biztositó budapesti központjához, amelyben

kérte a százezerfrankos baleseti biztositás sztornirozását, mert — mint irta — „a biztositótársaságok, ha valami baj történik a biztositottal, azonnal gyanakszanak".

Steinherz ezért, levele szerint, *Pestre akart jönni, hogy a biztositóintézetnél személyesen intézze el a biztositási szerződés érvénytelenitését.* A biztositótársaság *a levélre nem is válaszolt, várták Steinherz jövetelét, aki azonban többé már nem jelentkezett.*

E biztositási ügyekben, értesülésünk szerint, most már

a rendőrség is nyomozást folytat annak megállapitására, hogy a véletlen különös játéka-e, hogy a borkereskedő közvetlenül a halálát megelőző napokban kötött ilyen nagyösszegü biztositásokat, vagy pedig valakinek a befolyására irta alá a biztositási kötvényeket?

Bár semmi jel nem szól amellett, hogy a biztositások *összefüggésben lennének a tragikusvégü borkereskedő ellen elkövetett rablógyilkos merénylettel, a rendőrség mégis tisztázni akarja mindazokat a körülményeket, amelyek a nyomozás során bármilyen oldalról felbukkannak.*

Károlyi Gyula grót külügyminiszter nem akart közvetiteni Berlin és Róma között

Husvét után Budapesten folytatják az osztrák—magyar kereskedelmi tárgyalásokat — A kontingentált forgalmat régi intézmények utján bonyolitják le

— A Reggeli Ujság tudósitójától. —

Nickl Alfréd, az osztrák-magyar kereskedelmi tárgyalások magyar vezetője, valamint az osztrák Schüller is még mindig Rómában tartózkodnak, azonban

még ezen a héten visszatérnek Bécsbe, ahol folytatják a kereskedelmi tárgyalásokat.

Ezek a tárgyalások, noha a husvéti ünnepek közbecsnek, nagyon gyorsan véget érnek, mert

az alapelvekben máris megtörtént a megegyezés.

Husvét után egyébként a tárgyalásokat valószinüleg

Budapesten folytatják,

ahol már csak a részletek kidolgozására van szükség. Ennek a munkának azért van nagyobb jelentősége, mert

az osztrák-magyar kereskedelmi egyesség lesz az első regionális megegyezés, amely a kontingentálás elve alapján jön létre.

Minden remény megvan azonban arra, hogy a tárgyalásokat néhány nap alatt befejezik és junius elsején életbelépne az uj magyar-osztrák kereskedelmi megállapodás. Egyes gazdasági körök kifogásokat emeltek az ellen a genfi tendencia ellen, amely a tiszta preferenciális megegyezéseket nem engedi meg, viszont a kontingentális szerződések kötéséhez hozzájárul. Ez az utóbbi elv ugyanis bizonyos bürokratikus intézmények kifejlődésére vezet, amivel szemben azonban magyar hivatalos részről nyert információink szerint

sem Ausztriában, sem Magyarországon nem állitanak fel ujabb intézményeket,

hanem meglévő intézmények utján bonyolitják le a kontingentált forgalmat.

Ugyancsak rövidesen

megindulnak a tárgyalások Németországgal is

és a német-osztrák vámunió gondolatának felvetése sem osztrák, sem német relációban nem érinti Magyarországot. Ha meg is valósulna valaha a német-osztrák vámunió, annak az előkészitéséhez két-három esztendő szükséges, mert hiszen eddig egy-egy tarifális pozició összeegyeztetésére néha hetek voltak szükségesek, több esztendő kell tehát ahhoz, hogy két állam között 7—800 tétel tekintetében tudjanak egyességet létrehozni.

Károlyi Gyula nem akart közvetiteni Berlin és Róma között

A „Berliner Tageblatt" egy jelentést közöl, amely szerint Károlyi Gyula grófi, a magyar külügyminiszter azért járt lent Rómában, hogy a vámunió kérdésében közvetitsen Olaszország és Németország között.

Ezt a hirt felhatalmazás alapján a leghatározottabban megcáfolhatjuk, mert Károlyi Gyula grófnak római utazása kizárólag két célt szolgált: egyrészt, hogy résztvegyen a buzakonferencia megnyitásán, másrészt, hogy megismerkedjék Olaszország és a többi államok vezető politikusaival.

Régi diplomáciai megállapitás egyébként az is, hogy kis államok mint közvetitők nem válnak be.

1924-ben Benes próbált a genfi protokoll kérdésében Anglia és Franciaország között közvetiteni, azonban ez a próbálkozás rettenetes kudarccal járt.

Benes külpolitikai presztizse ettől kezdve egyre jobban hanyatlott és végül oda jutott, ahol most van. Benes ugyanis néhány nappal az osztrák-német vámuniós megállapodás publikálása előtt kijelentette, hogy ilyen irányu tárgyalásokról szó sem lehet, az események azonban rövidesen megcáfolták, hiába fordit a cseh külügyminisztérium olyan nagy összegeket a külföldi hirszolgálat és adatszerzés céljaira.

VEGYENEK BARKÁT!

MAGYAR SZINHÁZ

Ma, hétfőn este fél 9 órakor
LÁMPALÁZ
utolsó előadás

Kedden, szerdán, csütörtökön este 1/2 9 órakor
a bécsi Theater der Komiker vendégjátéka
Fritz Grünbaum
és a
kis Rott
felléptével — Rendes helyárak
Csak 3 napig

Szombaton, április 4-én először
Vaszary Piroska
Szokolay Olly
Törzs Jenő
vendégfellépésével
Viharos nászéjszaka
viharos kacagás 3 felvonáson át

Husvétra
küldjön ajándékul
virágot
Kaltschmid
ismert élővirágszalonjából
Figyelmes kiszolgálás, nagy választék, olcsó árak. Telefonrendelések házhoz szállitva
Budapest, VI. ker.
Andrássy-ut 46
TELEFON: 216—98

reklámélet
a müvelt kereskedő lapja
Félévre 6 pengőért megrendelhető V., Bálvány ucca 12. alatti kiadóhivatalban

Önfütő kád

Fürdőkád, gyermekkád, mosdók kis gyári hibával BÁLINT-nál IV., Magyar-utca 1. szám (Kossuth Lajos-utca sarok), Telefon 858—19

KI EZ, MIT CSINÁL ÉS ELHISZIK-E NEKI?

Felhivjuk olvasóinkat, találják ki, kit ábrázol ez a kép, mit csinál és elhiszik-e neki, hogy tényleg azt csinálja, amit ez a kép mutat. A helyes megfejtők között csokoládét, kölnivizet és könyveket osztunk szét jutalomképen.

Az egységes párt albumot ad ki a miniszterelnök jubileumára

Bethlen István elutazik, ha hivei ragaszkodnak jubileumi ünnepléséhez.

— *A Reggeli Ujság tudósitójától.* —

Április 15-én lesz tiz éve, hogy a kormányzó kabinetalakitással bizta meg *Bethlen* István miniszterelnököt, akinek *a miniszterelnökké való kinevezése 1921 április 19-én a hivatalos lapban is megjelent.* Tiz évvel ezelőtt, április 16-án volt az első nap, amikor miniszterelnök volt már *Bethlen* István és hivei a tizéves jubileum alkalmával nagyszabásu ünnepségekre készültek. A miniszterelnök — mint azt már a *Reggeli Ujság* jelentette — az ünneplést a leghatározottabban elháritotta magától és *ehhez az elhatározásához még ma is ragaszkodik.*

Az egységes párt, értesülésünk szerint, egy

albumot ad ki Bethlen István decennáris miniszterelnökségének emlékére

és a miniszterelnök kijelentései után *kénytelenek lesznek megelégedni hivei egy ünnepi értekezlettel, mert ellenkező esetben, amint azt a miniszterelnök kilátásba helyezte,*

ebben az időben elutazik a fővárosból.

A miniszterelnök egyébként a husvéti ünnepeket családjával együtt Inke-pusztán tölti és csak abban az esetben marad a fővárosban, ha felesége, Bethlen Margit grófnő állapota nem javulna annyira, hogy a miniszterelnököt Inkére kisérhesse.

SCHÖNBRUNN HUGÓ DR., a hires bécsi ügyvéd — Bauer Gusztáv védője —, aki a lanzi perben óriási sikert ért el. Az ő zseniális védelmének köszönheti Bauer Gusztáv felmentését.

Fogházra ítéltek három győri rendőrt, akik kihallgatás közben bántalmaztak két olasz állampolgárt

Győr, március 29.

A Reggeli Ujság tudósitójának telefonjelentése.

A mult év október 17-én kerékpártolvajlás gyanuja miatt előállitották a győri rendőrkapitányságra *Delnegro* Mario és *Delnegro* Antal olasz állampolgárságu győri fiatalembereket. Kihallgatás közben a gyanusitottak *tagadták* a terhükre rótt büncselekményt s közben

Tóth Mihály rendőrfelügyelőhelyettes, Tóth József és Horváth Antal rendőrőmesterek sulyosan bántalmazták Delnegro Mariot és Antalt.

A fiatalemberek amikor aztán kiderült, hogy *ártatlanul kerültek a rendőrségre, szabadulásuk után feljelentést tettek bántalmazóik ellen, akiket a győri kir. itélőtábla három-háromhónapi fogházbüntetésre itélt.*

Egy kis reggeli ujság...

IZGALMAS események szinhelye volt az utóbbi hetekben az Operaház, sőt ujabb kulisszamögötti kis szenzációkra is van kilátás. «A csodálatos mandarin», Bartók Béla és Lengyel Menyhért táncjátéka, amely tudvalévően közvetlenül a bemutató előtt «elmaradt», csodálatos módon nem azoknál az okoknál fogva maradt el, amelyeket a közönség tudtára adtak. Az igazi okot a közönség ezideig nem tudta meg. Az igazi ok: Bartók Béla tiltakozása volt, akinek első perctől kezdve nem tetszettek az operációk, amelyeket beleegyezése nélkül hajtottak végre a szövegen s aki ennél fogva csak a legutolsó próbára ment el. Akkor ijedten konstatálta, hogy zenéje légüres térben mozog, nincs mögötte szöveg, a megváltoztatott libretto külön utakon jár. Ezt a módositást Bartók nem tartotta lehetségesnek s egyszerüen nem engedte előadni a megrendszabályozott «mandarint». Sürgette, hogy a kölni főrendezőt hivják el Pestre s állitólag össze is szólalkozott Radnayval és Márkussal... Meglátjuk, hogyan alakul ki április közepéig ez a békétlen helyzet, akkorra ugyanis ujból kitüzték a «mandarin» premierjét.

Az Operaház másik izgalmi gócpontjába Péchy Erzsi került, akinek operaházi debütje tudvalévően április 6-án lesz a «Bohémek» Mimi szerepében, amelyet most tanul be Failonival. Merem állitani az igazat: az Operaházban ellenséges hangulat fogadja. Csak nemréegen nyugdijaztak három elsőrendü énekesnőt, Medeket, Sebőköt, Haselbecket — mármost az Operában azt vitatják, hogy Péchy Erzsi énekesnői tekintetben ezeknél a művésznőknél nem fiatalabb. Most akarja elkezdeni a Mimik, Gretchenek és Micaelák karrierjét, amikor még 8—10 évig kell kiképeznie magát, hogy répertoire-énekesnő lehessen — ez, mondják, kissé merész vállalkozás. Az igazgatóság nem igy képzelte az utánpótlást, amikor arról beszélt, hogy fiatalokat kell szerződtetni. Ezenkivül szakértők hangoztatják, hogy Péchy Erzsi «muzikaliter» nem áll azon a nivón, hogy ilyen szerepkört betölthessen. Azonban bármennyit suttognak is a «protekcióról», majd csak eljön a premier napja, ahol minden tehetség kiáll magáért — s ahogy a francia mondja: Qui vivra, verra...

*

O'NEILL, a legnagyszerübb amerikai szinpadi iró levelet irt, hogy még április folyamán eljön Pestre. Regényes helyről jött tegnap ez a levél: Las Palmasból, a Nagy-Kanári szigetről és regényes budapesti helyre érkezett: Renner Sándornéhoz, egy szép és fiatal magyar urinőhöz, aki Shanghaiból jött el látogatóba Budapestre s akinek Shanghaiban élő férje O'Neill háziorvosa volt Kinában. Egy évvel ezelőtt, amikor az amerikai iró néhány hónapra Kelet-Ázsiában utazott feleségével, a legszebb s legnagyobb stilü amerikai „vamp"-szinésznők egyikével, Carlotta Monterey-el, Kinában hirtelen élessé vált idegbaj lépett fel a szenzibilis kedélyü irónál. Habozás nélkül a magyar orvost hivatta — kitünő eredménnyel. Azóta baráti levelezésben állanak egymással. Eugene O'Neill a legérdekesebb emberek közül való. Nemcsak az irása, a gondolkodása, a mélysége, a költőisége uj, meglepő és sokszor megrázó, de az élete is csupa izgalmas fejezet. Ma negyvenötéves, barnabőrü, tiszta, őszhaju, égő, nagy feketeszemü, szikár csontalkatu, melankólikus arcu férfi. Az apja hires Shakespeare-színész volt Amerikában, de elitta a tehetségét. Fiát semmire sem tanittatta, csak a lebujokba vitte inni. A dock-munkások, a kikötői söpredéknép megismerése — ez volt a fiu életiskolája. 17 éves korában megszökött apjától s elment egy kis szénszállitó hajóra inasnak. Három évig hányódott a világ körül, mint szénlapátoló: ebből született az „Anna Christie" cimü regénye, szindarabja és filmje. (700 ezer dollárt kapott tavaly Sam. Goldwyntól tizenhétéves korának inségéért.) New-Yorkban hidak alatt hált és padokon ázott, amig legelső darabját elő nem adták. Akkor jött a siker. Csőstül jött s O'Neill aranyesőbe érkezett. Itt nagyon kevés darabját ismerjük. Amerika tele van 2—3 esztendős O'Neill-sorozatokkal. Például a „Különös közjáték"-ot, amelyet nálunk csak az intelligencia felső négyszáza élvezett, az Egyesült Államokban négy év óta szakadatlanul adják a legkisebb városokban is, naponkint, délután négy órától, vacsora-szünettel éjfélig. De imádják Amerikában hires négerdrámáját is, melynek cime: „All Godchildren have wings" (Minden istenteremtményének szárnya van), amivel azt példázza, hogy a négernek ép ugy van szárnya, mint nekünk. És imádják a „Lazarus laughed" cimü darabját, amelynek cime magyarul „Lázár nevetett" s amely a biblia szegény-Lázárjáról elmondja, hogy elhozta az örömet az embereknek, de azok nem tudtak élni az örömmel, nem tudtak bánni vele . . . Sejthető, hogy mennyi filozófia és különös költészet huzódik meg az ilyen O'Neill-darabban. De az iró, akit csak Amerikában becsülnek való értéke szerint, igazán (Angliából minden darabját kitiltották!) maga nem tud már Amerikában élni. Franciaország legősibb kulturvidékén, a régi „Isle de France"-ban vett magának ötszáz éves kastélyt, a Château du Plessis-t, és ott él, elvonultan harmadik feleségével, titkárokkal, hangszerekkel, kutyákkal és sportpályákkal, elbujik az emberek elől, mert dolgozik. Most irja harmadszor át azt a trilógiáját, amelyen — saját bevallása szerint — még három évig fog dolgozni, azután felkerekedik és végleg elmegy Virginiába, kis, primitiv farmra a négerek közé, akiket minden fajta közül a legjobban szeret. Egyelőre azért ir Las Palmasból, mert makacs hangszál-hurutja miatt küldték a francia orvosok délre. „Különös ez a sziget" — irja —, „hegyek, vulkánképződmények, banánültetvények, lusta bennszülöttek, félmeztelen gyerekek, tevék és szamarak, folyton érkező nagy hajók. Hotelem higiénikus, mert nem spanyol, hanem osztrák. S amit legjobban szeretek, az itt megvan: tenger és napsütés. Április 6-án már Párizsban leszek, onnét pár napra du Plessisbe s Carlottával autón Bécsbe és Budapestre megyünk..." Egy nem hivatalos vendég. Egy érdeklődő privátember. De milyen ember!

*

„A BALLERINA" kis égszinkék szubrettje, Bársony Rózsi, beteg volt ezen a héten. Teljes nyolc napig hiányzott, amit a szinház dehogy is kommünikézett ki, inkább meglepetésül tartogatta azoknak, akik az előadásra beváltották magukat. Erős hülésen, influenzán esett át a kis táncos szubrett, akit édesanyja ápolt a lakásán annyi gonddal, hogy még a telefont is kikapcsolta... Helyette pedig esténkint egy másik Rózsi játszotta el a szerepet: Takács Rózsi, vidéki szubrett. De ma, hétfőn, már talpon van az igazi s ha nem csalódom, estére már ő játssza s táncolja el ujra a kecses kis bécsi girl-szerepet.

*

HOGY MI DIVATOS e pillanatban Párizsban? 1. Egy hatvanéves táncosnő. Sophie Tuckernek hivják, ő az amerikai Mistinguett. Egész Párizs, pardon: tout Paris elrohan jelenleg az „Empire"-varietébe, hogy táncolni lássa ezt a tehetséges kreol nőt, akiről majdnem azt hitte, hogy néger. De nem néger, csak nagyon muzikális, remek növése van és szenzációsan öltözködik. Dolly Jancsi legfrisssebb szabónői büszkesége: Sophie Tucker nála varratta meg egyik nagy slágerszáma excentrique-ruháját. 2. A párizsi nők legujabb kalapszerelme ismét csak egy sapka. Már nem a jól ismert „béret", hanem egy világos selyemanyagból szött, fejszélességü harisnya, amelyet a fejre huznak s amelyet a fejkerület köré felsodornak, ugyhogy copfvastagságu, turbánszerü széle lesz. A fejtetőn beapplikált, szövött motivumok látszanak, oldalt pedig a sapkába 15 centiméteres, arany vagy ezüst biztositótüt szurnak, az ugynevezett Chanel-tüt, amely a clipsek járványát helyettesiti. 3. A longchampsi lóversenyen nincs más, mint tailleur, tailleur és tailleur. Csupa rövid kabát és szoknya, lehetőleg angolosan és sportszerüen, a gomblyukban élővirág s a zsebből kilógó nagy zsebkendő. Ezek a zsebkendők szines mousselineből és chiffonból készülnek s legujabb pikantériájuk, hogy mondatokat szőnek beléjük. Például: „Je ne vous qublie pas". (Nem felejtem el magát.) Vagy pedig: „Parlez-moi d'amour". (Beszéljen szerelemről.) Azt mondják, hogy a párizsi hölgyek direkt az elejtés miatt szerzik be ezeket a zsebkendőket...

Dénes Zsófia

VILÁGITÓ RENDŐR.

A párizsi közlekedési rendőrök sapkájára villanylámpát szereltek.

Károlyi Gyula gróf külügyminiszter vasárnap délelőtt hazaérkezett

— *A Reggeli Ujság tudósitójától.* —

Károlyi Gyula gróf külügyminiszter, aki a római buzakonferencia megnyitásán vett részt az elmult héten, vasárnap délelőtt a külügyminisztérium két tisztviselőjével együtt hazaérkezett. A külügyminiszter megérkezése bizonyos tekintetben váratlan volt, amennyiben az eredeti tervek szerint Velencében kivánt néhány napot tölteni. A velencei kiszállás tervét azonban Károlyi Gyula gróf elejtette és

vasárnap délelőtt 10 óra 15 perckor a déli-vasuti pályaudvaron a trieszti gyorsvonattal megérkezett.

Károlyi Gyula gróf vasárnap az utazás fáradalmait pihente ki, hétfőn délelőtt megy be először hivatalába, ugyancsak hétfőn délelőtt keresi fel Bethlen István miniszterelnököt, hogy római utjának az eredményeiről tájékoztassa.

CHARLIE CHAPLIN
NAGYVÁROSI FÉNYEK
(CITY LIGHTS)
FŐSZEREPBEN:

(United Artists Eco világattrakció)
BEMUTATJA NAGYSZOMBATON
KIZÁRÓLAG A
KAMARA
Helyárak: 1.50-től 6.50 pengőig
Elővétel egész nap

Beleőszült ma

majdnem minden ember a nehéz idők gondjaiba, aki azonban festés nélkül vissza akarja kapni őszülés előtti, eredeti hajszinét, az dr. Morisson-hajvizet használjon. A Morisson-hajviz hatása biztos.

A szocialista vezetőség felszólította a munkásságot, hogy hétfőn jelenjék meg a parlament előtt, május 1-én pedig legyen az utcán

Ideges hangulatban, sürü verekedéssel folyt le a vasárnapi népgyülés

— *A Regyeli Ujság tudósitójától.* —

Vasárnap délelőtt, pontosan abban az időben, amelyben a város népe a Zeppelint kémlelte az égbolton, a *szociáldemokrata párt népgyülést tartott a Tattersal lovardájában.*

Jóval a népgyülés megkezdése előtt meglátszott már, hogy

a tömeg ezuttal idegesebb a rendesnél.

A végetérni nem akaró *tél* kemény próbára tette az emberek teherbiróképességét, *a növekvő munkanélküliség* is alaposan felborzolta az idegeket, a sikertelenség hangosabbá tette az ellenzéket, végül *a szórványosan felbukkanó kommunista elemek* is szitják a tüzet: *a türelmetlenség fel tünően érezhető volt a lovarda nyirkos homokján topogó emberek ezrei sorában.*

A népgyülés programmjának első fele beleveszett a zajba, az orditásba, a verekedők rikoltásába. Minduntalan tumultus támadt, kezek emelkedtek a levegőbe, a lovarda sarkaiban dühödten meg-megindult az embersor és kifelé sodort egyes hangoskodókat.

Ezuttal is a dalárda énekével kezdődött a népgyülés, de amig máskor nyugodtan végighallgatták az éneket, ma semmibesem vették a produkciót, amelybe minduntalan belerikoltozott egy másik kórus:

— *Munkát, kenyeret!*

És ez az ütemes kar nem ült el akármennyire integettek a bőrsapkás rendezők, akármennyire szignalizáltak az előadói dobogóról a szocialisták láthatóan ideges vezetői: ezen a vasárnapon valahogy nem parirozott ugy a tömeg, mint máskor.

A dalárda éneke után a szavalókórus produkciója következett, de alig hangzottak el az első verssorok, *a terem közepén a levegőbe libbent egy csomó röpcédula, s nyomban ezután megkezdődött az első verekedés.* Ezuttal nem egy-két hangoskodó ellen fordult a tömeg, hanem egy szervezett vállt-vállnak vetve álló csapat ellen, amely dühösen és ökölcsapásokat osztogatva védekezett.

Percekig gomolygott, vonaglott a tömeg a lovarda közepén, a párt bőrsapkás rendezői gyengéknek bizonyultak és a rendőrtisztek már-már arra gondoltak, hogy karhatalommal állitják belyre a rendet, amikor nagynehezen elült a zsivaj, de csak azért, hogy a másik oldalon annál harsányabban törjön fel a gyülést zavaró kórus:

— Munkát, kenyeret!

A szocialista párt titkára magából kikelve rohant fel a dobogóra és belesüvitette a lovardába:

— *Ne engedjük magunkat terrorizálni egy kis csoporttól, amely forradalmibb akar lenni mindenkinél.*

Nyomban utána *Kéthly* Anna jelent meg a szónoki emelvényen. *A gesztusai mutatták, hogy belefogott a beszédébe, de a hangja még a megafonon keresztül sem tudta áttörni az ezrek harsogását.* Csak a közelülők hallották, hogy március jelentőségéről beszél és keserüen panaszolja, hogy a szabadság ünnepén a munkásságot nem engedték Petőfi szobrához. A világszabadság költőjének szobrát rendőrkordon fogta körül — mondotta — és ez ellen a szervezett munkásságnak tiltakozni kell.

Kéthly Anna az iszonyu lármában befejezte rövid beszédét, utána *Propper* Sándor következett. Az ő megjelenésére még jobban fokozódott a zaj. Alig mondott néhány szót, a lovarda közepén ismét kitört a verekedés. *Egy kis szigeten ide-odahullámzott a tömeg, a rendezők egész csapata rohant a verekedés szinhelye felé, egy darabig elkeseredetten folyt az ütlegelés, azután megnyilt az emberfal és a rendezők csaknem a földön vonszoltak kifelé egy szürkefelöltős fiatalembert, aki még elestében is rugva és karmolva védekezett támadói ellen.* Ugyanabban a pillanatban a lovarda egy másik pontján is megmozdult a tömeg, orditás, verekedés, *Propper* ugy akart rendet teremteni, hogy folytatta beszédét, de csak egyes hangfoszlányok süvitettek ki az irtózatos lármából.

— Belső összeomlás — hallatszik élesen, azután ismét elnyeli *Propper* hangját a rettenetes zsivaj. Ismét röpcédulák repülnek a levegőbe, ismét zug és kavarog az emberáradat egy láthatatlan góc körül, a következő pillanatban ujra kihurcolnak egy hosszuhaju fiatalembert.

— A márciusi pontok — hallatszik vergődve a szónoki dobogóról, azután foszlányosan: *Dózsa népe, Petőfi népe.*

Percekig azután nem lehet hallani semmit.

Andrejka főkapitányhelyettes lement a tömeg közé és onnan figyelte a kavarodást. A rendőrtisztviselők láthatóan egy intésre várnak, hogy bevezényeljék a legénységet.

— Hol van *Gaál* Gaszton, a titkos választójog hive? — süvölti Propper, de hogy mit mondott előtte és mit mond utána, azt megint nem lehet hallani. Végre elhagyja a béketürése, megszakitja a beszédjét és most már erejének minden megfeszitésével harsogja:

— Ez a módszer nem a diadal utja. Akik itt ma rendet bontanak, árulók. Mi szembenállunk egy makacs osztályuralommal és azok az elemek, amelyek ma a gyülést zavarják, gyöngitik a mi ügyünket és zavarják nehéz munkánkat.

Nagynehezen csend lett.

— Ez az esztendő — folytatta *Propper* Sándor — válságos esztendő. *A nyomoruság olyan borzalmas hogy rövidesen vagy kisüt a nap, vagy kitör a vihar. Harmadik eset nincs.*

Peyer Károly, a következő szónok, az osztrák-német vámunió ismertetésével kezdte a beszédjét.

— A háboru utáni kapitalistarend tehetetlennek bizonyult a termelés megindítására. Védővámokkal drágaságot idézett elő és elérte, hogy a fogyasztás évről-évre egyre jobban csökkent. A legnagyobb nyomoruság a mezőgazdaságban van. *Az emberek milliói éheznek, ezzel szemben sok millió métermázsa gabona hever eladatlanul.*

Beszélt a kartelek munkájáról és arról, hogy a kartellek valósággal adófizetővé tették a fogyasztót. Mindezek után *örömmel kell üdvözölni a vámuniót — mondta —, mert ez az első lépés az Egyesült európai államok megteremtéséhez.* Most már csak az a kérdés, hogy Németország, amely eddig elzárkózott a magyar agrártermékek befogadása elől, ebben a változott formájában miként áll szemben Magyarországgal. Az egyezmény hatása már mutatkozik, mert a kis antant, Lengyelország és Görögország bevonásával egy másik vámunió létesitését tervezi. Döntő fontosságu, hogy ebben a harapófogóban mi lesz a szerepe Magyarországnak.

Beszéde végén Magyarország külpolitikai orientációját birálta és rámutatott arra, hogy Olaszország nem kivánatos szövetséges, mert csak addig mutat barátságot, ameddig azt saját érdekei kivánatossá teszik. Foglalkozott a költségvetéssel is.

— Nagyra vannak vele, hogy deficitmentes, — mondta, — de hiszen könnyen lehet az, ha nem ad semmit a népnek. *Nem ad munkanélküli segélyt, milliókkal csökkenti a közmunkákat, igy persze papiroson könnyü pluszt kimutatni.* Ne fokozzák az elégületlenséget, ne uzsorázzák ki azokat, akik dolgoznak. Hétről-hétre alacsonyabbak a bérek és a munkabéruzsorával szemben nincs törvényes védelem. Egyik kereskedő a másik után csukja be a boltot, egyik iparos a másik után adja vissza az iparengedélyt, *az egész irányzat kátyuba jutott, gazdaság és külpolitikai szempontból valósággal csődbe kerültünk.* Csak a rendszerváltozás utján tudunk uj utakra térni, jöjjön a választás, de ne csendőrszuronnyal, ne terrorral, hanem mint a nép igazi megnyilatkozása.

Azután a békétlenkedő csoportok felé fordulva igy folytatta:

— Az orosz rubel által csinált propaganda egyszer már belevitt bennünket a sirba, másodszor majd vigyázunk, ne is erőlködjenek itt a rendbontó elemek, mert a mi fegyelmezettségünkkel szemben tehetetlenek.

Ha nem engedik meg a gyüléseinket, — fordult ismét a hivek felé, — vegyék igénybe azt a módot, amely alkalmasnak kinálkozik.

Holnap, héttőn, legyünk a parlament kapuja előtt és békés tüntetésben tárjuk fel a mi nyomoruságunkat.

A most befejeződött tenyészállatvásáron csodaállatokat láttunk, *mi holnap délben a parlament előtt mutassuk meg a csodaembert, aki még ma is él a nagy nyomoruság ellenére és ma is vergődik, hátha valamikor jobbra fordul a sora.*

A népgyülés befejező szónoka ismét *Kéthly* Annak volt, aki ismét visszatért arra a sérelemre, amely a munkásságot március 15-én érte, amikor nem engedték meg, hogy Petőfi géniuszának hódoljon.

— Akkor azt mondották, hogy a március 15-ike nem a munkásság ünnepe. Nos hát jól van, *május elseje azonban kimondottan proletár ünnep.*

Május 1-én mienk az utca is és mi tüntetni fogunk a május eszméje mellett, tüntetni fogunk kinn az utcán, akár adnak erre engedélyt a hatóságok, akár nem.

Befejezésül arra hivta fel a munkásságot, hogy az utcán ne üljön fel rendbontóknak, hanem békésen térjen hajlékába. A hatezer főnyi tömeg a dalárda éneke mellett rendzavarás nélkül hagyta el a Tattersall lovardáját.

*

A vasárnap délelőtti népgyülésre

a rendőrség nagy készültséggel vonult ki, mert arra számitottak, hogy a gyülés után rendzavarás történhet.

A *Tattersall* térségén nagyobb rendőrcsapat állt föl. Ugyancsak nagy osztagok helyezkedtek el a *Baross*-téren, a *Külső Kerepesi*-uton és a *Fiumei*-uton. A rendőrségnek parancsa volt, hogy a *gyülés után azonnal oszlassa föl a tömeget és sehol se türjön csoportosulást.* A munkástömegek a legnagyobb rendben távoztak,

csak egy kisebb csoport haladt kiabálva a Baross-tér felé. Ezek közül a suhancok közül négyet előállitottak.

Több rendzavarás nem történt.

MODERN BUTOR SZALON
Állandó kiállitás. Rendkivüli előnyös fizetési feltételek * VII, Üllői-ut 14

Ön még nem unja a villogó gatyát?

Levél nagynevü hazánkfiához

Hazánk nagynevü Fia,

sikerdus komponista, operettszerző, *Kálmán Imrel* Ne vegye zokon, hogy ezzel a néhány méla sorral egyenesen Önhöz fordulok, aki oly messze van, a pénznek, gőgnek, hirnek olimpusi magasságában, hogy valóban illetlenség Önt még csak meg is szólitani a kiskocsma borpecsétes vörös ubrosza mellől; de Ön volt oly kegyes savanykás hosszulépésemhez egy nyilatkozatot szervirozni az ujságban s a nyilatkozat már megnyitja számomra az Ön exkluzivitásának kapuját. Hozzászólok, Mester, az Ön nyilatkozatához, mert van némi hozzászólni valóm. Azután cseréba mind a ketten kitehetjük egymás véleményét az ablakba, arra sétálók épülésére.

Ön, nyájas Mester, *a fiatal magyar zeneszerzőkről nyilatkozott,* frissen és röviden: Még pedig azt, hogy a legfiatalabb muzsikusokat — már mint a magyarokat — *nem ismeri.* Tudja, hogy sok köztük a tehetséges, de hogy helyes uton járnak-e, azt megállapitani nem tudja. Ellenben a multkor meglátogatta Mesterségedet egy nagy amerikai *„producer"* (afféle „Macher", aki operettben utazik) s az erősen leszólta a fiatal magyar komponistákat.

Ez lényegében az Ön nyilatkozata az uj magyar zenéről.

Hát visszafelé kezdve a dolgot: az amerikai „producer" ur véleménye bennünket nem nagyon érdekel. Ha nem Önnel közli lesujtó véleményét, Önnel, aki nem ismeri a fiatal magyarokat, hát mi tudtunk volna neki valamit válaszolni. Azt, hogy van egy magyar *Bartók* nevü komponista, az uj muzsika egyik reprezentánsa, de van egy *Kodály* nevü magyar szerző is, aki néhány egész ügyes dolgot szerzett, azután a könnyebb zene terén Ábrahám — mindezek itt vannak, szereznek, komponálnak, még akkor is, ha Ön nem ismeri s „producer" barátja le is szólja őket. Itt vannak, megvannak s a világ hovatovább többet hallgatja, élvezi őket, mint egynémely nagynevü hazánkfiát, aki gőgös fölényében utolérhetetlennek képzeli magát.

Ami viszont az Ön saját véleményét illeti, hogy tudniillik nem tudja, vajjon az uj magyar komponisták helyes uton járnak-e? — hát tudja a nagyrabecsült Mester: a helyes ut, az nagyon relativ dolog. Amit az egyik ember helyesnek tart, attól a másik elfordul. De egy dolog biztos: ezek a fiatal komponisták más uton járnak, mint a világsikerü operettek komponistái.

Mert tudja, hatalmas Mester: volt itt néhány évtizeddel ezelőtt egy iskola, mely az operettkomponálás terén korszakot alkotott. Nem is annyira zenéjével (zenéje a jó, nyárs polgári, melódikus, sablónos muzsika volt, friss valcerekkel: jampapapam-jampam-pam), hanem inkább a szöveggel, amelyhez ragaszkodott, amelyet librettók egész kazlából keresett ki nem kevés fáradsággal, amelyet lehetőleg bécsi gyárban szerzett be s amelynek tiz eset közül kilencben „magyar" szüzséje volt.

Ez a szüzsé volt az, ami nélkül a nagynevü operettkomponista le nem ült a zongorához ihleni s ez a világotjáró operett lett aztán, a geniális hazánkfia-szerző jóvoltából, bédekere a külföldnek, ránk vonatkozóan.

Bizony, Mester: ezeknek a szövegeknek köszönhetjük, hogy az operettszinpad az egész világn Mikosch-nak ismer bennünket. Ezek az operettszövegek voltak oly szivesek oldalfájitó röhejeket kiváltani mindenfelé a bárgyu magyaron. Ezek azok az operettszövegek, amelyekben — mint mondani szokták — nem szünt meg villogni a gatya, amelyekben az édes keringő kontrapunctját a *„fokosch"* cimü hadiszerszám szolgáltatta.

Milyen blődek voltunk; atyauristen, ezekben a fogcsikorgatóan együgyü szövegekben! Én, tisztelt Mester, nem vagyok tulzó soviniszta. De ökölbe szorult a kezem, valahányszor egy ilyen operettben csak meghallottam a gróf Bikkbakkfalvy nevet, s külföldön a sok Janoschi és végig kellett szenvednem a „kutjateringete"-t, ami nélkül ez a fajta operett egyenesen elképzelhetetlen volt.

Ön tudja, Mester, hogy az emberek általában milyen hiszékenyek, s mennyire nem szeretnek komoly, megbizható könyvből tanulni. Inkább elhiszik az operettszerzőnek, hogy Magyarország olyan ország, ahol nyilván az épelméjü embereket zárják be idegintézetbe, mert az összes hülyék szabadon járnak, még hozzá: operettszerepekben. Elhiszik, hogy nálunk nincs olyan grófkisasszony (hát még egyszerü urinő), aki meg ne halna a cigány mosolyáért — s még szerencse, ha a primással és nem a brugóssal szőkik meg néhány törvénytelen éjszakára. Elhiszik, hogyne hinnék, mikor nem is valami idegen, hanem magyar nevü, magyar származásu szerző tálalja elébük ezt a gurkákéval vetélkedő vad exotikumot, ezt a gollascht, ezt a kacagtató bornirtságot, egy nagyszerü, tehetséges, kulturált fajtának ezt a lealacsonyitó karikaturáját.

Ezt nyujtották egyes szerzők a külföldnek rólunk. S nyujtották kitartóan, könyörtelenül. Az Ön amerikai „producer" barátja talán azért gondolja, hogy a mi fiataljaink az amerikaiakat utánozzák, *mert ezekben az ujabb operettekben rendes kulturemberek szerepelnek,* diákok, gyárosok, akik zakkóban járnak és nem gatyában, késsel-villával esznek, sütik a hust és nem nyereg alatt puhitják s néha nemcsak káromkodnak, hanem ugy beszélgetnek, ahogy Amerikában az iskolát végzett emberek szoktak.

Ezt találta roppant meglepőnek és utánzásnak az Ön amerikai barátja. Nem szóljuk meg érte — nem tehet róla. Ő is azok közé tartozik nyilván, akik régi operettekből, egynémely Nagynevü Hazánkfia müveiből tanulták meg, hogy milyennek kell elképzelni a magyart. És nagyon meg volt rőkönyödve, hogy nem azt kapta az uj operettekben, amit a régiek nyomán várt. Még a gróf sem esett minden két percben a feje lágyára, noha magyar gróf volt és a szép asszony hálószobáját nem tekintették cigányprimások és huszártisztek felváltva, de következetesen átjáróháznak.

Hát bizony, kedves Mester, keserü dolog ez, de már bele kell nyugodni: ennek a szép idillnek vége. A fokosch és gatja ideje lassan lejár. Hiszen Ön is veheti észre. Hirtelenjében nem tudom, hogy a legutóbbi egy-két operettjét milyen cimen tisztelhetem. Cigánygrófnő volt-e, vagy Huszárherceg, esetleg a Cigányhuszár, vagy Huszárcigány. De akármennyi fokost is ettek meg benne s akármilyen villogó gatyából lövöldöztek is: aránylag kevesebbet hóditott, mint annak idején Napoleon. Ezzel szemben például itt van ez az Ábrahám gyerek, csak ugy példának mondom, ez a fiatal magyar komponista, hát ezzel tele van a külföld. Egy barátom (nem amerikai „producer", csak magyar ujságiró) meséli, hogy kint volt nemrég Berlinben és bement egy nagy áruházba, ahol egy márkáért árulták a gramofonlemezeket és megállt a pult mellett és minden tiz vevőből hét azt mondta: „Abraham". Hogy hányan mondták: Kálmán, azt nem mesélte, én nem kérdeztem, de ugye optimista számitás szerint is legfeljebb hárman lehettek, feltéve, hogy Lehárra senki sem volt kiváncsi.

Ez az Ábrahám tudniillik egyike azoknak, akikről Ön nem tudja, hogy helyes uton jár-e.

Mint mondtam: én sem tudom, ez utóvégre nézet dolga. De egy biztos. Hogy világsikereket arat akkor is, ha a Montmartrei Ibolya szerzője (igy hivták, kérem, a kedves megboldogultat?) nem ismeri s ir operettet olyan szövegre, amely teljesen fokos- és gatyamentes, viszont friss, vidám és mulatságos.

Hogy miért mondom el mindezt éppen Önnek?

Csak meg akartam kérdezni: Ön még nem unja a villogó gatyát?

Mi már nagyon.

Egyébként maradtam honfiui bámulattal:

Dr. Kiskocsmai Törzsvendég.

Schober bizik benne, hogy sikerül a németekkel való vámunió

Ausztria gazdasági függetlenségét a vámunió semmivel se veszélyezteti jobban, mint bármely más szerződés, amelyet 1922 óta kötött

Bécs, március 29.

— *A Reggeli Ujság tudósitójától.* —

A *Neue Freie Presse* egyik munkatársa beszélgetett *Schober* alkancellárral a tervezett német-osztrák vámunió nyomán támadt nagy kavarodás dolgában. A tervezet nyilvánosságra jutása óta ez az első eset, hogy Schober nyilatkozik a vámunió kilátásairól, a körülötte folyó harcról és háboruskodásról és nyilatkozata már ezért is nagyjelentőségü. Schober, nyilatkozatában a következőket mondotta:

— Nem tudom megérteni azt a nagy kavarodást, amely az osztrák-német vámunió tervezetének nyilvánosságra hozása nyomán támadt, nem tudom megérteni se általános európai szempontból, se a gazdaságpolitika szempontjából. Mi történt? Abban a korban, amelyben az általános békének a legnagyobb jelentősége van, amely a páneurópai gondolat a kontinens összekapcsolására a lehetőség szerint legnagyobb gazdasági területek megteremtésére törekszik, két középeurópai állam a legnagyobb nyilvánosság előtt törekszik arra, hogy megvalósitsa a páneurópai gondolatot.

— Történik ez olyan formában, amely nem sértő senkire. Nem zár ki egyetlen államot se. A csatlakozás minden államnak rendelkezésére áll. Nem történt semmi, ami mások érdekeit befolyásolhatná, vagy károsithatná.

— A páneurópai gondolat idáig széltében elismert céljait pontosan követve, Ausztria és a német birodalom fölállitotta a gazdasági együttmüködés irányvonalait. Csak az irányvonalait állitotta fel és nem tett semmi egyebet. Lehetséges-e, hogy egy általános követelmény fenyegető és visszatetsző legyen csupán amiatt, mert ebben az irányban az első lépést két német nemzetiségü állam tette meg?

— Az idáig elhangzott kifogások nem meggyőzőek. Mérlegelni és birálni csakis a jog alapján lehet. Két dolog, ami fontos.

Először: sérti-e az osztrák-német paktum a legtöbb kedvezmény klauzuláját?

Másodszor: ellentétes-e az 1922. évi genfi jegyzőkönyv határozataival?

A legtöbb kedvezmény klauzulája alapján azt kell mondani, hogy osztatlan fölfogás szerint a vámunió megtöri a legtöbb kedvezményt. A klauzulát tehát a mi esetünkre alkalmazni nem lehet.

— A mi a genfi jegyzőkönyvet illeti, ugy, nézetem szerint, ez a megegyezés Ausztria gazdasági függetlenségét se többé, se kevésbé nem érinti, mint minden más bármily szerződés, amelyet Ausztria 1922 óta kötött s amelyet a jövőben kötni fog. Nem fogadhatom el azt az ellenvetést sem, hogy egy nagy államtestnek egy kicsinnyel való megegyezése fenyegető lenne az európai politika kivánatos stabilitására. Az osztrák-olasz barátsági szerződésben hasonló erők megállapodásáról volt szó és mégis nem váltott ki semmiféle aggodalmat.

— Mindenekfölött a megitélésnél nem szabad szem elől téveszteni, hogy az osztrák-német paktum egyelőre csak három esztendőre érvényes, azonfelül egy évre bármikor fölmondható és belső fölépitésében biztositékot ad a teljes politikai, gazdasági és adminisztrativ különválásra.

— Megmarad az osztrák vámrendszer, megmaradnak az osztrák monopóliumok, az osztrák adók (a forgalmi adó ebből a szempontból különösen figyelemreméltó), ezenfölül pedig az átmeneti vámok biztositják az osztrák produkció függetlenségét és exisztenciáját. Miből lehet tehát következtetni a függetlenség veszedelembe jutására? Egyáltalán miért kell olyan dolgon izgulni amelynek még csak a formáját próbálja két állam megalkotni, mig a végérvényes alakját csak egész Európának közremüködése után nyeri meg?

— Nem tudom megérteni Csehszlovákia állásfoglalását se gazdasági, se politikai szempontból. Amit a nagyobb gazdasági területek megteremtésére való törekvésről mondtak, az Csehszlovákiára éppen ugy érvényes, mint nagy általánosságban. Mi, osztrákok, semmiképp nem sürgettük, hogy az egykori monarchia nagy piacát szétromboljak, ami pedig, hogy egy egészen kifogásolhatatlan tanura, Petain marsallra hivatkozzak, elkerülhetetlenül szükséges volt, hogy e területen a rendet, a gazdasági jólétet fönntarthassák. Európa nem pusztulhat el tétlenül mai állapotában és nyomoruságát nem szabad, mint adottat és megváltoztathatatlant tekinteni. Mindig az épités hive voltam és jól emlékezem az 1921 decemberében kötött prágai szerződésre (helytelenül a Lana-szerződés), amelyben én megteremtettem Ausztria és Csehszlovákia szorosabb gazdasági viszonyának előfeltételeit.

— Az osztrák-német paktum utját fölrajzoltuk. Belpolitikailag és belgazdaságilag nem áll az utjában semmi. Bizakodók vagyunk és hiszünk a sikerünkben.

Kramars, a cseh nacionalisták vezére az Unióról

Prága, március 29.

— *A Reggeli Ujság tudósitójától.* —

A tervezett német-osztrák vámunió ellen a cseh kormány a legélesebb harcot inditotta s ebben az ügyben megszólalt most a kormány egyik legengesztelhetetlenebb ellenfele, dr. *Kramars* is, aki a cseh szélső nacionalisták vezére.

Kramars nyilatkozata szerint ebben a kérdésben teljes egyetértésben jár el a kormánnyal, minden eddig tett lépését helyesli és a maga részéről is ugy látja, hogy a német-osztrák vámuniót nem szabad megvalósitani. Politikai elvakultságában Kramars olyan kijelentésekre ragadtatja magát, hogy Ausztria nem szegény állam, sőt bizonyos részeiben egyenesen gazdag. Ugy látja, hogy Ausztriai gazdasági válsága semmivel nem sulyosabb, mint más államoké.

Hosszu okoskodás után mond egy őszinte szót is nem ugy, mint a kormánya —, mert beismeri, hogy a *vámunió azért nincsen ingyére, mert kárára lehet Csehország iparának.* — Mi termeltünk — mondja — és *osztrák bizományosaink* gondoskodtak az eladásról. Még azt a kijelentést is megkockáztatja Kramars, hogy Ausztria és Csehszlovákia között szorosabbak a gazdasági kapcsolatok, mint Ausztrai és Németország között.

Stresemann volt államtitkára Magyarország bekapcsolódását sürgeti

Berlin, március 29.

— *A Reggeli Ujság tudósitójától.* —

Rheinhaben báró, *Stresemann* volt első államtitkára a német-osztrák vámunió dolgában tett kijelentése során Magyarország bekapcsolódásáról a következő nyilatkozatot tette:

— Nézetem szerint Németország és Ausztria szivesen látják a vámunió kiterjesztését célzó törekvéseikben Magyarország bekapcsolódását. *A vámunió Magyarország csatlakozása esetén lehetőséget ad arra, hogy Magyarország Németország területén értékesitse agrárterményeit.* A német birodalomnak még több gabona és állatbevitelre van szüksége, mint amennyit Magyarország szállitani képes. Nem hogy Magyarország, de még Románia és Jugoszlávia is helyet kaphat az uj alakulásban, még pedig a német gazdavilág minden veszedelme nélkül.

HEINRICH MANN, a kiváló német iró, e héten ünnepelte hatvanadik születésnapját.

Megrendszabályozták Bismarck Herbertet

Berlin, március 29.

— *A Reggeli Ujság tudósitójától.* —

A porosz állam rendelkezési állományba helyezte Bismarck német nemzetipárti birodalmi képviselőt, mert Bismarck egy gyülésen korruptnak nevezte a porosz kormányt.

Az Ullstein-ház háboruja a szép Ullsteinné miatt

Felmentették a fiatal Ullsteint Georg Bernhard sajtóperében

Berlin, március 29.

— *A Reggeli Ujság tudósitójától.* —

Az utóbbi években Németország társadalmi életének egyik legnagyobb szenzációja volt az a háboruskodás, amely a hatalmas ujságkiadóvállalkozás, az *Ullstein-ház vezetői között* tört ki. Ullsteinék vezető lapjának,

a Vossische Zeitung-nak főszerkesztője, Bernhard György professzor hareba szállt egyik főnöke, Ullstein Ferenc dr. feleségével.

Bernhard attól tartott, hogy *Ullstein Ferencné* bele akar szólni a lap vezetésébe és irányitásába s a vetélkedés során *Bernhard odáig ment, hogy minden pletykát, mende-mondát összeszedett a főnöke feleségéről, mind e hireit tényekként közölte a ház egyik-másik fejével és mesterkedéseivel odáig vitte, hogy tavaly ősszel elmozditották Ullstein Ferencet a vállalatban viselt tisztségéből.*

Bernhard

főleg azzal vádolta Ullstein Ferencnét, hogy még leánykorában, amikor mint laptudósitó élt Párizsban, kémszolgálatot teljesitett a franciáknak a német hadsereg rovására.

Bernhard kezdeményezésére Párizsban az Ullstein-családnak egész sereg megbizottja szállt ki, *ezek ugy vélték, hogy a vád alapos* s ekkor következett a sor Ullstein Ferenc elmozditására és igy *Bernhard győzelmesnek hihette magát, hiszen nem kellett tartania többé az ifju Ullsteinné konkurrenciájától.*

Történt azonban, hogy

az egyik legkitünőbb német ujságiró, Bornstein, a Leopold Schwarzschild szerkesztésében megjelenő „Tagebuch" cimü hetilapban megirta Bernhard valamennyi üzelmét,

majd utóbb maga Ullstein Ferenc levél formájában még kiterjesztette a Bernhard ellen hangoztatott vádakat.

Bernhard ekkor már nem volt a *Vossische Zeitung* főszerkesztője. *Máról holnapra mozditották el.* Ullstein Ferenc és Bornstein ellen azonban mégis meginditotta a *sajtópert* és az ügyben már több szenvedelmes hangon lefolyt tárgyalás is volt.

Időközben Ullstein Ferenc elvált a feleségétől, aki miatt az egész háboruskodás kitört.

de a válás nem gátolta meg Ullstein Ferencet abban, hogy teljes fölkészültséggel vonuljon a maga igazának bizonyitására. *A pör utolsó napja szombaton volt.* Egész napon át tartott szakadatlan tárgyalás után a jelen volt hallgatóság óriási izgalma közepette

Busch biró éjszaka tizenkét órakor hirdette ki itéletét.

Bizonyitottnak vette, hogy minden igaz, amit *Ullstein doktor és Bornstein megirt Bernhardról és ezért*

Ullstein doktort és Bornsteint felmentette.

Bernhard nemcsak a pört veszitette el, de még a költségeket is fizetnie kell.

Bernhard veresége ezzel teljes és ha volt még benne némi remény, hogy valaha visszakerüljön a *Vossische Zeitung* élére, ez az itélet végleg arra kényszeriti, hogy megmaradjon az uj, de szerény poziciójában, a német áruházak szövetsége igazgatójának.

Lewin Miksa, a Corvin-Aruház vezérigazgatója, egy elveszett gyöngysor és 1000 pengő jutalom

Érdekes per egy elveszett és megkerült gyöngysor körül

— *A Reggeli Ujság tudósitójától.* —

Rendkivül érdekes per került a budapesti törvényszék elé, ahol a közeli napokban döntenek abban a tekintetben, hogy *Lewin* Miksa, a *Corvin-Áruház* vezérigazgatója és felesége köteles-e megfizetni egy elveszett nagyértékü gyöngysor nyomravezetőjének a beigért ezer pengő jutalmat.

Két évvel ezelőtt *Lewin* Miksa, a *Corvin-Áruház* vezérigazgatója bejelentette a rendőrségen, hogy

felesége az Orion-mozi és a Thököly-ut közötti utvonalon elvesztette 150 szemből álló, rendkivül értékes gyöngysorát.

Miután *a nyomozás nem vezetett eredményre,* néhány nappal később az egyik napilapban *hirdetést tett közzé a vezérigazgató, amelyben közölte, hogy*

a gyöngysor megtalálójának vagy a nyomravezetőjének ezer pengőt fizet.

A hirdetés megjelenése után *Deutsch* Bertalan magántisztviselő *jelentkezett a rendőrségen és közölte, hogy a gyöngysort Tóth Istvánné, az Orion-mozgóképszinház jegyszedőnője megtalálta.* Igy a gyöngysor *visszakerült a gazdájához,* de amikor *Deutsch* Bertalan jelentkezett a rendőrségen a kitüzött jutalomért, ott azzal utasitották el, hogy *Lewin Miksa intézkedésére a pénzt már kifizették az ügyben eljáró detektiveknek.*

Deutsch Bertalan ekkor közvetlen összeköttetésbe lépett a vezérigazgatóval és miután kérését *ezuttal sem honorálták,* vitéz dr. *Lukács* Sándor ügyvédje utján a járásbiróságon

keresetet nyujtott be az ezerpengős jutalom megfizetése iránt.

A járásbiróságon *Kosztáczky* járásbiró tárgyalta az ügyet s a felek felszólalása után kihirdette *P. XVII. 320674/10/1930.* számu itéletét, amelyben

végrehajtás terhével kötelezte Lewin Miksát és feleségét, hogy a felperesnek fizessék meg az 1000 pengős jutalmat és annak törvényes kamatát.

Az indokolás szerint a járásbiróság megállapitotta, hogy *Deutsch Bertalan bejelentése alapján inditotta meg a rendőrség helyes irányban a nyomozást.*

— *Fenti tényállás szerint* — folytatta az indokolás — *nyilvánvaló, hogy a felperes bejelentése alapján indult meg az az eljárás, amelynek során a rendőrség a kérdéses gyöngysort Tóth Istvánnénál megtalálta; a felperes a nyomravezető és igy megtaláló is; a hirlapi hirdetésben a megtalálónak igért ezer pengő jutalomhoz tehát neki van jogos igénye. Ezt az igényt nem érinti az alperesnek az az állitólagos tényük, hogy az 1000 P-t két detektivnek, akik magukat megtalálókként tüntették fel, kifizették anélkül, hogy a rendőrségnél az iratokból meggyőződést szereztek volna arról, hogy nem szerepel-e valaki nyomravezető vagy feljelentőként.*

Az itélet ellen *Lewin* Miksa és felesége *fellebbezést* jelentett be és a budapesti *törvényszék az alsóbirósági itéletet megváltoztatta,*

a felperest keresetével elutasitotta

azzal az indokolással, hogy *Lewin* Miksa és felesége a *dijkitüzésben vállalt kötelezettségüknek jóhiszemüen eleget tettek akkor, amikor az összeget a detektiveknek kifizették.*

Deutsch Bertalan most ügyvédje utján uj bizonyitékok feltárásával *perujitási kérelmet terjesztett a törvényszék elé,* ahol a közeli napokban veszik tárgyalás alá ezt a nem mindennapi és érdekes ügyet.

A szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszámai:

296—99 és 125—10

Vasárnap délután és éjjel:

229—31 és 253—09.

A BUDAPESTI NŐI FODRÁSZOK MESTERSZÖVETSÉGE SZERDÁN TARTÓS HULLÁMOSITÁSI VERSENYT RENDEZETT.

A verseny keretében bemutatták az uj tavaszi divatfrizurákat. Képünk a versenyen legszebbnek itélt frizurákat mutatja.

CONRAD VEIDT egyelőre otthagyta a filmet és visszatért a szinpadra. Most Bécsben vendégszerepel Alfred Savoir „Ö" cimü darabjában.

Sixtus pármai herceg „a hazugságok láncolatának" mondja Erdődy Tamás gróf könyvét, melyet a különbékekötési kisérletekről irt

A herceg feleségével együtt vasárnap Budapesten időzött s ma repülőgépen utazik tovább Belgrádba

— Reggeli Ujság tudósitójától. —

Sixtus bourbon-pármai herceg *vasárnap reggel feleségével, Hedvig de la Rochefoncauld herceg nővel Budapestre érkezett.* A herceg Bécsig repülőgépen jött a Flèche d'Orient légijárattal, Bécsből Pestre vonattal utazott, de

ma hétfőn reggel, ismét repülőgépen folytatja utját Belgrádig.

Sixtus herceg olasz-francia tipusu, fekethaju, barnaszemü, kis nyirott bajuszu és erélyes, komoly arcu, megnyerően közvealen férfi. A Dunapalota-szállodában, ahol háromszobás lakosztályt nyittatott,

készséggel áll a Reggeli Ujság rendelkezésére.

Felesége, a karcsu, nem magas, nercbundás és feketeruhás hercegnő az interju idejére visszavonul szobájába.

— Francia alattvaló vagyok, jelenti ki *Sixtus*, — francia herceg és

nem politizálok, főként pedig saját hazámon kivül nem. Átutazóban vagyok Pesten, jelenleg is aviatikai tanulmányutat teszek, de örömmel szálltam ki ebben a szép városban, amely szépségét illetően valóban királyi város.

Háboru előtt jártam utoljára itt, nem családi okokból jöttem, de akkor is átutaztam Kelet felé. Az utazások, kutató utak, a járművek tökéletesitése, a francia gyarmatpolitika és közgazdaság szempontjából mindennél jobban érdekelnek. Emlékezetes utam volt 1926-ban amikor Algirból a Tchad-tóig mentem a sivatagon át autóval s az aviatika számára kutattam a lehetséges közlekedési vonalakat. *Erről az utamról most készült el memoir-könyvem, most van sajtó alatt...*

— Memoirokról lévén szó, fenség, — kérdezzük — vajjon melyiket tartja ön értékesnek értéktelennek azok közül, amelyek az ön nevezetes különbéke-tárgyalásairól utóbb megjelentek?

— Ami erről az ügyről magyarul jelent meg, — feleli élénken *Sixtus herceg, — azt az irodalmat nem ismerem, miután sajnálatomra nem tudok magyarul.*

A legértéktelenebbnek Erdődy Tamás grófét tartom, mert az a hazugságok láncolata. A legmegbizhatóbb forrás ezekre a tárgyalásokra nézve mindenesetre saját emlékiratom, „L'offre de paix séparée de l'Autriche" (Páris Plon), miután én a tárgyalások idején szinte óráról órára jegyeztem az eseményeket. Egyébként a többi emlékiratban, ami erre vonatkozik, van helyes is, helytelen is...

— Mikor látta hercegséged Zita királynét és Ottó királyfit?

— E hónapban is láttam őket, — hangzik a válasz. *— Gyakran megyek Belgiumba, miután a belga király unokafivérem. A királyné s az egész család jólérzi magát. Ottó szorgalmasan tanul Louvainban.*

— Mi a herceg legérdekesebb élménye ezen a mostani uton?

— A mai nap is érdekes programmal telt el: Reggel megnéztem Csepelen a Zeppelin érkezését, azután

a csepeli gépgyár legujabb rendszerü motorjait tekintettem meg.

De érdekes és kellemes volt tegnap is az az öt óra, amelyet Bécsben töltöttünk el. *A bécsi francia követ, Clauzel,*

kinyitatta számunkra a schönbrunni kastély ezárt termeit is, hogy nekünk megmutassa. A feleségem megnézte... Én nem mentem el.

Most feláll *Sixtus* herceg, mosolyog, vége a beszélgetésnek.

— Az aviatika — mondja szándékkal és nyilt gesztussal, elterelően — *remek sport!* És sokkal több ennél. Gyorsaságától és biztonságától függ *a gyarmatok árukiaknázása s a közgazdaság fellendülése.* Au revoir, a Mátyásföldről indulok..

Albrecht királyi herceg a pápánál és Ottó királyfinál járt

A csanádi káptalani törvényszék elé terjesztették Lelbach Irén válóperét — Albrecht királyi herceg a Rivierán

— A Reggeli Ujság tudósitójától. —

Albrecht királyi herceg, amikor feleségül vette Rudnayné *Lelbach* Irént, bulgáriai követünk elvált feleségét, amint arról a *Reggeli Ujság* beszámolt, felkereste *Zita* királynét, hogy a házassághoz beleegyezését kérje. Ez az ut annak idején nem járt sikerrel, ugy hogy néhány héttel ezelőtt

Albrecht királyi herceg ujból külföldre utazott,

hogy most már Ottó királyfinak, a Habsburg-ház fejének tegyen jelentést házassága történetéről és egyuttal Ottó hozzájárulását és beleegyezését kérje.

Értesülésünk szerint a látogatás már megtörtént.

Külföldi tartózkodása alatt *Albrecht* királyi herceget

Rómában kihallgatáson fogadta XI. Pius pápa is.

A pápától Albrecht királyi herceg Lelbach Irén első házasságának az anullálását kérte, azonban az eredményekről még semmi hir sem szivárgott ki, annál kevésbé, mert Albrecht jelenleg a Riviérán tartózkodik és csak a husvéti ünnepekre tér vissza.

Egyházi körök felfogása szerint a Szentszék aligha adja meg a beleegyezését Albrecht királyi herceg felesége első házasságának a megsemmisitéséhez, viszont tény az, hogy a válás kimondására felkérték a csanádi püspökség káptalani törvényszékét, amelynek a hatáskörébe tartozik ez az ügy. A káptalani törvényszék már át is vette a válóper iratait, a tárgyalást azonban még nem tüzték ki.

Az orosz szovjet-kiküldött a római konferencián azt állitotta, hogy Oroszország nem üz dumping-politikát

Veszélyes volna minden a termelés csökkentésére irányuló rendszabály

Róma, március 29.

— A Reggeli Ujság tudósitójától. —

A nemzetközi gabonaértekezlet délutáni ülésén *Hall*, Nagybritannia képviselője kijelentette, hogy az angol kormány sem közömbös a gabona árzuhanásával szemben, másrészt azonban nem csatlakozhatik fenntartás nélkül a preferenciális vámok tervezett bevezetéséhez.

A mostani válság általános jellegü és nem az 1928. évi tultermelés következménye. Veszélyes volna minden a termelés csökkentésére irányuló rendszabály és minden ilyen tervet teljesen el kell ejteni.

Az orvoslást abban kellene keresni, hogy gondoskodni kellene arról, hogy az a gabonamennyiség, amely felett a világ rendelkezik, valóban eljusson mindazokhoz, akiknek arra szükségük van.

Rodriguez de *Viguri*, a spanyol delegáció vezetője kijelentette, hogy Spanyolország nem fogadhatja el a prefenciális rendszert. Helyesebbnek tartaná, ha megállapodásokat kötnének a szállitási dijtételek csökkentéséről, az agrárhitelek megkönnyitéséről és ilyen módon igyekeznének megerősiteni a gazdák gazdasági ellenállóképességét.

Ferguson, (Kanada) képviselőjének megállapitása szerint az agrárválságot *a vásárlóképesség csökkenése idézte elő, ami viszont az általános gazdasági depresszió következménye.* Kanadát semmiesetre sem lehet vádolni azzal, hogy tulságosan megnövelte termelését. Végül kijelentette, hogy Kanada készséggel támogat minden a gabona elhelyezésének megkönnyitésére irányuló akciót.

Laur, Svájc delegátusa, a kereskedelem megszervezését ajánlja a probléma megoldásául.

***Hollandia* delegátusa azzal szemben a termelés intenzivebbé tételét ajánlotta és sikraszállott amellett, hogy a dunai államokat kedvezményes vám-elbánásban részesitsék.**

Utána *Kissin*, szovjetorosz kiküldött szólalt fel. Kijelentette, hogy a szovjetdelegáció megelégedéssel hallgatta az eddigi felszólalásokat, mert azokból megállapitható, hogy az értekezlet Szovjetoroszország hozzájárulása és részvétele nélkül nem akar határozni.

Megállapitotta, hogy Oroszország gabonatermelése még nem érte el a háboru előtti nivót.

Oroszország éppen ezért nem gondol a termelés semminő csökkentésére.

Kijelentette, hogy Oroszország nem üz dumpingpolitikát, de népességének rohamos növekedése szükségessé tette gabonatermésének arányos elosztását.

A mai viszonyok között lehetetlenség lenne a termelési területek csökkentése. Szovjetoroszország hajlandó a kontingensek kérdését tanulmányozni.

Kissin szovjetdelegátus végül foglalkozott azzal a javaslattal, hogy mondják fel a kereskedelmi szerződést minden olyan állammal, amely nem hajlandó kötelezettséget vállalni arra, hogy nem vásárol szovjetgabonát. Ez a fenyegetés — mondotta Kissin — hidegen hagyja a szovjetképviselőket, mert *szerinte eleve sikertelenségre van itélve minden olyan terv, amely a föld felületének egyhatod részét boritó államot ki akarja zárni a gazdasági kapcsolatokból.*

Az értekezlet ezután három bizottságot küldött ki a különböző kérdések tanulmányozására.

Ezzel a délutáni ülés véget ért.

UJVÁRY KÁROLY KÁVÉS LETT.

Ujváry Károly, az egykor Budapesten is rendkivül népszerü komikus, a régi ligeti Müszinkör közönségének bálványa — aki már hosszabb idő óta Bécsben él — most feladta a szini pályát és Bécsben kávéházat nyitott. Képünkön Ujváry éppen kibicel kártyázó vendégeinek.

Koós Zoltán egymillió angol font névértékü záloglevél elhelyezéséről tárgyal Londonban

Ismét a Hambros-csoport veszi át a Földhitelintézet záloglevélemisszióját

— A Reggeli Ujság tudósitójától. —

Értesülésünk szerint *Koós* Zoltán, a *Magyar Földhitelintézet* vezérigazgatója az elmult héten Londonba utazott, ahol a Hambros-csoport képviselőivel igen nagyjelentőségü tárgyalásokat folytat egy ujabb záloglevélemisszió előkészitésére vonatkozóan. A *Hambros*-csoporttal a Földhitelintézet tudvalevően *már a lefolyt években is igen nagyszabásu záloglevéltrazakciókat bonyolitott le, amelyeknek során ez a csoport összesen mintegy 2.6 millió angol font névértékü 7.5 százalékos záloglevelet helyezett el a londoni piacon.* Közel két esztendő óta azonban az emissziós lehetőségek szünetelése következtében a Földhitelintézet nem bonyolitott le ujabb záloglevéltranzakciót. A fixkamatozásu papirok ezévben történt erőteljes teljes megszilárdulása során

a Földhitelintézet fontzálogleveleinek árfolyama is számottevően emelkedett.

Az utolsó időkben a záloglevelek iránt a londoni piacon állandó kereslet mutatkozott, melynek eredményeképpen

e záloglevelek árfolyama az utolsó két hét alatt 90-ről 97-re szökött fel.

A Földhitelintézet záloglevelei iránt mutatkozó fokozott érdeklődés igen kedvezően befolyásolja az intézet ujabb emissziójját, amelynek előkészitéséről most folynak a tárgyalások Londonban.

Megbizható forrásból származó értesülésünk szerint *Koós* Zoltán londoni tárgyalásai során

a Földhitelintézet egy egymillió angol font névértékü uj záloglevélemissziójáról van szó,

amire nézve *a tárgyalások már igen előrehaladott stádiumban vannak.* A Földhitelintézet ezen uj emissziójának londoni elhelyezését ismét a Hambros-csoport biztositaná. A Földhitelintézet uj fontzálogleveleinek kamattipusa, a pénzpiac változott viszonyainak megfelelően, az eddigi 7.5 százalékkal szemben 7 százalék lesz. A kibocsátási árfolyamra nézve végleges megegyezés eddig még nem jött létre, de értesülésünk szerint

a kibocsátásra kerülő uj záloglevelek átvételi árfolyama előrelátható an olyan kedvező, hogy ez lesz egyik legnagyobb eseménye a Földhitelintézet legujabb záloglevéltranzakciójának.

A Földhitelintézet most kibocsátandó fontzálogleveleit *a londoni tőzsdére is be lesznek vezetve.*

Információnk szerint

Koós Zoltán londoni tárgyalásait még ezen a héten befejezi és nyomban hazaérkezése után az intézet tájékoztatni fogja a nyilvánosságot legujabb záloglevéltranzakciójának részleteiről.

Bizonyos, hogy a Földhitelintézet legujabb londoni emissziója *igen nagyjelentőségü az egész mezőgazdaság számára, mely ilyen módon több mint 27 millió pengő hosszulejáratu hitelhez jut.* A Földhitelintézetnek ugyanis nincs elhelyezetlen záloglevélállománya, mert a forgalomban levő záloglevelei pontosan ugyanolyan összeget — 104 millió pengőt — tesznek ki, mint az általa folyósitott hosszulejáratu kölcsönök. A többi vezető kibocsátóintézetnél ezzel szemben egészen más a helyzet, mert azok igen jelentős záloglevélkészlet felett rendelkeznek és igy ujabb emissziójukkal elsősorban saját záloglevélállományuk csökkentésére törekszenek. A *Földhitelintézet* esetében tehát

az uj emisszió minden előnye a mezőgazdaság számára mutatkozik,

mert annak teljes ellenértékét a mezőgazdaság hosszulejáratu hitelszükségletének a kielégitésére fordithatja.

Hétfőn reggel kezdődik a „szénapama" főtárgyalása

— A Reggeli Ujság tudósitójától. —

Elsőnek irta meg a *Reggeli Ujság*, hogy abban a rendkivül érdekes bünügyben, amelyben esztendőkkel ezelőtt már a legfelsőbb honvédtörvényszék itéletet hirdetett, uj tárgyalás kezdődik. Itélethirdetés után ugyanis az iratok *vádemelés* céljából átkerültek a polgári törvényszékhez, ahol a vizsgálat során kiderült, hogy

Haas Béla, Kohlmann Adolf, az Avena Rt. igazgatói sulyos bünecselekményt követtek el

azáltal, hogy esztendőkkel ezelőtt *több magasrangu katonatisztet és katonai gazdasági hivatalnokot rábirták arra, hogy bizonyos ellenszolgáltatásokért silány árut, a napiértéken felüli áron vegyenek át a részvénytársaságtól.*

Megirtuk azt is, hogy

a büntetőtörvényszék vádtanácsa Kohlmann Adolfot, Hass Bélát és még két részvénytársasági igazgatót különböző bünecselekmények miatt vád alá helyezte

s *Töreky* Géza, a büntetőtörvényszék elnöke a bünügyet *Szemák* Jenő tanácselnökre szignálta. A *„szénapanama"* főtárgyalását a büntetőtörvényszék *hétfőn reggel kezdi meg*, ahol a már elitélt katonai vádlottak után a polgári vádlottakat vonják felelősségre a nagyszabásu visszaélésekért.

Mit nélkülöz Ön

a REGGELI UJSÁG-ban? Irja meg lapunk szerkesztőségének. Mi minden *jótanácsot* köszönettel fogadunk

Egyre több a szerelmi házasság

— mondja Stekel professzor, aki felállította a boldog házasság tizparancsolatát

— *A Reggeli Ujság tudósitójától.* —

Ha egy szépasszony erkölcsi pozíciója akkor áll legbiztosabb alapon, *ha minél kevesebbet beszélnek róla,* akkor — ugyanezt a tételt a házasságra variálva — *komoly és aggasztó baj lehet a házasságok körül.* Szinte hétről-hétre *ujabb könyvek, cikkek, cikksorozatok és ankétek foglalkoznak a modern házasság bevallottan, vagy be nem vallottan ingadozó alapjaival;* vezető egyházfők, tudós szociológusok és sexualpszichológusok kiáltanak S. O. S.-ért a süllyedő hajóról.

Hangsulyozni kell, hogy *ez nem speciálisan magyar probléma!* Amerikát épp ugy foglalkoztatja a házasság kérdése, mint Ausztráliát, vagy Magyarországot és a jobbról-balról dörgő hozzászólások az egész világon

a házasság és a család erjedő fillérei felé terelik a közvélemény figyelmét.

Ezekre a permanensen kavargó vitákra ad választ egy most megjelent aktuálisan tudományos könyv, amelynek irója *Wilhelm Stekel,* aki előbb *Freud* professzor követője volt, utóbb azonban uj utakat tört a pszichoanalizis dogmatikáján. *Stekel «A modern házasság»* c. könyvében, amelyet *Gartner* Pál dr. forditott és látott el tudományos jegyzetekkel, — természetesen a házasság *lelki és szexuális defektusait világitja meg elsősorban.*

Hiszen a modern házasság gazdasági kriziséről bőven beszélnek a napilapok mindennapos öngyilkossági és válási riportjai,

igy hát most az *idegorvos szemszögéből látjuk meg a házasság problémáját és csökevényeit.*

„A házasság megszüntetéséről szó sem lehet"

Talán sehol sem mutatkoznak meg olyan őszinteséggel a házasélet legbelsőbb tragédiái, — mint *a lélekorvosnál.* Az analitikus orvos objektiv megfigyelő, fülei meghallják a vasravert nyöszörgők jajveszékelését, tudatában van minden emberi érték mulandóságának és utat keres a mai idők zivataraiból — *a jövendő felé.* Tehát *birálatot és itéletet mondani is ő a legkompetensebb.*

— A *házasság megszüntetéséről szó sem lehet,* — irja *Stekel,* — ellenben igenis

szükség van a házasság reformjára, ha megállapitjuk és meg kell állapitanunk, hogy a házasság jelenlegi formája a mai idők szükségletét nem elégiti ki.

— *Nagyban terjed a házasságról való félelem.* De nemcsak a férfiak, de a nők között is. Ma már nem *ritka az a lány, aki többre becsül egy szerelmi viszonyt a házasságnál.* A nő a *bizonytalanságtól fél,* a férfi *aranyszabadságáért aggódik,* amely mögött *«korlátlan lehetőségeit» és poligám hajlamait félti...*

— E félelem természetes következménye — *Stekel* szerint — *a sok szerencsétlen házasság.*

Ezután részletesen foglalkozik a házastársak *individuális problémáival.* Szabályként lehet felállitani, hogy

a mai házasságban a nő nagyobb igényeket támaszt a férfi szerelmi képességei iránt, a férfi viszont a nő mélyebb intellektusát keresi.

— Nagyban hozzájárul a házasságok erjedéséhez a *nyiltan bevallott és eltitkolt szexuális követelmény, amely az évszázadok folyamán nagy mértékben elszaporodott.* Mindezek ellenére a következő megállapitásra jut Stekel:

A házasság problémáját nem a szabadszerelem fogja megoldani.

— Amit mi szexuálpszichológusok akarunk, amire mi orvosok törekszünk, *az nem a szabadszerelem, hanem a szabadházasság.*

A monogámia örök ideálja lesz mindig a kulturemberiségnek.

Majd rátér a *házasságban fellépő neuraszténias tünetekre.* Megállapitja, hogy a nemek egyenjogusitása nem menti fel a feleséget otthona vezérlésétől. *A házasság két legfontosabb faktora ezután is a lelki és testi szerelem marad.* A kulturember házasságának ideális menete, hogy *a fizikai szerelem letünésével erősödjenek a lelki komponensek.*

Mert minden házasság legfontosabb alaptétele az őszinteség.

A tudatos ideális követeléseken kivül számitásba jönnek *az ösztön követelései is.*

És ezzel számolni kell! A mai házasságok legtöbbjében *a férfi attól fél, hogy szexuális igényeivel lealacsonyitja a feleségét és ezért szerelmesénél tombolja ki magát. Az asszony viszont a barátjának nyujtja azt, amit a férjének félelmében megtagadott.* Igazi harmóniában tehát csak lelkileg egészséges, felszabadult, őszinte egyének élhetnek.

Nincs abszolut hideg nő

Ennek hiánya okozza azt, hogy a modern emberiség és házasság *leggyakoribb ragálya az impotencia és a frigiditás.* Holott

köztudomásu — mondja Stekel tanár —, hogy nincsenek aszexuális emberek.

Nincsen abszolut hideg nő és abszolut impotens férfi, ha a szervi okok kizárhatók.

Minden ösztön és kivánás elnyomása szörnyü reakciót szül.

A természet kegyetlen! Nem enged magán erőszakot tenni és irgalmatlanul megbosszulja magát azokon, akik fölébe akarnak kerekedni. Olyan emberek, *akik csak a plátói szerelmet ismerik — nem éltek!* Mert még mindig jobb az ugynevezett vörös *(érzéki)* házasság, mint a fehér *(lelki)* házasság. Bár az előbbi sem áll feltétlenül ellent az idő vasfogának, de mindig *mélyebb gyökerei vannak.*

A boldog házasság titka a partner megválasztásában rejlik.

Ez a magyarázata annak, hogy szerelmesek, akik *fizikailag már a házasság előtt is egymáséi voltak és ragaszkodnak egymáshoz, a boldog házasság legszebb reménységével néznek a jövő felé.* Az igazi szerelem — állapitja meg *Stekel Stendhallal együtt — nem a pillanat terméke,* hanem lassu fejlődés kikristályosodása.

A boldog házasság tizparancsolata

Wilhelm *Stekel* végül

felállitja a boldog házasság tizparancsolatát,

amely igy hangzik:

1. **Az individuális szerelmi feltételek** (szexuális vonatkozásban való) **megérzése.**
2. **Ugyanolyan, de legalább is hasonló erejü ösztönök — gátlások nélkül.**
3. **A vérmérséklet harmóniája.**
4. **A férfias és nőies elemek megfelelő keveredése, amellyel a partnerek egymást kiegészitik** (Weininger törvénye.)
5. **Egyforma életritmus.**
6. **A lelki szerelem, mint a lelki követelmények megegyezésének következménye.**
7. **Megfelelő gazdasági feltételek.**
8. **Eugenikai faktorok** (egészség, higiénikus kérdésekben való megegyezés, egészséges utódlás, stb.)
9. **Az utódok problémája** (gyermekáldás, nevelési problémák, preventiv intézkedések stb.)
10. **A hatalmi kérdés elintézése.** (Nemek harca.)

Stekel rendkivül érdekes és tudományosan is a *nagyközönséghez szóló irásban*

arra a megállapitásra jut, hogy a boldog házasságok ideje mégis, rövidesen elérkezik.

Ennek egyik előjelét látja abban, hogy a nő a férfit és a férfi a nőt ma *már mint leendő életpartnerét vizsgálja, analizálja.*

A rezonházasságok (hozomány, vagy gazdag férj) egyre fogynak.

Ezzel arányban pedig *növekszik a szerelmi házasságok száma — s ez biztositja a jövőt.*

Az elegáns hölgy tud olcsón is öltözködni, ha ismeri a divattermet, ahol elegánsan és olcsón dolgoznak!

A nő legnagyobb sikere és büszkesége:

ELEGÁNSAN ÉS MÉGIS OLCSÓN ÖLTÖZKÖDNI!

Próbálja meg ezt a

MARTON NŐVÉREK Femina DIVATSZALONJÁBAN BUDAPEST IV., Türr István ucca 9.

Femina

Az első reggeli póstával megkapja *lakásán* a REGGELI UJSÁG-ot, ha *előfizet* egy negyedévre 2.80 pengőért

Miért ölte meg Schreiber Nagy Máriát?

— *A Reggeli Ujság tudósitójától.* —

A *Reggeli Ujság* mult heti számában, — mikor még az egész város a *Schreiber-ügy izgalmaitól reszketett,* — elhatározta, hogy a közönséget is bekapcsolja a nyomozás munkájába és pályázat formájában feladja a kérdést:

Miért ölte meg Schreiber Tamás Nagy Máriát?

Mielőtt e ritka érdekességü verseny —, amely a nagyközönség *fantáziáját, kriminológiai érzékét és logikáját lett volna hivatva próbára tenni,* — komolyan megindulhatott volna, a rendőrség *szerencsésen keresztezte tervünket.* Schreiber Tamás Józsefet *hétfőn reggel elfogták a Teleki-téren* és Schreiber még ugyanabban az órában

bevallotta, hogy szerelemféltésből ölte meg kedvesét.

A *Reggeli Ujság* olvasói, bizonyára még e váratlan esemény előtt megirták *„pályamunkájukat".* A sok érdekes levél közül válogattunk ki néhányat, amelyeknek adatait most már a *gyilkos vallomása után, kétségbevonhatatlanul kontrollálni lehet.* E bizarr érdekességü levelek közül

a legtalálóbbakat, vagy legmulatságosabbakat közreadjuk

— *persze már versenyen kivül* — csupán a közönség fantáziájának igazolására.

A kérdés tehát az volt: *Miért ölte meg Schreiber Nagy Máriát? Az első válasz* a következőképpen szólt:

«Csak arra gondolhatok, hogy Schreiber gazdagon akart nősülni és leküzdhetetlen akadályt látott szerencsétlen ágyasában. Egy terhes nő, aki még hozzá ismeri is Schreiber viharos multját, csak a föld alatt nyujthat teljes biztonságot.»

Bihari Benőné
Rökk Szilárd-utca 17.

Egy másik levél:

„Nézetem szerint Schreiber nem féltékenységből ölt, hanem azért, mert meg akart nősülni és Nagy Mária utjában volt."

Bozsi Veronika,
Szeged, Mérey-u. 8.

A harmadik:

„Nagy Mária tudott Schreiber zavaros, sötét multjáról, talán segédkezett is neki egyszer-kétszer, ellentétek keletkeztek közöttük, Schreiber szabadulni akart a nőtől. Esetleg közös titkuk lehetett, amelynek felfedésétől félt Schreiber és mint utolsó eszközhöz folyamodott a gyilkossághoz."

Kajszó Ilona,
Aréna-ut 8.

„Schreiber azért ölte meg a leányt, mert gyáva volt elhagyni. Félt hogy Nagy Mária megboszszulja magát és elárulja régebbi büneselekményeit."

Szabó Sámuel,
Győr, Tél-u. 5.

„Schreibernél féltékenység nem ehetett ok, ellenben utjában volt Nagy Mária, akitől nem tudott szabadulni. Teherben is volt a lány, félt is tőle. Nőszülni akart és a vitriol rémét látta a levegőben. Ezért gyilkolt Schreiber."

Bartt Rikárd,
Siklós, közelebbi olvashatatlan.

Egy levél, amelyben már *morál* is van:

„Schreiber azért ölte meg Nagy Máriát, mert a nők nevelik rosszra a férfiakat, tisztelet a kivételnek. Menjünk vissza az élet elejére: Éva vette rá Ádámot, hogy egyen a tiltott gyümölcsből."

Klein Benedek.

A többi levél, majdnem egyformán, *abban látja a gyilkosság motivumát, hogy Schreiber szabadulni akart Nagy Máriától, aki tudott esztendők óta elkövetett szélhámosságairól, csalásairól s egy dühödt pillanatában ezt az állati módját választotta, hogy szerencsétlen szerelmét végleg elhallgattassa.*

Vasárnap tartotta az Otthon Kör jubiláris közgyülését

— *A Reggeli Ujság tudósitójától.* —

Az *Otthon Irók és Hirlapirók Köre* vasárnap délelőtt tartotta meg a Kör nagytermében *negyvenedik rendes közgyülését. Márkus* Miksa udvari tanácsos, elnök gyönyörüen felépitett elnöki megnyitó beszédében megemlékezett a Kör megalapitásának negyvenedik évfordulójáról, majd igy folytatta beszédét:

— Amikor most átvilian rajtam, hogy aki most itt a jubiláris közgyülés elnöki megnyitóját mondja, azonos azzal a fiatal ujságiróval, aki negyven évvel ezelőtt szivdobogva lépett be az itt megszületett Kör helyiségeibe, nem tudom természetes volna-e elfojtanom, a belőlem feltörő megindultságot? Hiszen az a fiatal ujságiró ma ugy érzi, hogy abban a pillanatban nemcsak az ujságirók *Otthon Körével* kötötte össze magát egy egész életre, hanem a *Rákosi Jenő Otthonéval is* és ez a kör neki ma ugyanugy a Rákosi Jenő Otthonát jelenti, mint akkor, a kör alapitásának első évében.

Meghatott szavakkal emlékezett meg ezután az elnöklő Márkus Miksa Rákosi Jenőről, hatalmas szervező tehetségéről, amely nemkevésbbé bensőséges szálakkal füződik az Otthon Kör történetéhez. Majd szavait igy fejezte be:

— Vajjon

nem tanulságos-e az ilyen emlékek felelevenitése, különösen ma, amikor szintén akad egy és más reménykedni valónk.

Végezem ott, ahol kezdtem: a mély meghatottságnál, amellyel ezt a negyvenedik jubiláris közgyülést megnyitom.

Ezután *Rákosi* Gyula dr., az Otthon Kör főtitkára olvasta fel ünnepi megemlékezését nagynevü édesatyjáról, ezzel a cimmel: *«Rákosi Jenő, az ujságirók és az Otthon».* A szines megemlékezés számos kedves apróságot elevenit fel Rákosi Jenő életéből, szokásairól és főként Rákosi Jenőnek, a Kör alapitójának az Otthonhoz való közeli kapcsolatairól.

Majd igy folytatta:

— Innen, a mi körünkből kell a békét, a megértést hirdető és a nemzeti eröket egybefogó szellemnek szétáramlania az országba és

nekünk, ujságiróknak kell hirdetnünk tovább azt, amit Rákosi Jenő utolsó leheletéig hangoztatott: némuljon el itt minden, mert ma ennek a nemzetnek csak egy akarata lehet.

A nagy tapssal fogadott felolvasás után *Sziklay* János dr. kormányfőtanácsos, az Otthon Kör alelnöke ismertette részletekbe menő pontossággal az Otthon Kör történetének főbb mozzanatait.

— Lebegjen nagyjaink szelleme felettünk, — mondotta, — hogy leküzdve a mai napok nehézségeit, *az ő hagyományuk követésével ujra virágzásra vihessük, ezt az eddig minden válságot elháritani tudó, kérkedés nélkül érdemes multunak nevezhető egyesületet!*

A közgyülés tagjai ezután egyhangulag elfogadták a főtitkári, a pénztári és a számvizsgálói jelentéseket, köszönetet szavaztak *Halmos* Izornak értékes pályadijaiért.

Ezután sor került a tisztujitásra. Eszerint *elnök lett: Márkus* Miksa, alelnökök: *Balassa* József dr. *Hegedüs* Gyula, *Süle* Antal és *Sziklay* János dr. Főtitkár: *Rákosi* Gyula dr.

25 millió font Anglia deficitje

London, március 20.

A március 31-el végződő pénzügyi év Anglia költségvetésében 25 millió fontos deficittel zárult.

AZ UJ NÉMET VONAT.

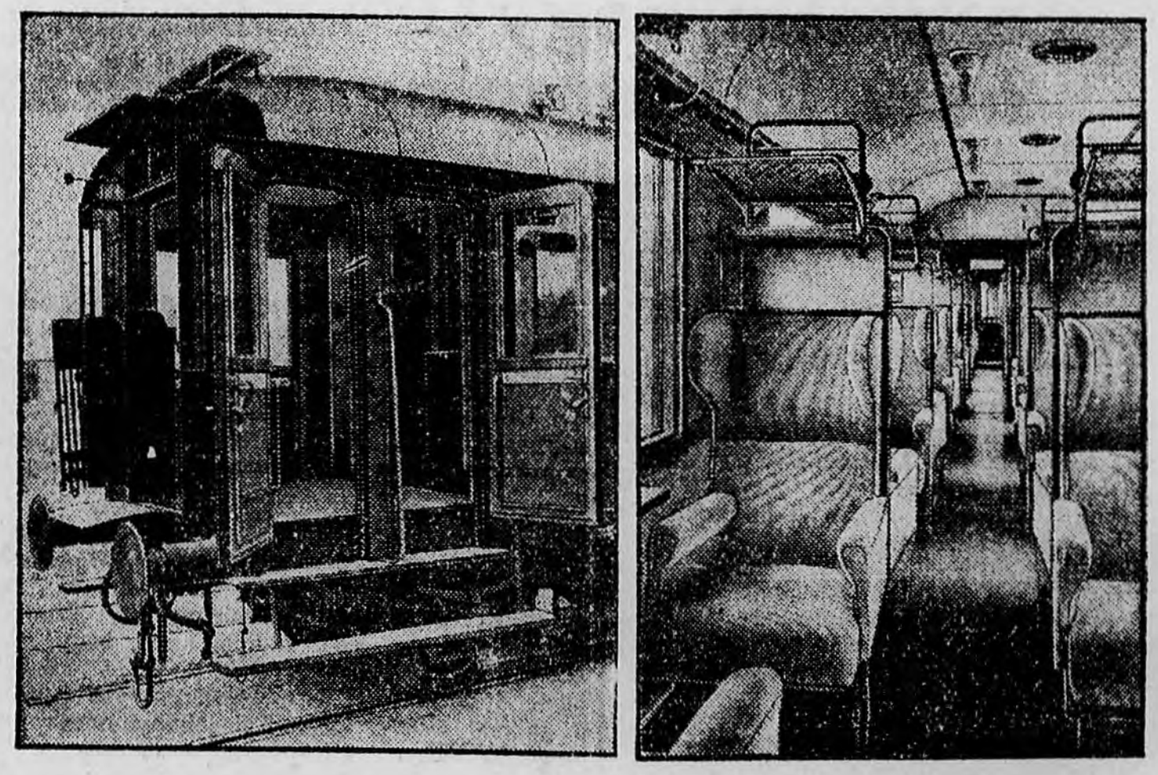

140 kilométeres sebességgel haladnak óránkint az uj német gyorsvonatok.

A REGGELI UJSÁG HIREI

Nem fontos, de érdekes.

Főuri ping-pong

Már nemcsak a szürke polgárok, már az arisztokraták is. Wenckheim Rika grófnő *az elmult héten házi ping-pong versenyt rendezett, amelyen a megjelent előkelő «sampionok» értékes tiszteletdijakat nyertek. Egyes versenyek nem voltak (férfi férfi ellen, vagy nö nő ellen, nem érdekes!) csak páros versenyek. Az első dijat Fáy Erzsébet grófnő nyerte, Széchenyi Miklós gróffal, a második dijat pedig Teleky Maya és gróf Zichy Imre.*

Zichy Tivi redivivus

A fiatal Zichy gróf, a tönkrement autórekorder és gavallér még sem megy külföldre egyelőre. Nagybátyjától, Zichy János gróftól uj versenyautót kap a napokban s a tavaszi versenyek folyamán már látni is fogjuk a volán mellett. Berlini terveiről azonban nem tett le. Node ez most már egyelőre nem sürgős. Addig is minden délben együtt látható a régi szerelem oldalán, a Váci-utcában, vagy a Gerbeaudban.

A másik Zichy fiuról, Zichy Teddiről semmi hir. Párizsban él, csendben és ismeretlenül...

Utazgatnak

Az első tavaszi napfény, meg a husvéti ünnepek alaposan fellenditették az idegenforgalmat a pesti társasági körökben. Egy kis csokor az utazási hirekből:

Wlassics Gyuláék Abbáziába utaztak, báró Puchner Emilné Farkas Elemérék leányával, Farkas Irénkével Velencébe utazott. Hollós Ödönék Rómában vannak, Patay György már hetek óta Nizzában van, ugyancsak odautazott Klein Ferenc, a Ganz-gyár igazgatója is feleségével együtt. Cannesben vannak: gróf Karácsonyi Jenőné és Sárdy Gézáék, a Semmeringen: Wimpfen Ferenc gróf, Ullmann György báró, Hatvany Pál báró, Dőry Mária bárónő, Rómában: herceg Lónyay Elemérék és Bayer Krucsay Dezsőék, Abbáziában a szép Sassanoff Eduárdné, Álgya Sándorék és Lóczy Lajosné, Lovranában: Preszly Elemérék és Deseő Zoltánék, a legszebb pesti grófnő Széchenyi Andor Pálné és férje pedig Mentone-ba érkeztek az elmult napokban. Kertész K. Róberték a Balkánon utazgatnak: Athénben és Konstantinápolyban töltenek néhány hetet.

Egy házasság és két eljegyzés

A legszebb pesti hercegnő Astuto Beata Maya, vagy ahogy Pesten jobban ismerik: Astuto Buba — menyasszony. A vőlegény Szomjas György földbirtokos, a pesti társaság ismert tagja.

Volt egy előkelő esküvő is a héten. László Ferenc és neje Lenkey Erzsébe Hedvig leányát, Máriát, szerdán ½1 órakor vezette oltárhoz a Jáky-kápolnába Schmidt Norbert és felesége Thonet Klementina fia, Norbert. Az esküvői szertartást gróf Waldstein cimzetes püspök végezte.

Van egy másik eljegyzési hirem is: Boross Marica, aki az elmult év folyamán Ausztriában, mint emlékezetes, sielés közben sulyos sérüléseket szenvedett — tökéletes egészségnek örvend. Sőt annyira meggyógyult, hogy már menyasszony is. Egy ismert pesti fogorvos a vőlegény, az esküvő még a tavasz folyamán lesz.

Golf-film a Gellértben

Hiába süt a nap, hiába közeledik a tavasz, a szabadtéri golf nem tud versenyezni a szobagolffal. A legutolsó verseny egy Bogey handicap pénteken este 9 órakor volt a Gellértben, amelyen sorra felvonultak az összes uj és régi golf nagyságok. A verseny előtt egy érdekes lassitott filmet vetitettek le, amely Bobby Jones-ról, a világ legkiválóbb golfjátékosáról készült. A pesti golftudósok ámultak: igy is lehet játszani? De azután hamar vigasztalódtak. Amerika messze van és Bobby Jones nem lesz konkurrencia, a pesti versenyeken.

Estélyek

A legszebb estély az elmult héten gróf Takách-Tolvay Józseféknél volt, amelyen a legelőkelőbb pesti társaság jelent meg. Külön mulatság volt a férfiak maszkja, akik különböző papirmasé állatfejekkel vonultak fel a szépasszonyok és szép leányok közé. Volt kabaré is. Lengyel József és Rákosi Pál három «Hacsek és Sajó» tréfát adtak elő. Csakhogy sugó nélkül a szalon sarkában, a hátás azonban igy még talán különb volt, mint a szinpadon.

Ott voltak: Máriássyné Patay Katinka, gróf Csáky Rózsi, Héjj Imre, Gömöry Laim László, Okolicsányi Pál, Álgya Sándorék, Kárpáthy Kammilóék, Dormándy Gézáék, báró Puchner Emilné, báró Kemény Pálné és leánya Kató, Szilágyi László és Zoltán, Wahlkampf Henrik, báró Gudenus Géza, Farkas Elemér és leánya Irén, Rézler Kornélék, Bézay Jenő és még sokan mások.

Herresbacher Árpádék a földvári nyaraló társaságot látták vendégül. Ugylátszik mégis csak közeledik a nyár! Ott voltak: Dollinger Béláék és leányuk Alice, Kertész K. Róberték, Darányi Gyuláék, Wein Zoltánék és leányuk Klári, Lugosy Gézáék, vitéz Ollé Antalék, Kienast Ferencék, Navratilné Hegedüs Rózsi, Gulden Róberték és Erika, valamint sokan mások a Földváry társaságból.

Péchy Tamáséknél 5 órai tea volt, Reichel Gyuláéknál bridge-tea, Kain Albertéknél délutáni tea, Radócza Tiboréknál 6 órai tea, Erdélyi Lóránt alispánnál pedig igen látogatott nagy estély.

Zichy Domokos itthon

Az elmult héten érkeztek haza hosszu nászutjukról gróf Zichy Domokos és fiatal felesége, a Vigyázó örökös Bolzay Marietta grófnő. A fiatal grófnő ragyogó szinben van, karcsu és szép, ugy látszik jót tett a hosszu külföldi utazás. Máris élénk társasági életet élnek, minden este és minden éjjel más és más a program.

U. J.

Meinl Gyula, a hires osztrák kereskedő feleségül vesz egy fiatal japán urilányt

Bécs, március 29.

— A Reggeli Ujság tudósitójának telefonjelentése. —

A Sonn- und Montagszeitung értesülése szerint kedden délben érdekes esküvő lesz Bécs egyik kerületének anyakönyvi hivatalában. A Magyarországon is jól ismert dusgazdag osztrák kereskedő, Julius Meinl kereskedelmi tanácsos, a hasonnevü részvénytársaság elnöke házasságot köt Micsiko von Tanaka 23 éves japán hölggyel. A házasságkötést romantikus szerelem előzte meg. Julius Meinl néhány hónappal ezelőtt egy estélyen ismerkedett meg a feltünő szépségü, fiatal japán leánnyal, aki egyébként egy előkelő keresztény vallásu japán családnak a sarja.

Bécs társaságainak egy év óta egyik szenzációja a jellegzetesen japán vonásu fiatal hölgy, akit egyéves bécsi tartózkodása után többen is feleségül kértek már. Micsiko Tanaka azonban minden házassági ajánlatot visszautasitott eddig, mert — mint mondotta, — amig zenei tanulmányait, amelyeket Bécsben folytat, nem fejezi be, nem gondol a férjhezmenésre. Julius Meinl, a délceg megjelenésü, de már nem fiatal kereskedőnek mégis igent mondott. Az esküvő a legnagyobb csendben fog lefolyni.

— Titta Ruffo belgrádi föllépte előtt hirtelen rosszul lett. *Belgrádból* jelentik: *Titta Ruffo*, az ismert bariton, akinek tegnap este kellett volna adnia egyetlen belgrádi hangversenyét, közvetlenül föllépés előtt hirtelen rosszul lett. Az orvosok gyomormérgezésokozta vértolulást állapitottak meg.

— Ezer diák konferenciája Budapesten. Mintegy ezer *közép- és főiskolai református diák részvételével kezdődött meg virágvasárnapján a Soli Deo Gloria-Szövetség háromnapos budapesti országos konferenciája.* A Calvin-téri templomban kora reggel *Sebestyén* Jenő dr. budapesti teológiai akadémiai igazgató tartott istentiszteletet, azután ugyanitt a szövetség védnöke, *Kováts* J. István dr. teológiai tanár, egyházkerületi főjegyző megnyitotta a konferenciát. Beszámolt a Szövetség munkájának eddigi eredményeiről és hangoztatta, hogy a református kereszlyénség, a magyar nemzet és az emberiség élete is azon fordul meg, hogy *Krisztust szellemi világának központi gondolatává teszi-e.* A magyar ifjuságnak Krisztus hadseregévé kell lennie és ennek az uj seregnek a *kelettel szemben, a szovjetfelfogással szemben is nagy szerepe van. Kováts J.* István dr. javaslatára a konferencia üdvözölte a református egyetemes konvent elnökségét, az összes püspököket, köztük *Ravasz* Lászlót, „a budapesti templom édesszavu lelkipásztorát" — mint a szónok magát kifejezte. Ezután *Kováts* J. István, *Bakó* László szegedi lelkész, majd *Makkay* Sándor erdélyi püspök tartották meg beszédüket.

— Négy embert meggyilkoltak álmában. *Neuenburgból* jelentik: Március 28-ára virradó éjjel egy engelswaldei aranymüves házában *négy személyt álmukban baltával meggyilkoltak.* A gyilkosságnak *Zoll* Károly 60 éves háztulajdonos, 58 éves felesége, a 30 éves *Beyle* Róza és 8 éves *Jenő* fia esett áldozatul, mig Beyle Rózának négyhetes kisgyermeke életben maradt. A véres tettet csak tegnap késő délután fedezte fel Zoll Károly hajadon leánya. A tett elkövetésével Beyle Róza férjét gyanusitják, aki válófélben van feleségétől és külön él tőle. A gyanusitottat beszállitották az itteni törvényszék fogházába.

— Megalakult a győri Frontharcosok Szövetsége. *Győri tudósitónk jelenti:* Vasárnap délelőtt alakult meg Győrben a *Frontharcosok Szövetsége*, amelynek alakuló közgyülésén résztvettek: vitéz *Rátvay* Imre tábornok, vitéz *Mándoky* Gábor főesperes, *Kertész* Elemér, *Ville* Ferenc és vitéz *Keserü* István ezredesek és *Faragó* László budapesti gimnáziumi igazgató.

— II. Vilmos ólomkatonái. *Hágából* jelentik: A holland hadseregmuzeum évi jelentése kiemeli, hogy *Vilmos volt német császár a muzeumnak egész gyüjtemény ólomkatonát adományozott.* Az elajándékozott gyüjteményben van *Nagy Frigyes ötszáz ólomkatonája is*, amelyek Nagy Frigyest és hadseregét ábrázolják.

— A Szent Imre hajóról a Dunába esett egy hivatalnoknő. Vasárnap délután a *Szent Imre* hajó korlátján keresztül a Dunába esett *Pozsán* Ilona magántisztviselőnő. A kapitány a hajót nyomban megállittatta, csónakot ereszlettek le és még idejekorán sikerült a habokban vergődő leányt kimenteni. Pozsán Ilonát a mentők a Rókus-kórházba szállitották.

— Nemzetközi tánceverseny Nizzában. *Nizzából* irják lapunknak: Fényes külsőségek között tartják meg az idén is a hagyományos *nemzetközi tánceversenyt Nizzában*, a *Hotel Mediterrainé* gálatermében, április 2—7-ike között. A tánc-olimpiászra Európa minden nemzete elküldi reprezentánsait, ahol a győztes táncospár *„Európa legszebben táncoló párja"* cimet, aranyérmet és oklevelet nyer. Megjegyzendő, hogy a tánceverseny programjában csak *Kommerc-táncok* szerepelnek: *one-step, foxtrott, slow-fox, angol walcer és tangó* és a tánc szerelmesei már előre izgalommal várják, melyik nemzet viszi el a pálmát. A magyar szineket egy fiatal iparmüvész: *Szomory* László és egy szőke táncosnő: *Oberländer* Lenke képviselik majd a nemzetközi tánceversenyen. *Az előbbi amatőr, mükedvelő, az utóbbi — amint mondani szokás — hivatásos.* A fiatal táncospárt éppen *„tréning"* közben találjuk. A müvésznő magas, szőke, kellemes jelenség, minden mozdulata zene és ritmus. A fiu szélesvállu sportsman, akiről könnyen elhisszük — amint ő maga elmondja nekünk —, hogy *nem rettent vissza a legnehezebb testi munkától sem, hogy müvészi tanulmányait befejezhesse. „Voltam zsákhordó Bécsben — mondja —, taxisoffőr Párizsban, sőt kikiáltó is a berlini Luna-parkban.* Hivatásom mellett azonban mindig szerettem a táncot és most partneremmel mindent el fogunk követni, hogy *becsületet szerezzünk a magyar névnek."*

— Meghalt egy 106 éves cigányasszony. *Büdszentmihályból* jelentik: A napokban hunyt el a községben *Tóth Eszter nevü cigányasszony 106 éves korában. Tóth* Eszter —mint azt a legutóbbi népszámlálás alkalmával hivatalosan megállapitották — *1825. évben született.* Nemigen mozdult ki a faluból és *tizenegy gyermeknek adott életet.* Halála előtt maga mondotta, hogy *ugyszólván sohasem volt még beteg.*

IDŐ

A váratlanul hidegre fordult időjárás vasárnap, a kora reggeli órákban heves szélvihart zuditott a fővárosra. A szélvihar helyenként hóviharrá fokozódott. A hirtelen megváltozott időjárásról a budapesti Meteorológiai Intézet a következőket közli:

Észak felől hideg légtömegek törtek be Magyarország területére és ezek okozták az erős szelet. Helyenként hóviharok is voltak, az időjárás azonban ennek ellenére is javuló tendenciát mutat, amennyiben a szél vasárnap a déli órákban már csendesedett s a hideg áramlat délkeleti irányban halad.

Prognózis: Tulnyomóan derült idő, éjjeli fagyokkal, hétfőre a szél csillapodása várható.

Vasárnap reggel óta lángokban áll Párizs egyik telefonközpontja

Párizs, március 29.

— A Reggeli Ujság tudósitójától. —

Párizsban vasárnap nagyarányu tüz pusztitott. A város nyugati részében fekvő „Carnot" telefonközpontépület, amelyben négy központ van elhelyezve, a reggeli órákban tüz ütött ki. A tüz az épület köré emelt és már teljesen kész faállványzatban keletkezett. Mire a tüzoltók megérkeztek, addigra már a hatalmas épület lángokban állott. A központ igazgatósága azonnal kikapcsoltatta az épületben a villanyáramot. Ennek következtében mintegy 18.000 telefonelőfizető kikapcsolódott a hálózatból. Időközben a tüzvész egyre veszedelmesebb arányokat öltött és már attól kellett tartani, hogy a lángnyelvek szomszédos épületeket is felgyujtanak. Erre való tekintettel egész sor környező ház fenyegetett helyen fekvő lakásait ki kellett üriteni. A tüzoltóságnak csak nagynehezen sikerült megakadályozni a tüz terjedését. Az anyagi kár igen nagy.

Pénzkölcsönt butorra, zongorára, autóra,
irógépre, kereskedelmi árukra, mindennemü tárgyakra, legmagasabban folyósittatok **évi 10 százalékkal.** Mindenféle tárgyat veszek. Tauszik, Aradi utca 2. Tel. 283-97

— Virágvasárnap. Palmarum, mondja a naptár, de *virágvasárnap* a magyar fülnek, a barka megszentelésének ünnepe. Mentek is mise után sürü rajokban öreganyók és viruló lányok, kezükben a megszentelt barka, az ujjáéledő természet egyházian hivatalos szimbóluma. Hanem a *hagyományos szép idő elmaradt.* Palmarum, mondja a naptár, ámde mintha december hava volna. *Szélvihar, hó és didergés.* Az idei Palmarumban nincs tavasz, kacagó rét és napsütés; heroldul szegődött a Nagypéntek örök komor tragédiája elé. A természet kedvetlen. Befelé fordul elöle a lélek, de tul Nagypéntek komor fátylain *mégis fölzengenek a husvéti harangok.* Bujva, dideregve és borzongva a jelen zordságában, mégis fölérez a lélek: *közeleg a Feltámadás.*

*

Husvét hetében Budapesten és a környéken a nyilt üzleteket *hét óráig lehet nyitva tartani*, az élelmiszerüzletek zárórája maradt nyolc óra. — A husvéti ünnepek alatt a *MÁV sok különvonatot* indit az ország különböző részeibe, a rendes vonatokat pedig megerősitett szerelvénnyel járatja. — A *Balatonon* a husvéti ünnepek alatt sokkal *sürübb lesz a hajózás*, mint egyéb napokon. Siófok és Balatonfüred között külön hajó is közlekedik.

Zongorák, hangszerek REMÉNYINÉL
Budapest, VI, Király-u. 62.
Olcsó árak. Kedvező részletfeltételek

— Házasság. *Schiller* Irén és *Strauber* Endre március 28-án házasságot kötöttek. (Minden külön értesités helyett.)

— Hétfőn reggel ér véget a MAC kétnapos bridgeversenye. A *MAC* szombaton délután óriás arányu bridgeversenyt kezdett a Hungária bridgetermeiben. Az asztalok körül *82 pár foglalt helyet, közöttük Magyarország legkiválóbb bridgejátékosai.* Az első forduló után *ötven pár kiesett, és harminckét pár kvalifikálta magát az elődöntőre.* Az elődöntő vasárnap délután öt órakor kezdődött és előreláthatóan *csak az éjfélutáni órákban ér véget*, amikor is a nyolc legjobb eredményt elért pár kerül a döntőbe. A *döntőbe* a legnagyobb valószinüség szerint a következő párok kerülnek: *Véghné—Kozmovszky, Nagy—Szeleczky, Barthóné—Kochen, Bukovinszky—báró Fest, Popperné—Pataky, Dobay—Ladányi, báró Bergné—Halász, Hertelendy—gróf Hessenstein, Szarvas—Szarvasné, Bokor—báró Dániel, Császi—Tauszig, Dömötörné—Farkas.* A döntőbe bekerülő párok értékes tiszteletdijban részesülnek. A verseny alkalmasint a reggeli órákig tart.

A ZEPPELIN ELMENT
de itt maradt
BUSTER KEATON
és ANITA PAGE
akik a legpompásabb szórakozást nyujtják
AZ ELSODORT BUSTER
cimü énekes és táncos vigjátékban. (Metro-Goldwin-Mayer-film)
RADIUS
METRO-FILMPALOTA

HYPEROL szájviztabletta
ideális száj- és torokfertőtlenitő

Férfiak gyengesége ellen szavatolt azonnali segités mindenkorra biztositva. Nem orvosság! Illusztrált ismertetőt 80 fill. bélyeg ellenében diszkréten bérmentve küld: „GUMI EXPORT" Budapest, Népszinház-utca 18. II/2. K.

36-ik Rácz Laczi, a cigányok királya 64 éves és 40 éves primási jubileumára készül

— *A Reggeli Ujság tudósitójától.* —

A magyar cigányság érdekes jubileumra készül. 36-ik Rácz Laci, a cigányok királya most tavasszal ünnepli 64. születésnapját és tartja meg négy évtizedes primási jubileumát. A két jubileumot együtt üli meg a cigánykirály a Zeneakadémiában. Ráday-utca 9. számu ház, földszint 5. számu lakás ajtaján kis réztábla:

36. Rácz Laci
a cigányok királya
öt világrész első fejnaturalistája.

Egytől hatig fogad a cigánykirály lakásán, a kétszobás udvari lakás tele van cigányokkal. A falon koszoruk, szalagok, karikaturák, dedikált fényképek, amelyek Rácz Laci népszerüségét hirdetik, s amely negyvenéves cigányprimásságának emlékei. Itt van a banda kövér segédprimása, a szőke Laci cigány, a király fogadott fia, meg itt van Keke a cimbalmos. Bajogh gyerek a tercprimás is eljött „hebegüjivel", mert zenekari próba lesz. Nagy a zsivaly a kis szobában, de Laczi bácsi primási tekintélyével rendet teremt.

— Csend legyen banda, mert nem tudok nyilatkozni.

A banda elhallgat, az öreg cigány nekikezd emlékei elmondásának:

— Hatvannégy évvel ezelőtt születtem itt a szomszédos utcában. A Páva-utcában.

— Rácz Palinak, az öreg Rácznak vagyok a fia Az apám volt a legnagyobb cigány, ő irta a «Lehullott a rezgő nyárfa ezüst szinü levele» kezdetü dalt is, meg „Nem ütik a jogászt agyon..."

Elmondja aztán az öreg cigány, hogy hatéves korában hegedüvel kereste már a kenyerét, 1882-ben Londonban muzsikált Viktória királynő előtt, mint apja bandájának másodprimása. Hat év mulva Szentpétervárott volt a banda. És az orosz cár előtt játszanak huszár attilában magyar nótákat.

Beszélgetés közben negyvenéves multjának sok érdekes emlékét szedegeti elő. Nagy szalagot mutat, piros, sárga-kék a szine és rajta a felirás: „XXXXVI. Rácz Lacinak, a cigányok királyának". A dátum: 1910.

Ezzel tisztázódik, hogyan lett 36. Rácz Laciból a cigányok királya.

— Tizben egyszer este váratlanul betért hozzám az Adria kávéházba politikai elokelőségekbol és bohém urakból álló társaság, akik közül már csak Feszty Árpádra, Margittay Tihamérra és Szemere Miklósra emlékszem. A banda élén állottam. Kivették kezemből a fekete hegedüt és nyakamba akasztották az arannyal himzett széles nagy szalagot. Igy lettem cigánykirály, minden más kitalálás. Nem magamat neveztem ki királynak, ahogy azt az irigység mondja.

— A jubileumot is a cigányság akarja. A Zeneakadémiában lesz és kétszáz cigány élén hatvanhárom nótát fogok elmuzsikálni, mert a 63-ik évet töltöm be. A hatvannegyedik nótát, apám hires Nem ütik a jogászt agyon kezdetü dalt fiam, a tizéves harminchetedik Rácz Laci, «a trónörökös» fogja elmuzsikálni. Olyan nóták lesznek ezek, amelyeket már a mai generáció nem is ismer — dicsekszik az öreg cigány.

— Hatvannegyedik születésnapomon — mondja, nincsen semmim, csak az emlékeim. Édesapámtól sem örököltem mást, mint cigányszivet, meg egy ócska hegedütokot, amibe hires fekete hegedümet őrzöm. Vagyonomról legendákat meséltek, a sok kincsből, bankóból, amit nagy uraktól kaptam, semmi sem maradt. Utolsó szép emlékem „briliántos" kitüntetésem, amit a perzsa sahtól kaptam, tavaly vándorolt a zacba, mert elvitték a sok drága «lovét» a lovak.

— Apám is bohém ember volt, az se hagyott semmit maga után, én se hagyok fiamra mást, mint apám kopott hegedütokját és örökségül a fekete hegedüt.

— Viharos közgyülésen ellenzéki elnököt választottak a cipészek. Viharos gyülést tartottak vasárnap a *cipésziparlestület Wesselényi-utcai székházában.* A közgyülés reggel kilenc órakor kezdődött és a folyó ügyek letárgyalása után a *Kolonits* Károly halálával megüresedett elnöki tisztet töltötték be titkos szavazás utján. Leadtak összesen 436 szavazatot, ebből a hivatalos jelöltre, *Zauper* Lászlóra 194, a szocialista jelöltre, *Németh* János törvényhatósági bizottsági tagra 197 s az ugyancsak ellenzéki *Rónay* Istvánra 44 szavazat jutott. Igy *Németh* János lett a cipészek uj elnöke.

— Meghalt Szeless László felsőházi tag, kecskeméti református főgondnok. *Kecskemétről* jelentik: *Szeless* László, *Kecskemét felsőházi képviselője*, nyugalmazott közigazgatási birósági tanácselnök, a kecskeméti református egyház főgondnoka, a törvényhatósági bizottság tagja, *szombaton este hosszu és sulyos betegség után elhunyt.* Temetése kedden délután félöt órakor lesz a református templom előtti térről. A gyászszertartást *Ravasz* László dunamelléki püspök végzi.

Férfiruha és felöltő rendkivüli árleszállitás!!

Sokkal többet kaptam, mint amennyit vártam! Egész biztosan ezt fogja mondani mindenki, aki László Lajos kitünő hirnevü férfiruhaüzletében, V., Vilmos császár-ut 40, tértiruhát fog vásárolni. Aki tehát finom szövetből olcsó tértiruhát óhajt vásárolni, keresse fel a ten i megbizható céget, ahol sa á készitményü divatos tértiöltönyök va y felöltők remek szabásban, kitogástalan kiviteiben, páratlan szép választékban és minden nagyságban 45.— pengő.

Vasárnap este vőlegényével megérkezett a legszebb lábu színésznő: Olga Csehova

— *A Reggeli Ujság tudósitójától.* —

Vasárnap a késő esti órákban *Münchenből Budapestre érkezett Olga Csehova*, az orosz származásu német színésznő, szőkén, kékszemüen, halálos fáradsága mellett is frissen, jókedvüen. *Csehova* asszony, akinek filmjeit Budapesten is jól ismerik, ezuttal a *«Liebe unmodern»* cimü darabban fog vendégszerepelni Budapesten négy estén át. *Vele jött két partnere* — a darabnak összesen három szereplője van — és *vőlegénye, Karl Anton filmrendező.*

— Nos, igen, azt hiszem,

ezen nem lehet csodálkozni, hogy megint férjhez megyek. Amikor először kötöttem házasságot, tizenhét éves voltam.

Örülök, hogy most vőlegényemnek és partnereimnek megmutathatom Budapestet, — hisz *ez az a város, amelyet Párizson kivül legjobban szeretek.* Egyébként a párizsi *Paramountnál*

nemrégiben fejeztük be legujabb filmemet,

amelyet vőlegényem rendezett, a szcenáriumot pedig Beno *Vigny* irta.

— Remélem, hogy szindarabunkkal, amellyel tegnap este még *Münchenben* egészen frappáló sikert arattunk, *a budapesti publikum tetszését is megnyerjük* és továbbra is olyan szeretetben lesz részem, mint most a megérkezésünkkor, amikor *a pályaudvaron egy ismeretlen kislány virágcsokorral várt.*

És Olga *Csehova* jóegynéhány virágcsokorral ment fel szobájába, hogy végre kipihenje magát.

Lukács Klári.

Ottó királyfi egyéves tanulmányi körutra indul Európába

— A Reggeli Ujság tudósitójától. —

Zita királyné Ottó királyfival és többi gyermekével együtt néhány nappal ezelőtt elutazott Stenockerzeelből és

a franciaországi Grenobleba ment,

ahol minden évben — a téli sport idején — néhány hetet szoktak tölteni.

Értesülésünk szerint a grenoblei tartózkodás után

Ottó királyfi inkognitóban európai tanulmányi körutra indul,

amelynek során Európa valamennyi fővárosát meglátogatja. Ez a terv már régóta felmerült, azonban a legutóbbi időkig el kellett halasztani, mert a legitimista mozgalom vezetői olyan jelentést küldöttek a királyi családnak, amely szerint az egyesztendős külföldi utat nem lehetett beleilleszteni az elkészitett programba. Most ez a helyzet megváltozott és Ottó királyfi Csáky-Pallavicini Alfonz Károly fiával, valamint még néhány arisztokrata ifjuval indul el a tanulmányutra.

— G. B. Shaw a hét végén Budapestre érkezik. *Belgrádból jelenti a Reggeli Ujság tudósitója:* Napok óta várják ide Bernard *Shaw*-nak, a világhirü angol irónak az érkezését. *Shaw*, aki nemrégiben Afrikában járt, jelenleg Athénben tartózkodik. Athénben előadást is tartott afrikai utiélményeiről. Athéni jelentés szerint kedden vagy szerdán utazik el Athénből Belgrádba titkára kiséretében. Belgrádban is előadást fog tartani; valószinüleg itt is afrikai impresszióiról számol be a világhirü iró. Hivei nagyszabásu előkészületeket tettek fogadtatására. *Shaw előre meghatározott utiprogrammjának legközelebbi pontja Budapest.* A hét végén, pénteken, vagy szombaton *Budapestre érkezik Shaw.* Egy-két napot szán budapesti tartózkodására; a magyar fővárosból Prágába utazik, Prágából pedig Bécsbe megy.

— A főpolgármester pihenője. *Ripka* Ferenc dr. főpolgármester vasárnap délután rövid pihenőre Abbaziába utazott, ahol a husvéti ünnepeket tölti. Ripkával egy időben a két városházi többségi párt néhány vezető tagja is Abbaziában üdül.

Elvágták az Anglia-Amerika tengeralatti kábelt egy börzemanőver kedvéért

London, március 29.

— *A Reggeli Ujság tudósitójától.* —

Most került a nyilvánosság elé egy szenzációs börzenmanőver, amely négy héttel ezelőtt esett meg *Londonban.* Március elsején a déli órákban *a londoni börzén kénytelenek voltak megállapitani, hogy az Angliából Newyorkba futó tengeralatti kábelen nem jön válasz az Egyesült Államokból.*

A tőzsdejátékosok fölszólalására a társaság azonnal kiküldött egy kábelhajót, amely kétnapi kutatás után megállapitotta, hogy *a kábelt bizonyos ponton elfürészelték.* Semmi kétség benne, hogy az elfürészelés szándékosan történt.

A vizsgálat eddigi adataiból máris nyilvánvaló, hogy a kábel elvágásának pillanatában a londoni börzéről jelentések voltak utban Newyork felé és a börsespekulánsok azért vágatták el a kábelt, *hogy a késés folytán származott hasznot zsebrevághassák.* A kábeltársaság az eset teljes földeritésére *ezer font sterling jutalmat* tüzött ki.

— Eltünt Homonnay főjegyző édesanyja. *Homonnay* László székesfővárosi főjegyző édesanyja, *Homonnay Gézáné a Margit-körut 64/b. számu házban lévő lakásáról szombat óta eltünt.* Az eltünést bejelentették a [illegible]itányságon, ahol megindították a nyomozást az eltünt uriasszony felkutatására.

— A Margit-hidról a Dunába ugrott egy ismeretlen fiatalember. Vasárnap délután a Margit-hid közepéről egy 25—30 év körüli fiatalember öngyilkossági szándékból a *Dunába ugrott.* A dunai őrségnek sikerült az öngyilkost kimenteni és a mentők eszméletlen állapotban a Rókus-kórházba szállitották. Személyazonosságát, miután semmiféle irást nem találtak nála, *nem lehetett megállapitani* és kihallgatására előreláthatólag csak hétfőn kerülhet sor.

Pilsudszki vasárnap visszaérkezett Lengyelországba, — uj kormányalakitást várnak

Varsó, március 29.

— *A Reggeli Ujság tudósitójának távirata.* —

Pilsudszki marsall vasárnap délelőtt a „Wicher" nevü lengyel torpedónaszádromboló fedélzetén visszaérkezett madeirai üdüléséről Lengyelországba. A gdingoni kikötőben Pilsudszkit Slawek miniszterelnök, öt miniszter és családjának több tagja fogadta. A marsallt még vasárnap estére várják Varsóba.

Pilsudszki hazatérésével kapcsolatban a lengyel politikai életben határozottan bizonyos nyugtalanság tapasztalható, amely azokra a széles körben elterjedt hirekre vezethető vissza, amelyek küszöbönálló kormányujjáalakitásról és fontos bel- és külpolitikai intézkedésekről szólnak. A kormánypárthoz közelálló „Express Poranny" szerint már hétfőn rendkivüli bizottság kezd munkához, amelynek az a feladata, hogy teljesen ujjáalakitsa a lengyel közigazgatást.

Huszonegyfőnyi legénységével elsüllyedt egy kinai gőzös

Shanghai, március 29.

— *A Reggeli Ujság tudósitójának távirata.* —

Borzalmas hajókatasztrófát okozott a Sárga-tengeren a tájfun. A vihar elsüllyesztett egy kinai gőzöst, amely 21 főnyi legénységgel fedélzetén március 18-án futott ki a Szachalin-szigeten fekvő alexandrovi kikötőből. A 21 főnyi legénység mind egy szálig odaveszett. A szerencsétlenség szinhelyén járó japán gőzösök már csak néhány holttestet láttak uszni a vizben. A szerencsétlenül járt gőzös nem volt rádiósleadóállomással fölszerelve, ugyhogy még csak nem is tudott segitséget hivni.

— A székesfehérvári szociáldemokrata párt memorandumban kérte a közmunkák megindítását. *Székesfehérvári tudósitónk jelenti:* Az itteni szociáldemokrata párt titkársága a napokban memorandumot nyujtott be a főispáni hivatalhoz, amelyben *kérte a tervbevett közmunkák megkezdését.* Indokolásul azt hozta fel, hogy a *munkanélküliség* az utóbbi időben ahelyett hogy csökkent volna, *állandóan nő.*

— A kispesti frontharcosok szervezkedése. A *Frontharcos Szövetség* kispesti csoportja vasárnap tartotta alakuló gyülését. A központot *Zombory* Géza ny. tábornok, *Czeitler* Károly ny. alezredes, *Marisekényi* Imre törvényhatósági bizottsági tag és *Rissányi* József gimnáziumi tanár képviselték. Kivülük felszólaltak még dr. *Varju* Sándor, *Hargittay* Dezső, *Bergmann* Ödön, *Behumin* Ferenc, vitéz dr. *Szücs* János és a budapesti kiküldöttek. Ezután megválasztották a tisztikart. Elnök lett: *Jakobei Lotz* Viktor alezredes, dr. *Molnár* József polgármester és *Follbert* Ottó; titkárok: vitéz *Földessy* Lajos és *Hisz* József; pénztáros: *Balczer* Rezső; ellenőrök: vitéz *Puczoló* Zoltán és *Kovács* József.

---

z Díjtalan kozmetikai tanfolyam olvasóinknak. A *„Kozmetika"*, az első magyar szépségápolási képes folyóirat *kozmetikai tanfolyamot* rendez olyképpen, hogy az előadások anyagát a lapban leközli. Az első előadás a *„Kozmetika"* márciusi számában jelent meg: *„Miket használjunk és miket ne használjunk, hogy bőrünk egészséges maradjon"* cimen. Olvasóinknak 40 filléres bélyeg ellenében megküldi a „Kozmetika" kiadóhivatala: Budapest, Bajza-u. 44. A többi fontosabb cikk cime: Hogyan szépül meg estére a nő? Kik hordanak müszempillákat? Az örökifjuság titka. Mikor kezdődik a veszedelmes életkor? Hizókurák, fogyókurák. Eltüntethetők-e végleg az arcráncok. Ára 40 fillér. Kapható mindenütt.

x Steinhardt Szinpad uj áprilisi müsorát 1931 március 31-én este mutatja be. Kezdete este pontban háromnegyed 9-kor.

x Minden férfi Morrison borotvakrémet használ.

x A Beciva Beketow Cirkusz Varieté husvét vasárnap és hétfőn, naponta délután 4 és este 8 órakor a legkitünőbb müvészekből összeállitott müsorral diszelőadásokat rendez.

x Mindenki pénzhez jut, ha viselt férfiruháit, butorait, szőnyegeit és régiségtárgyait eladja Rottenbergnek, Paulay Ede-utca 46. Tel.: Aut. 185-21. Hivásra jövök.

x Óvatosság! Finom ruhákat szigoruan szárazon szabad tisztitani. Egy öltöny vagy nőiköpeny 6 pengő Menczernél, Fest. Tisztit. Mos. Telefon.

x „Sokkal többet kaptam, mint amennyit vártam!" — Egész biztosan ezt fogja mondani mindenki, aki László Lajos kitünő hirnevü férfiruhaüzletében, Vilmos császár-ut 40, férfiruhát fog vásárolni. Aki finom szövetből olcsó férfiruhát óhajt vásárolni, keresse fel fenti megbizható céget, ahol saját készitményü divatos férfiöltönyök vagy double átmeneti kabátok remek szabásban és kivitelben 42 pengőért kaphatók.

A NAGYHÉT SPANYOLORSZÁGBAN.

Ünnepi processzió vonul végig Sevilla utcáin.

Jól fog aludn

nem lesz fáradt és kimerült, ha lefekvés előtt Pilavin-fürdőt használ. Szellemi és testi frissességét fokozza a tengeri sót és szibériai fenyőkivonatot tartalmazó, Pilavin-tablettából készült fürdő, amely után nagyszerüen alszik mindenki, s másnap friss és üde lesz.

Zsoldos előkészit középiskolai magánvizsgákra, érettségire

VII., Dohány-utca 84. Telefon 484-47

Az irás nem hazudik

A RÖNTGENSZEMÜ EMBER

SCHERMANN RAFAEL

budapesti szereplése — Kossuth Lajos jellemzése
Jellemrajzok a pénzvilág előkelőségeiről
Kisérletek művészekkel és irókkal

Befejezésül mégegyszer régi mottónak: az irás nem hazudik.

Budapesten nagyon szivesen fogadtak. Fölolvasásaimon valósággal megostromoltak, a sajtó a legnagyobb elismeréssel emlékezett meg munkámról és egyremásra kaptam meghivásokat a legelőkelőbb házakhoz, ahol érintkezésbe jutottam a pénzvilág, a müvész és irótársadalom elitjével.

Nyilvános előadásokon végzett kisérleteim néhányáról már megemlékeztem *(I. Ferenc József, Erzsébet királyné jellemzése)*, most mindössze arról az experimentumról akarok beszámolni, amelylyel a legnagyobb sikert arattam.

Egy magyar ujságiró az alábbi két szót mutatta meg egy levélből.

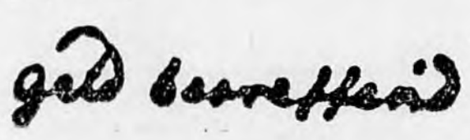

Se többet, se kevesebbet nem láttam, természetesen nem mutatták meg az aláirást sem.

— Az az érzésem — szóltam az irásra pillantva — hogy ezeket a betüket olyan ember vetette papirosra, aki sorsok fölött döntött.

Rendkivüli mozgalmakat irányitott. Sok mindenben nem volt szabad keze. Ha elhatározásainak körösztülvitelében idegen akaratok nem akadályozták volna, sikerült volna a lehetetlen. Igy — érzésem szerint — kudarccal végződött a nagy vállalkozás. A levéliró nem tudta maga felé forditani a szerencsét. Hajthatatlanul hitte, hogy minden terve jó, csak a mások kezében romlott kudarccá. Sokan féltékenykedve kisérik szereplését. A hozzá közelállók is, ahelyett, hogy szolgálnának neki, örökös akadékoskodással megnehezitik a munkáját.

Zseniális ember volt, az emberi szabadság rajongója. *Nagyszerü terveket eszelt ki és lelkesedése átragadt a tömegre, amelyet mindenkor maga mellé tudott állitani.*

Amikor idáig jutottam, dürgő taps jelezte, hogy helyesen analizáltam az irást.

Megtudtam, hogy Kossuth Lajos betüit láttam és azokból a magyar szabadságharc lánglelkü vezérének találó jellemrajzát adtam.

A kisérlet folytatása már látnoki experimentum volt.

— Megtudná mondani Schermann ur — fordult felém az ujságiró — hogy mi a tartalma ennek a levélnek?

— A levél irója — ugy érzem — nagyszerü haditervet dolgozott ki, amelyet nagy vonásokban közöl valakivel. Kéri az illető segitségét vagy hozzájárulását. A levél kritikus helyzetben iródott. *Olyasmiről lehet szó, hogy az ellenséget meg kell előzni szándékaiban. Nem kell várni... be kell törni ellenséges területre.*

Az ujságiró a pódiumra lépett és bejelentette, hogy a levelet Kossuth Lajos Bem tábornokhoz intézte és abban megemlitette, hogy be kellene törni Ausztriába.

— A németnyelvü eredetit néhány nap előtt találtam meg a bécsi titkos levéltárban — fejezte be a kisérletet az ujságiró, — a fotografikus másolatot senkinek sem mutattam meg, lehetetlen tehát, hogy a grafológus vagy bárki más ismerhette volna a tartalmát.

Meg akarok emlékezni egy nagyon érdekes kisérletsorozatról, amelyet egy közgazdasági lap, a *«Tőzsdei Kurir»* rendezett és amelynek során a bank és pénzvilág kitünőségeinek aláirásai kerültek elém.

Békessy Imre, a lap főszerkesztője egy vezető cikkében akkor ezt irta rólam:

— A grafológiai tudás, logika és intuició egy fenoménjével állunk szemben, amelyben csak annyi a megmagyarázhatatlan, mint amennyi Paganini virtuozitásában megmagyarázhatatlan volt.

— Előre kell bocsátanom, hogy számomra az aláirások pusztán kisérleti alapok voltak, én nem ismertem az aláirók közül senkit, a legtöbbször el sem olvastam a nevet, hiszen engem csak a vonalak érdekeltek.

Átadom a szót a *«Tőzsdei Kurir»* tudósitójának, aki a kisérletsorozatról beszámolt.

— A közgazdasági élet néhány kiválóságának aláirását tettük Schermann elé — kezdődött a cikk — *nem egyszerre, hanem napokon keresztül azért, hogy a tömeges fölvonultatással ne tegyük szemmel láthatóvá az aláirók társadalmi összetartozását.*

Elsőnek

Weisz Fülöp,

a Pesti Magyar Kereskedelmi bank elnökének aláirását adták át.

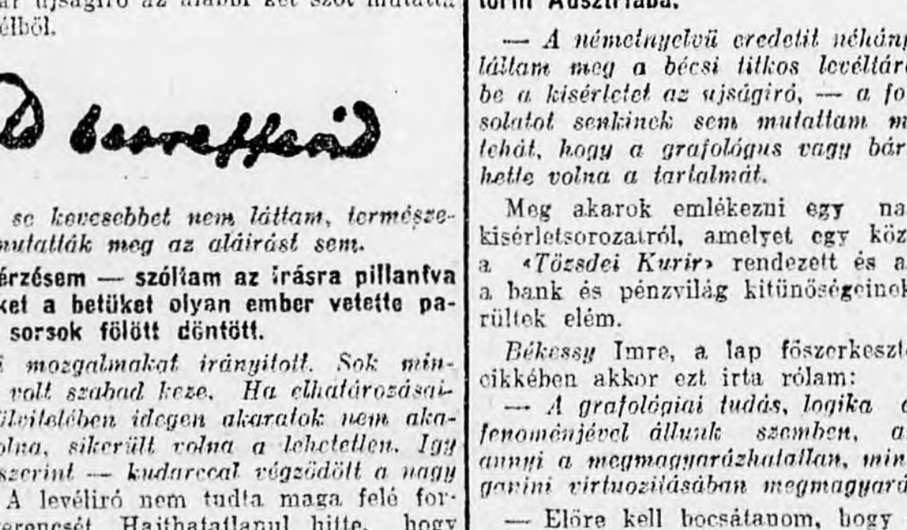

— Nagy üzletember, vagy bankár — felelte Schermann. — Akármit csinál, mindig üzlet lesz belőle. Erre volt irányitva minden törekvése s jelleme és gondolkodása, karrierje elejétől végéig teljesen egyforma maradt. Jelleme nem változott.

— Miből következteti ezt? — kérdeztük.

— Nézze meg a név kezdő «W» betüjét, azután forditsa meg az aláirást és nézze meg a «p» betühöz füződő és látszólag teljesen felesleges firkavonalat. Pontosan ugyanaz a «W» van mégegyszer megrajzolva, amelyik a név elején áll. *Ez a soha nem változó karaktereknek egyik szembeötlő jele.*

Azután igy folytatta:

— Üzleteit rendkivül óvatosan csinálja, amikor megköti az üzletet már tisztában van az összes konzekvenciákkal *Figyeljünk arra a pontra, amely a név kezdő «W» betüjében látszik.*

Név elejére csak olyan ember tesz pontot, akinek elhatározásai már akkor szilárdan állnak, amikor valamit elkezd.

Sokat kiván a vele dolgozó emberektől, szigoru, de nem igazságtalan. Matematikai lény. Én pénzügyminiszterré nevezném ki.

A következő aláirás

Vida Jenőé,

a Magyar Általános Kőszénbánya alelnök vezérigazgatójáé.

Schermann elmosolyodott.

— Számember, aki ezt a tulajdonságát valósággal lerajzolja az aláirásában. A vezeték név egy 2-sel kezdődik, a keresztnév első betüje, a nagy «f» egész világos hetes, amelynek alsó részét egy nyolccassá képezi ki. A keresztnév utolsó betüje után még egy hetes számot rajzol.

— Olyan ember ez — folytatta Schermann — aki a hét valamennyi napján dolgozik, még vasárnap is. Szivesebben szellemi pályára lépett volna, de anyagi viszonyai nem engedték meg, hogy a studiumnak szentelje magát. Később magánszorgalomból tanult. Nagy sulyt helyez külső elismerésre, anélkül, hogy ebben kiélné magát. *Nagy karriert csinált, de nagy vagyona ellenére nem szivesen válik meg a pénztől. Nem sokat hajlandó tenni az egyes emberért, indkább még a közért.* Pénzszeretete mellett jó ember, kivált az alkalmazottaihoz. Szereti a zenét, a gyermekeit is a zene szeretetében neveli. Valami titkos izgalom nyomja a kedélyét, amelyről nem szivesen beszél.

Éber Antal,

a Magyar-Olasz Bank vezérigazgatója aláirásából a következő jellemrajzot adta Schermann.

— Higgadt, nyugodt fej, aki saját utain jár. Sok dolga nem sikerült, de ez nem riasztotta meg.

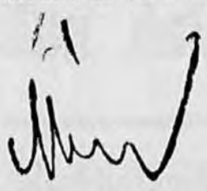

Nem áll meg félúton, ha valamire ráveti magát, körösztülviszi. Óriási személyi emlékezőtehetsége van. Bár bankember, éppugy lehetett volna orvos és mint ilyen kiváló diagnoszta.

Üzleteit is mint diagnoszta csinálja. Megnézi az embert, akivel üzletet akar kötni. Behatol a pszichéjébe.

Sok jóság van benne, rendkivül szellemes, nyelvtalentum és világfi, aki a külföldön is jó benyomást kelt. Rendkivül alkalmas lenne politikusnak.

Fleissig Sándor

analizise igy hangzott.

— Született organizátor. (A napokban lett a tőzsde elnöke. Itt az alkalom. A szerk.). Dirigensi talentum, nemcsak átvitt, hanem valódi értelemben is. Nézzük meg az aláirását.

Aláirásának eleje és vége egy dirigensi pálcának röptét mutatja. Rendkivül határozott véleményében, utál minden teatrálist, fontoskodást. Lenézi a hencegőt. Jókedvü ember, szereti a tréfát. Magától nem von meg semmit, de a keresetet a környezetétől sem sajnálja. Életöröm sugárzik belőle, bár föllépése nagyon nyugodt. Gondolkodó fő. Self-mademan. Sokat várnak tőle.

Átadtuk *Schermannak*

Stein Emil,

a Kereskedelmi bank vezérigazgatójának aláirását.

A grafológus futó pillantást vetett az alábbi kézjegyre.

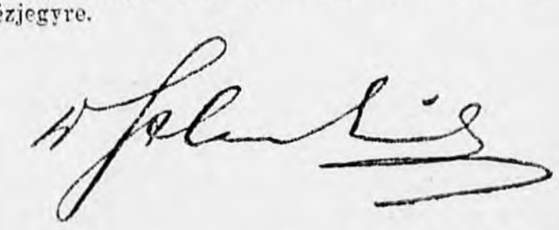

— Bankember — mondta — aki fiatal éveiben ért el sokat. Nagy charmeur, munkájában optimista. Gyors gondolkodása mellett is megfontolt és diplomatikus. Lényét valami frisseség jellemzi. Nem szeret föltünni, legjobban szeretne inkognitóban maradni.

Chorin Ferenc,

a *Salgótarjáni elnöke.*

— Nehezen megközelithető ember, aki minden irányban állandó védekező állásban áll. Nézze!

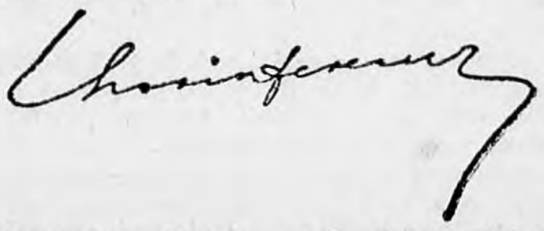

Nevének kezdőbetüje, a «C» olyan, mint egy éles tör. Különös módon a nevét ugyanilyen «C» betüvel fejezi be. Ennek az embernek állandóan védekeznie kell, mert terveiről gyakran nem szabad tudni senkinek. *Jellegzetes sajátossága, hogy mindent zár alatt tart, még az iróasztalán sem hagy soha egy cédulát sem.* Hosszasan gondolkozik, alapos és megfontolt munkás.

Horváth Lipót,

a *Magyar Általános Takarékpénztár elnöke.*

Amikor Schermann ezt az aláirást meglátta, elmosolyodott.

— Nagy utazások, valószinüleg tengeri utak állnak a név mögött. Olyan az aláirása, mint a tengeren hánykodó gőzös. Ime:

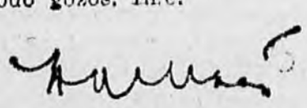

Okos fej, humora van, tud bánni az ellenfeleivel. Nagy karrier, amelyet azonban nem egészen önmagának köszönhet. Nagy szerencséje is volt. Amellett ő utálja azokat az embereket, akik protekciót vesznek igénybe és mindenkit a saját értéke szerint szokott taksálni. Bár beszédes ember, tulajdonképpen átláthatatlan ember. *Jobbra-balra bebiztositja magát, nem lehet hozzáférközni.*

Talán elég ennyi a közgazdasági férfiak galériájából. Azért emlékeztem meg róluk, mert azóta — néhány esztendő elmulván — *ellenőrizni lehet mennyire találtak az analiziseim.*

Budapesti ismerőseim közül szivesen emlékszem vissza *Dréhr* Imrére, akit még abból az időből ismertem, amikor a *Lloyd-bank* elnöke volt. Egyszer Bécsben igy analizáltam az irását.

— Nem önnek való a bankigazgatás. Sokkal nagyobb szerepkört tudna betölteni. Nagy karriert fog csinálni.

— Csupa hizelgő szép jövendölés — felelte mosolyogva *Dréhr*, de látom a szeméből, hogy egy kicsit cigányasszonynak néz.

— Mondok én rosszat is — feleltem. — Ön életveszélyben forog.

A hatalmas termetü, csupa egészség férfi ismét csak mosolygott. *Másnap az Imperiálban összeesett, az orvos sulyos vakbélgyulladást konstatált és néhány óra mulva a Löw-szanatóriumban feküdt a mütő asztalon.*

Amikor néhány év mulva Pesten viszontláttam, *— népjóléti államtitkár volt. Kedvesen visszaemlékezett a «cigányasszony» jövendölésére.*

Egy napon megmutatta nekem *Vass* József miniszter irását. Nagy tisztelettel és szeretettel emlékezett meg főnökéről és megkért, hogy vizsgáljam meg a kezevonását.

— Vigyázzon a gazdájára — szóltam, miután megnéztem az irást. — Bossz a szive.

Dréhr Imre elkomolyodva nézett rám.

— Sajnos, nem sok jót látok ezekből a vonásokból. A halál sottenkedik bennük. Nagyon kell vigyázni.

A miniszter, aki tudomást szerzett az analizisről, megfogadta, hogy hallgat a tanácsomra és kevesebbet dohányzik. Dedikált, nagy fényképpel tisztelt meg, amelyet szeretettel őrzök.

Politikusokkal nem igen érintkeztem Pesten, de annál többet irókkal és müvészekkel. Számtalan társaságban találkoztam jeles szinészekkel és irókkal és mindenkor szivesen álltam rendelkezésükre, mint médium. Nemcsak hálából, amiért ezt a sorozatot közreadta, de főként azért, mert az ő vendégszerető házánál éreztem magamat a legjobban, emlékezem meg befejezésül arról az estéről, amelyet *Békessy* Imrénél, a *Reggeli Ujság* mostani főszerkesztőjénél töltöttem. Kitünő bohémtársaság volt együtt (*Karinthy Frigyes, Kosztolányi Dezső, Kadossa Marcell* neveire emlékszem).

Persze kisérleteztünk. A vendéglátó házigazda átadott egy magyar nyelvü levelet, amelyet *Karinthy* Frigyes intézett hozzá.

— Mi a tartalma ennek a levélnek? — kérdezte *Békessy.*

Megtapogattam a levelet.

— Ebben halálról és temetésről van szó. De ez egy zseniális ember, akit nem lehet eltemetni.

Nagy kacagás közben olvasták föl a levelet.

— Hallom, hogy *Marton* Sándor dr. — irta *Karinthy.* — azt hireszteli rólam, hogy meghaltam. A hirek határozottan tulzottak. Engem nem lehet eltemetni.

Egy másik levelet adtak a kezembe, amelynek láttára nevetnem kellett, olyan komikum áradt az irásból.

— Az az érzésem, hogy ez az irás olyan valakitől származik, aki nagyon szereti a tésztás levest. Annyi metéltnek kell a levesben lenni, hogy megálljon benne a kanál.

Általános elképedés. Néhány pillanat mulva megszólalt *Kadossa* Marcellné:

— Érthetetlen... Az uram szereti igy a levest. Néhány nap óta penzióból hozatjuk a kosztot és én tegnap telefonon csakugyan ugy rendeltem az ebédet: annyi metélt legyen a levesben, hogy a kanál megálljon benne. Az uram üzenetét tolmácsoltam, de erről itt nem tudhatott senki.

Befejeztük Schermann Rafael kisérleteinek ismertetését és hisszük — különben a hozzánk érkezett levelek garmadájából *tudjuk* is, — hogy olvasóinknak szenzációs olvasmánnyal szolgáltunk. *Schermann* Rafael most Berlinben él és legkedvesebb embere a volt német trónörökösnek. Az emberek ezrei keresik föl, a legnagyobb pénzintézetek igénybe veszik a szolgálatait és ő sok pénzt keres, de csak keveset tart meg magának. Világhire ellenére igénytelen ember, aki a keresete nagy részét odaadja a szükölködőknek, mint ahogy képességeit is arra használja föl, hogy a szegényeket és elesetteket bátoritsa, bünre hajlamosokat intse és a rossz utról visszatartsa. Világhirére nem büszke s sokkal inkább arra, hogy jószivü embernek tartják.

DR. FÉNYES szakorvos
vér-, bőr- és nemibetegeknek rendel egész nap
Rákóczi-ut 32. I. em. 1 ajtó. Rókussal szemben

Uj helyszini szemlét tartanak Pintér százados pesterzsébeti házában, ahol agyonlőtte Kiss őrnagyot

Szenzációs fordulat a tizévi börtönre itélt rab ügyében

A vád és a védelem egyaránt perujitást kért és egy szemtanura hivatkozik, aki a szomszéd ablakból figyelte a dráma lefolyását

— A Reggeli Ujság tudósitójától. —

Az a jogi és társadalmi eseménnyé nőtt bűnper, amelynek a *kötéláltali halálra, majd pedig kormányzói kegyelemből 10 évi börtönre itélt Pintér százados áll a központjában,* ujabb jelentős állomáshoz érkezett. Egy szokatlan esemény ad ujabb aktualitást a pesterzsébeti drámának, amennyiben

az ügyész és a védő egyszerre kérték Pintér százados ügyében a perujitás elrendelését.

Ugyanakkor azonban, mint ismeretes, *perujitási kérelemmel fordult a katonai törvényszékhez Radulescu Helén, Pintér százados volt elvált felesége is,* aki annak idején a főtárgyaláson sulyos terhelő tanuvallomást tett.

A perujitási kérelemnek egyaránt egy *döntő jelentőségü kérdést kivánnak tisztázni:*

igaz-e Pintér András századosnak az a védekezése, hogy Kiss Miklós őrnagy őt a halálos lövés előtt tettleg inzultálta?

Az események forgatagában *Radulescu* Helén, *Pintér* elvált felesége hivta fel a kérdés tisztázására az ügyészség figyelmét. Ugyanekkor azonban *érthetetlennek látszik, hogy Radulescu Helén mindezideig nem helyezett sulyt annak a szemtanunak a kihallgatására, akinek neve már eddig is felvetődött a bünper során* és aki *Gál* Jenő dr., Pintér százados védője szerint *döntő vallomást tehet e szerelmi dráma részleteiről.* A valóság az, hogy *ez a Konkoly Gábor nevü tanu már akkor jelentkezett a biróságnál, mikor a legfelsőbb honvédtörvényszék még nem itélkezett Pintér felett és irásbeli előadásában elmondotta, hogy*

szemtanuja volt annak, amikor Kiss Miklós őrnagy a szóváltás hevében megütötte Pintér századost.

Konkoly Gábor szerint *Pintér csak e tettlegesség után használta fegyverét, amellyel megölte riválisát.*

Ki kéri Pintér százados ügyében a perujitást?

Érthető ezek után, hogy a vádlott édesanyja és hozzátartozói *kétkedő aggódással fogadják az elvált feleségnek ezt az uj jelentkezését,* mert hiszen őszerintük *Radulescu Helén a főtárgyaláson nem viseltetett jóindulattal elvált férje iránt.*

Radulescu Helén ezzel szemben egy ujságnyilatkozatban most kijelentette, hogy

volt olyan három perc, a dráma kezdetétől annak befejezéséig, amikor ő nem volt jelen s ez a három perc esetleg döntő fordulatra adhatott alkalmat.

Mostanáig viszont biróság és közvélemény egyaránt ugy tudta, hogy *a május 14-iki tragédiának, amely a két férfi és az asszony között lefolyt, nem volt hiteles szemtanuja.* Radulescu Helént *Kiss* Miklós vezette ki a szobából azzal, hogy *„ez nem magának való".* Ezzel szemben *most teljesen ujabb beállitás, hogy a házmesterné hivta ki Radulescu Helént a házból s hogy ugyanekkor a szomszéd ablakból szemmel kisérte az eseményeket Konkoly Gábor, az uj tanu.*

Ezek szerint egy

egészen különös háboruság van keletkezőben.

Mig a vádlott hozzátartozói *határozott tartózkodással fogadják azt a perujitási kérelmet, amelyet az elvált feleség szorgalmaz,* addig *Radulescu* Helén nyilvánosan is tiltakozik volt férje védőjének sulyos beállitásai ellen, a 10 évi börtönbüntetést töltő Pintér százados pedig, *testileg és idegileg lerombolva lesi cellájából a perujitás napját.*

Gál Jenő dr. Pintér édesanyjának kérésére elhatározta, hogy a legközelebbi napokban *egy orvostanárt visz be védencéhez,* hogy a professzor a katonai fogház orvosával konzultáljon. *Gál* Jenő dr. ezirányu kérvényét már be is adta a honvédügyészségnek, ezzel egyidejüleg pedig *Pintér* András százados *szabadlábrahelyezését kéri.* Minthogy a katonai törvény értelmében a szabadlábrahelyezés ügye az illetékes parancsnok, ez esetben *Megay* tábornok hatáskörébe tartozik, a védő reméli, hogy a sulyosan beteg ember, aki már eddig is hosszu időt töltött fogságban, rövidesen szabadlábra kerül.

Döntő fordulatot jelentett Pintér százados ügyében, hogy

a jövő hét folyamán uj helyszini szemlét tartanak a pesterzsébeti villában,

amelyen a katonai bizottságon kivül a védelem fegyverszakértője is megjelenik, hogy pontos mérnöki felvételeket készitsen arról, vajjon a falban és ajtóban talált golyónyomok milyen irányból jöttek, ugyanekkor pedig azt is tisztázni kell, hogy

abból az ablakból, amelyből Konkoly Gábor Beszkár-hivatalnok a Pintér és Kiss között lefolyt viaskodást végignézte, be lehet-e látni arra a helyre, ahol a véres esemény lejátszódott.

Mindezt az uj helyszini szemle lesz hivatva tisztázni, amely elé a védelem nagy optimizmussal tekint.

A *Reggeli Ujság* munkatársa egyébként az uj lendületet kapott *Pintér*-ügyben a vádlott védőjéhez, *Gál* Jenő dr.-hoz fordult, aki a következő érdekes és uj részleteket mondotta el:

— Magáról az ujrafelvételről, amely még nyomozati stádiumban van, nem tehetek közléseket, legfeljebb arról tájékoztathatom a nyilvánosságot, ami birói határozatban áll rendelkezésemre. Abban az itéletben, amely halálbüntetéssel sujtotta *Pintér* Andrást, a legnagyobb meglepetésemre szóról szóra ezt olvastam: *„Az elsőfoku biróság ugyanis a megállapitott ténykörülményekből azt a következtetést vonta le, hogy a vádlott szándéka nem irányult Kiss Miklós őrnagy megölésére."*

— Amikor ezeket olvastam — folytatta *Gál* —, viszont nem tudtam megérteni, *miből lehetett arra következtetni, hogy Pintér András azzal az eltökélt szándékkal ment május 14-én felesége lakására, hogy Kiss őrnagyot megöli?* Hiszen

egy órával azelőtt még fogalma sem volt Pintérnek arról, hogy Kiss őrnagy szintén a pesterzsébeti lakásban tartózkodik.

Mikor az összes iratokat áttanulmányoztam, láttam, hogy *ennek az ügynek igazi anyaga teljesen ismeretlen és felderitetlen.* Ezt tartom a marasztaló itélet forrásának. A hadbiróságnak most kell megismernie az uj bizonyitékok nyomán, hogy *a két férfi vetélkedésének háttere milyen eseményeket rejteget.* Hogyan történt a két jóbarát összekülönbözése és mi volt a válóper igazi előzménye? Erről ugyanis egy szó sincs az alapperben. Már pedig a válást rengeteg drámai mozzanat előzte meg, amit most fel kell deriteni. Hiszen nemcsak az a fontos, hogy mi történt közvetlenül a tragédia pillanatában, hanem az is, hogy *a két férfi közül melyiknek a magatartását itéli birói mérlegelés sulyosabbnak.*

— Az uj helyszini szemlén természetesen én is megjelenek és sok mindent tisztázni akarok. Minden nap fontos a lelkileg megviselt tiszt szempontjából, aki betegen, reszketve lesi a perujitás bekövetkezését.

Valóban kérem most Pintér százados szabadlábrahelyezését, illetve a büntetés felfüggesztését, mert lehetetlennek tartom, hogy Pintér századost az uj bizonyitékok beszerzése után még fogvatartsák.

Bizom abban, hogy *Pintér* százados szabadságát visszaadják akkor, amikor *egy tanu eskü alatt bizonyitja, hogy szemtanuja volt annak, mikor a tisztet megütötték.* Az uj katonai törvény egy olyan rendelkezést tartalmaz, amelynek alapján a régi törvénytől eltérően is fel kell menteni *Pintér* századost. A régi törvénykönyv szerint csak jogos védelemből volt szabad fegyvert használni, az uj szerint, *ha a tiszt becsülete ellen támadást kisérelnek meg, már jogositott a fegyver azonnali használatára.* Egyelőre többet nem is mondhatok erről az ügyről, amelyről magam is érzem, hogy nemcsak a jogászok, de a közvélemény is felfokozott érdeklődéssel figyeli.

Helyreigazitó nyilatkozat

A *Reggeli Ujság* 1931 január 26-iki számában „Miért nem fogadhatja Imaoka Dzsuicsiro, Budapest, „japán professzora" „a japán császár öccsét" főcim alatt megjelent cikk folytán, a sajtótörvényre való hivatkozással kérem az alábbi helyreigazitó nyilatkozatom közlését:

— Nem felel meg a valóságnak az, hogy novem Takamatsu császári herceg őfensége budapesti látogatásával kapcsolatban ugy szerepelt volna, mintha a fogadtatás hivatalos előkészitésében részem lett volna. Nem felel meg a valóságnak, hogy a külügyminisztériumban elutasitottak volna és az sem felel meg a valóságnak, hogy én ugy tüntetném fel magamat, mintha hivatalos vagy legalább is félhivatalos személyiség volnék. Ezzel szemben tény az, hogy én mindig hangoztatom, hogy mint magánszemély tartózkodom Magyarországon a két nép közötti kapcsolatok elmélyitése érdekében. Hivatalos müködést csupán akkor és annyiban fejtek ki, ha erre a bécsi követség felkér, miután Magyarországon képviseletünk nincs.

— Nem felel meg a valóságnak, hogy Baráthosi Balogh Benedek fiát a japáni világszépekhez elcsaltam volna és az asztalon hagyott pénzéből pótoltam volna a „muri" költségeit.

— Nem felel meg a valóságnak, hogy seholsem vagyok tanár, mert megfelelő diplomával rendelkezem, melyet a biróság előtt majd be is mutatok.

— Nem felel meg a valóságnak, hogy Tokióban a szocialista diakmozgalmak egyik vezetője voltam és Budapesten pártoltam át a turáni eszmékhez. Ezzel szemben tény az, hogy Japánból már két császári kitüntetéssel érkeztem Európába, ahová a tokiói császári egyetem és a Tokio-Gaikoku-Gogakko-Akadémia megbizásából jöttem.

— Nem felel meg a valóságnak, hogy „Uj Nippon" könyvemben éretlen kritikával mentem volna neki a magyar állapotoknak és alattomban megmartam volna azt a népet, mely 8 éve ad nekem házát. Ezzel szemben tény az, hogy *„Uj Nippon"* cimü könyvem a magyar erények glorifikálása.

— Nem felel meg a valóságnak az, hogy Japánban lemásoltam volna Tagán alezredesnek egy hosszabb tanulmányát, amelyet az alezredes az orosz uralom alatt élő mohamedán népekről irt.

— Nem felel meg a tényállásnak az, hogy midőn Harada japáni tenniszbajnoktól autogramot kértek, a saját autogramomat osztogattam volna. Ezzel szemben tény az, hogy midőn Haradától autogramot kértek, tőlem is kértek autogramot és én is osztogattam.

— Egyébként a cikk szerzője ellen a birósághoz fordulok és ugyanott fogom kérni erkölcsi és anyagi károm megtéritését is.

Teljes tisztelettel *Imaoka Dsuicsiro.*

Cikkünk minden állitását fenntartjuk.

TÖRJE A FEJÉT! ÉRDEMES!

Megfejtések postára adandók legkésőbben csütörtökön. Cim: Reggeli Ujság szerkesztősége, V., Lipót-körut 5. A levél vagy levelezőlap cimoldalára feltünően ráirandó: Törje a fejét és mellékelendő a Törje a fejét lenti szelvénye. A helyes megfejtők között a következő 22 jutalmat osztjuk ki: 1. dij: 20 pengő, 2. 10 pengő, 3. 5 pengő, 4—5. dij: 1—1 drb. negyed sorsjegy a XXVI. osztálysorsjátékhoz. 6. dij: egy nagy fénykép Foto Klára műterméből. 7—8. dij: egy-egy üveg Morisson-féle kölniviz. 9—10. dij: egy doboz egynegyed kg. Dreher-Maul csokoládé. 11—12. dij: két darab finom arcápoló szappan. 13—14. dij: egy-egy csomag Pillavin-fenyőfürdőtabletta. 15—22. dij: egy-egy értékes könyv. A jutalmakra már egy helyes megfejtéssel is lehet pályázni.

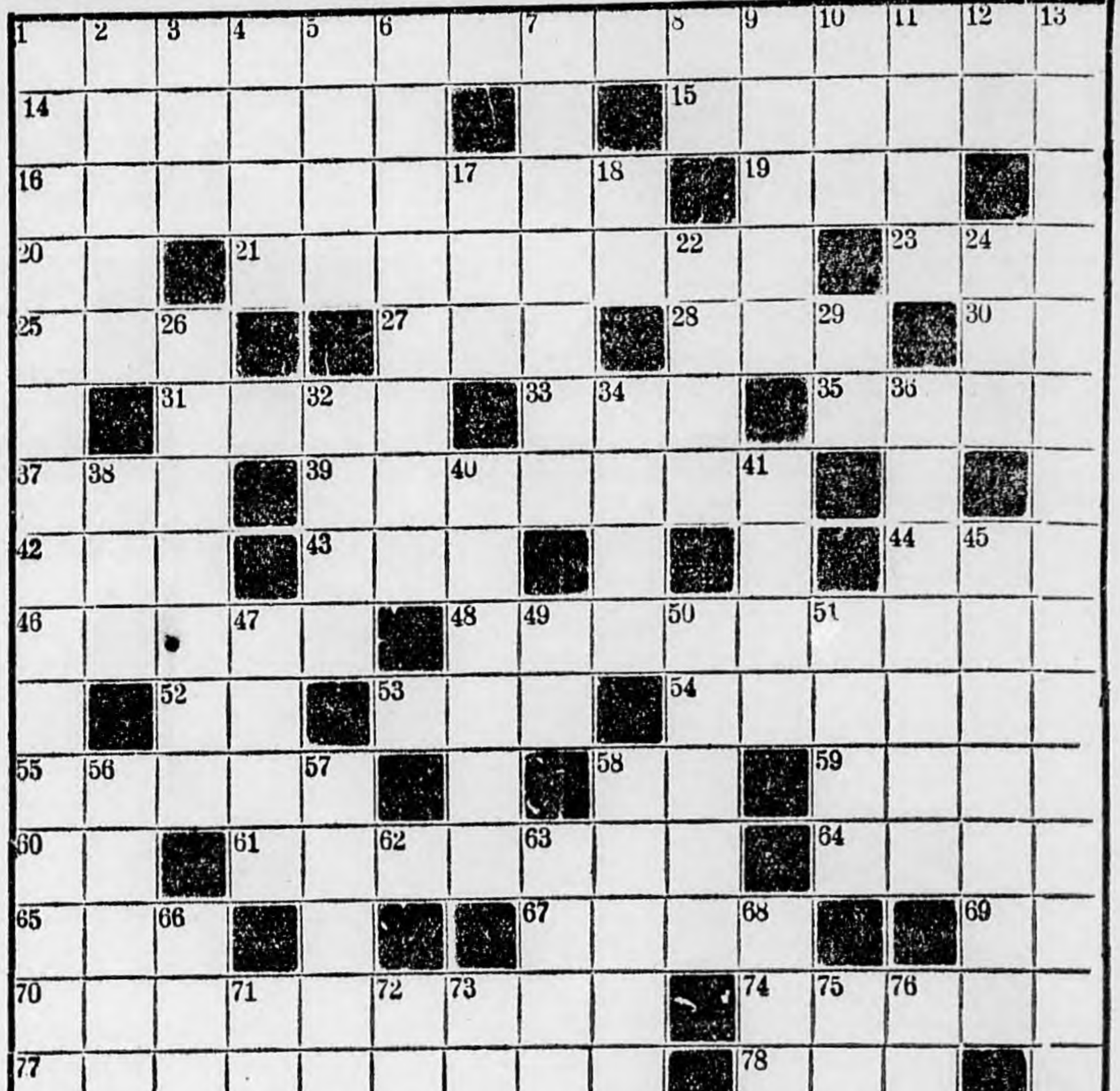

VIZSZINTES:

1. Baráti viszony ellentéte.
14. Lekaszál.
15. Kisebb korcsma.
16. Spártaiasan rövid és velős.
19. Elvetik.
20. Edömér kun vezér társa.
21. Egy rész kálium és nitrogén vegyülete három rész oxigénnel — közönséges nevén (a puskapor egy anyaga).
23. Én — latinul.
25. Szükség — németül; nem — angolul.
27. Szatmári kisközség (parancsolója).
28. Részeshatározórag.
30. Jam.
31. Falatozás.
33. Firma.
35. Anya.
37. Világon volt.
39. Berlin melletti város, geodesiai intézettel.
42. Hat bizánci császár és tizenhárom pápa neve.
43. Szó a «Halotti beszéd és könyörgés»-ből.
44. Héroszban van.
46. Magot a földmüves.
48. Helyszini szemlével kapcsolatos.
52. Viztömeg.
53. Méhállam.
54. Angliában különösen nagyszámu nagyképüsködők.
55. Gyümölcsöt a Nap heve.
58. Mutatószó és képző.
59. Lánynév.
60. Igerag és nátrium vegyjele.
61. Német filmszinésznő, ki a «Schellenberg testvérek»-ben játszott.
64. Edison egyik neve (nem ébren).
65. Kiváló magyar építész, az Operaház építője.
67. Modern frizura.
69. Juttat.
70. Támogat.
74. Vissza: az ilyen ember álmos vagy unatkozik.
77. A trópusi Amerikából eredő pálma ehető gyümölcse.
78. A Nap.

FÜGGŐLEGES:

1. Komoly ember csakis sulyt helyez.
2. Csepelen van ilyen állomás.
3. Ház.
4. Görög szerelemisten.
5. Zola-regény a Rougon-Macquart sorozatból.
6. Izléses és müvészi.
7. Kapszli.
8. Antimon vegyjele.
9. Vessző — közhasznált görög neve.
10. Korszak — közhasznált klasszikus szóval.
11. Velencei államfő volt.
12. Vissza: betü fon.
13. Nagy irók müveiből szokott megjelenni.
17. Kiván.
18. Strontium vegyjele (egymást előző betük az ABC-ből).
22. Nagyközség a szikszói járásban.
24. Szarvasfaj.
26. Emberbőrt díszit.
29. Kém mássalhangzói.
32. Házat rak.
34. Cukortartalma.
36. Abból a célból — összevont alakja.
38. Talál.
40. Addig nyujtózkodjál, ameddig az ér.
41. Miatt — népiesen.
45. Varázsigékkel gyógyitja.
47. Származik.
49. Kötőszó.
50. Forgalmányozás.
51. Lánynév.
56. Idegen ingó dolgot erőszakkal elvesz.
57. Érdektelen.
58. Tisztasuly.
62. Galiba kezdete.
63. Etruszk város, melynek lakóival szemben Kr. e. 477-ben a 306 Fabius elesett.
66. Taszit.
68. Kérdőszó.
71. Tehénhang.
72. Azonos betük.
73. Azonos betük.
75. Varróeszköz.
76. Igeképző melléknévből.

Megfejtésül elegendő beküldeni a vizszintes 1, 21, 77 és a függőleges 1, 13 szavak.

Betürejtvények

1.

(Holzer Elek, Bp.)

2:4 — 3:6 —,
ó

2.

(Hirny Margó, Inke.)

M Tőtő / E

3.

(Schillinger Oszkár, Bp.)

Fejletlen 1931 március 30

4.

(Schillinger Oszkár, Bp.)

Galamblak galamblak

Megfejtések

az 1931 március 23-iki számból:

Keresztrejtvény:

Vizszintes: 1. Bünselekmények, 14. Álom, 15. Goromba, 16. Li, 17. Ttt, 18. Damit, 19. Erdős, 21. Heidelberg, 24. Ká, 25. Öt, 26. Al, 27. Otromba, 30. Régiesség, 33. Ut, 34. Al, 35. Ja, 36. Jó, 37. Gé, 38. Hindu, 40. Ober, 42. Ip, 43. Akkad, 44. Sebesség, 48. Cy, 49. Pon, 50. Sssss, 52. Görögdinnye, 56. Oá, 57. Ma, 58. Gé, 59. Kóc, 60. Fenn, 61. Oder, 65. Bh, 66. Y. D., 67. Nádasok, 69. Öel, 71. Rio, 72. Dsida, 73. Kék, 74. Éva. **Függőleges:** 1. Báthory Zsigmond, 13. Kisfaludy Sándor.

Képrejtvény: Egyenruha.

Szótag mágikus négyszög:

KA	SZA	KŐ
SZA	LÁ	MI
KŐ	MI	VES

JUTALMAK:

1. dijat, 20 pengőt nyerte: **Páll József,** Budapest.
2. dijat, 10 pengőt nyerte: **Horváth Józsa,** Csány.
3. dijat, 5 pengőt nyerte: **Schwarz Lajos,** Rákospalota.

4—5. dijat, egy-egy darab egynegyed sorsjegyet a XXVI. sorsjátékhoz: **Gregersen R. Hugó,** Budapest, **Molnár Béla,** Szeged.

Dr. OHIDI LÉGMÁN LEÓNÉ RT.

m. kir. osztálysorsjegyfőelárusitó és sokszorositó irodától (Budapest, I, Horthy Miklós-ut 15)

6. dijat, egy nagy fényképet

Foto Klára

műterméből: **Kovács Erzsébet,** Budapest.

7—8. dijat, egy-egy üveg egynegyed liter kölnivizet: **Molnár Pálné,** Budapest, **Steiner Panni,** Budapest.

9—10. dijat, egy-egy doboz

Dreher-Maul

csokoládét: **Rehák Vera,** Baja, **Feldmann Egonné,** Szeged.

11—12. dijat, két-két darab finom szappant: **Grosz Sándor** bádogos, Karcag, **Seress Hédy,** Budapest.

13—14. dijat, egy-egy csomag Pillavin fenyőfürdőtablettát: **Horák Irén,** Rákoshegy, özv. **Deákovics Miklósné,** Budapest.

15—22. dijat, egy-egy értékes könyvet: **Lippach Zoltán,** Kremsmünster (Oberösterreich), **Kollarits Rózsi,** Budapest, **Bakos Gyula** ny. főjegyző, Budapest, **Kovács Antal,** Aszód, **Bámulay Ferenc** igazgató, Budapest, dr. **Hoos Kázmérné,** Székesfehérvár, **Szalai György,** Budapest.

Sportrejtvény-jutalmak:

20 pengő: **Sárosi János,** Győr, 10 pengő: **Takács Zoltán,** Budapest. Gedő karikaturáját: **Somogyi Pál,** Budapest. Egy-egy könyvet: **Garai István,** Kétegyháza, **Tengerdi Ferenc,** Marcali. Egy-egy meccsjegyet a futballmérkőzésekre: **Makra Zoltán,** Budapest, **Holczer Elek,** Pestszentlőrinc, **Schlechter M.,** Budapest, **Borby Gyula,** Budapest, **Dán István,** Budapest.

REGGELI UJSAG

március 30. Törje a fejét! szelvénye

SZINHÁZ ÉS FILM

Tizenkétezer ember — Jim és Jill

Viharos nászéjszaka — Hajnali csók

A jövő hét bemutatói

A következő hét szinházi szempontból ezuttal is tele van eseményekkel. A *Kamaraszinház*, a *Vigszinház*, a *Városi Szinház* és a *Magyar Szinház* uj darabokat mutat be, az *Uj Szinházban* Olga *Csehova*, a *Magyar Szinházban* a bécsi *„Theater der Komiker"* társulata vendégszerepel. Az uj darabok közül csak egy magyar szerző müve. A cime *Hajnali csók*, szerzője *Farkas* Imre, a sok sikert látott iró és komponista.

Elsőnek a *Kamaraszinház* lép uj darabbal a közönség elé, amennyiben a hét közepén bemutatja Brunó *Frank* német iró drámáját, amely magyar forditásban „Tizenkétezer ember" cimet kapta. A rendkivül érdekes dráma az „Ármány és szerelem" idejében játszik, amikor Németország tele volt kiskirályokkal. Az egyik kényur rendszeres emberkereskedést üz, zsoldosokat ad el idegen hatalmaknak. Magántitkárának egy kicsempészett leveléből Nagy Frigyes megtudja, hogy az oligarcha tizenkétezer embert kötött le Angliának, amely ezt a csapatot Amerikába akarja szállitani a szabadságharc leverésére. Nagy Frigyes egy ezredest küld a kiskirályhoz, aki uralkodója nevében haddal fenyegeti meg, ha nem lép vissza a kötéstől. A terv igy kiderülvén, csaknem a titkár életébe kerül, aki csak nagyon érdekes s izgalmas történések során menekül meg a haláltól. A titkár szerepét *Kiss* Ferenc játssza, mellette *Gál* Gyula, *Hajdu* József szerepelnek. A darab egyetlen női szerepe *Aczél* Ilona kezében van.

A *Vigszinház*, hiven a tradiciókhoz, a szezon vége felé operettel kedveskedik a közönségnek. Ezuttal *„Jim és Jill"* a cime és *Bródy* István rendezésében kerül szinre, *Gál* Franciskával a vezető női szerepben. Könnyü és mulatságos szöveg, modern zene: két csibész jóizü históriája.

Ugyanez áll a *Magyar Szinház* uj zenésdarabjára, a *„Viharos nászéjszaká"*-ra, amelyben *Törzs* Jenő tér vissza régi, nagy sikerei szinhelyére.

A *„Hajnali csók"*, *Farkas* Imre uj darabja Berciában, egy képzelt országban játszik. Főhőse egy spleenes fiatalember, aki megunta a földi embereket és tündérekre vágyik. Egy este beugrik az ablakán egy erdei nimfa. A fiatalember beleszeret a gyönyörü nőbe és szerelme akkor sem hül ki, amikor megtudja, hogy a nimfa egyszerü filmszinésznő, aki csak azért öltötte föl a nimfa jelmezt, hogy a fiatalembert kigyógyitsa életuntságából. A nimfát *Lábass* Juci fogja játszani, a férfiszerep *Szedő* Miklós kezében van.

Magyar passió

Vojnovich Géza passió játéka a Nemzeti Szinházban

Az idei nagyhétre a Nemzeti Szinház *Greban* passiója helyett eredeti magyar bemutatót nyujt át a közönségnek. *Vojnovich* Géza darabja a *Magyar passió*, a passió liturgikus erején tul minden szavában és minden lendületében magyar s a szimbolikus keret még inkább aláhuzza ezt a szándékot.

A középkor utolsó századában a kassai Dom előtt hivő dominikánus barátok adják elő a passiót Vojnovich beállitása szerint. A Dom még nincs készen. A magyarokkal együtt tótok és németek együtt is buzgólkodnak az épitésben, sőt később résztvesznek a dominikánusok szinjátékában is. Az érdekes és megkapó keret hatásos és őszinte áhitatott kelt és a darab tengelyébe állitott evangéliumi képek, — némileg *Greban* passiójátékát követve, — a misztériumok legszebb változatait viszik a közönség elé. Megrázó és megkapó ez a bibliai játék, ez az áhitatos és mégis szinpadi elképzelés, amelyben az időnként felbukanó magyar vonatkozások olyan tökéletes természetességgel simulnak be, hogy a néző észre sem veszi a szokatlan és váratlan változásokat. A gyermek *Jézus* sirjánál megjelennek a napkeleti bölcsek, utánuk pedig *Szent István* király, aki

HETTYEY ARANKA
(Magyar Passio)

ODRY ÁRPÁD ÉS TASNÁDY ILONA
(Magyar Passio)

országát és koronáját ajánlja fel. A szent sirhoz eljön *Endre* magyar király is és követik őt a magyar szentek: *Szent Imre, Szent Margit, Szent László* és *Szent Erzsébet.*

Mindez olyan természetes, annyira harmonikus és megrázó, hogy a szinpadi hatás egy pillanatra sem lanyhul el.

A darab nyelve igyekszik ragaszkodni az evangélium nyelvéhez, az evangélium szavaihoz s ezen a téren akármelyik középkoru misztériumnál szorosabban kapcsolódik a bibliához.

A szinház, amennyire lehetett igyekezett tökéletesen összhangba hozni a hatalmas koncepciójn munkát. Egyszerü és közvetlen, amit az előadás nyujt s a játék sohasem megy a monumentalitás rovására. Az egyes képek dekorativ szépséggel jelenitik meg Vojnovich elgondolását, csak a stilusegység körül van olykor kisebb zavar.

A főszereplő *Odry* Árpád, valamint *Hettyey* Aranka és *Acél* Ilona emelkednek ki az együttesből elsősorban. Különösen *Hettyey* Aranka nemes és sokoldalu alakitása jelent legtöbbet. *Tőkés* Anna, *Mátray* Erzsi, *Gál* Gyula, *Kürthy* József, *Palágyi* Lajos, *Timár* József, *Abonyi* Géza, *Gömöri* Vilma, *Onódy* Ákos, *Bartos* Gyula nevét kell még sok elismeréssel és dicsérettel megemlitenünk, de az egész szinlapot le kellene másolni, hiszen a Nemzeti Szinház valamennyi tagja játszik a passióban. Van olyan, aki egymaga 4—5 szerepet alakit.

Hevesi Sándor végezte a rendezés óriási munkáját, a szép diszleteket pedig *Upor* Tibor tervezte.

U. J.

HAJNALI CSÓK

szombat, április 4-én

Városi Szinház

Farkas Imre uj nagy operettje

A Városi Szinház igazgatósága husvéti ajándékképen fogja bemutatni közönségének

Farkas Imre

Az iglói diákok, Tul a nagy Krivánon, Nótáskapitány, Királynő rózsája, Gyurkovits-fiuk népszerü szerzőjének uj nagy operettjét, melynek cime a

Hajnali csók.

Az érdekes cselekményü, ujszerü operettben egymást váltják a gyönyörü melódiáju és jazzritmusu Farkas Imre-dalok és táncszámok. A «Hajnali csók» főszereplői:

Lábass Juci,

ki egy nimfa szerepében fogja ugy énekével, mint szinészi alakitásával a közönséget meghóditani;

Szedő Miklós

egy beóciai herceg «Richard Tauber»-szerü szerepében fogja a szebbnél szebb Farkas Imre-melódiákat népszerüsiteni. Beócia mulatságos fejedelmét

Szirmai Imre

patinás müvészete teszi jelentőssé, mig az operett vig, mókás és táncos hangulatát

Kun Magda és *Erczkövy László*

biztositják. Az operett többi szerepeit — az egytől egyig hálás kabinetfigurákat — Kömüves Erzsi, Horti Sándor, Déry Hugó és Jákó Béla alakitják. Az érdekes ujdonságot

Sik Rezső és *Keleti Márton*

rendezi, mig a zenei betanitás és vezénylés

Donáth Jenő

kezében van. A Városi Szinház igazgatósága pazar bőkezüséggel, pompás kiállitásban mutatja be a «Hajnali csók»-ot. Az uj diszleteket és jelmezeket

Páris Ila

tervezte és Baumöhl Artur festette.

Jegyek a «Hajnali csók» első tiz előadására már válthatók a Városi Szinház pénztáránál és az összes jegyirodákban.

Jegyek 60 fillértől 6 pengőig.

Falusi kislány Pesten

A *Király Szinházban* hétfőn kezdődnek meg a próbák *Hevesi* Sándor uj darabjából, amelynek cime: *Falusi kislány Pesten.*

Az uj zenés darabról *Hevesi* Sándor a következőket mondta:

— Két esztendő előtt irtam. *Czuczor* Gergely költeményéből, csak a cimet és a kiindulást vettem át, máskülönben merőben más a cselekménye. Magyar vaudeville, sok bohózati bonyodalommal és vidámsággal. Egy fiatal grófról van benne szó, akit nagyon erényesen neveltek és akit egy hasonlóan erényes falusi kislánynak szántak. A fiatal grófról hamarosan kiderül, hogy nem rózsa-ifju, de a lány se szimpla falusi kislány, hanem nagyon modern nő A vaudevillehez több magyar zeneszerző irt zenét. A fő női szerepet *Honthy* Hanna játsza. Bizom benne, hogy kitünő lesz. A próbák hétfőn kezdődnek és a hét közepe felé magam is benézek a szinházba. Ha időm engedné, szivesen rendezném a darabot, de nem tehetem, mert a két szinház munkája minden időmet leköti. Főként a nemsokára induló Shakespeare-ciklus ad rengeteg dolgot, igy majd csak a kész előadáson simitgatok, ha szükség lesz rá.

GAÁL FRANCISKA

FEJES TERI

LATABÁR KÁLMÁN

HEGEDÜS GYULA

JÁVOR PÁL

JIM ÉS JILL

GAZSI MARISKA

VENDREY FERENC

GÁRDONYI LAJOS

PETI SÁNDOR

a

VIGSZINHÁZ

uj operettje szombaton, április 4-én

ELŐSZÖR

Magyar ének Bécsben

Bécsből jelenti tudósitónk: Szombat este a bécsi zenei élet kiválóságai, elsörangu zenekritikusok és zenepedagógusok előtt hatalmas sikerü hangverseny zajlott le a *Collegium Hungaricumban.* A budai *Szilágyi Erzsébet* leánygimnázium hatvan növendéke utazott fel az osztrák fővárosba, a világ legtekintélyesebb zenei metropólisába. *Hollóssy* Béla tankerületi főigazgató, az intézet igazgatója személyesen vezette fel tanitványait és *Sztojanovics* Adrienne tanárnő, a kiváló érzékü zenepedagógus dirigálta a remekül betanitott kórust, amely *Kodály* Zoltán gyönyörüséges gyermekdalaival és *Brahms* finom áriáival rohamban vette be a bécsi közönség szivét. Amikor a kis *Ruffiusz*-lány szólóénekét befejezte, tapsviharban tört ki a hallgatóság. A végén a bájos fiatal lányokat és vasenergiáju dirigensüket, *Sztojanovics* Adrienne-t szünni nem akaró ovációban részesitették. A Szilágyi Erzsébet-leánygimnázium kórusa *Ambrózy* gróf bécsi magyar követ védnökségével megismétli kedden hangversenyét a Koncerthausban, Bécs legnagyobb nyilvános hangversenytermében, Igy fog kétszer egymásután felharsanni a magyar dal az osztrák fővárosban, müvelt zenekedvelők örömére, a fejlett magyar zenei kultura dicsőségére.

BECIVA Beketow Cirkusz Varieté Városliget Telefon: Aut. 183-35

Husvétvasárnap, április 5-én és husvéthétfőn, április 6-án naponta délután 4 és este 8 órakor

2-2 nagy ünnepi előadás a legkitünőbb müvészek és müvésznők felléptével — Délután félhelyárak

Husvét szenzációja lesz a

SZINHÁZI ÉLET

szerdán megjelenő

JUBILEUMI ALBUMA

Ára P 1.50

Ma este és még 3 este játssza

OLGA CSEHOVA

AZ UJ SZINHÁZBAN

A SZERELEM NEM DIVAT

női főszerepét

KÖZGAZDASÁG

Ötvenszázalékos kvótára számithatnak a Strasser és König cég hitelezői

Szakkörökben már régen beszéltek a cég nehézségeiről

— *A Reggeli Ujság tudósitójától.* —

A mult hét csütörtökjén pattant ki határozot formában az a megdöbbentő hir, hogy a több mint nyolc évtizede fennálló, világhirü *Strasser és König* gabona cég *kénytelen likvidálni.* Ez a hir nemcsak nálunk, hanem ugyszólván az egész világon a szenzáció erejével hatott, mert alig van gabonapiac a világon, ahol a *Strasser és König* céget ne ismerték volna.

Bármennyire is meglepték a széles nyilvánosságot a *Strasser és König* cég zavarairól kipattant hirek, szakkörök előtt már évek óta nagy probléma volt ez a cég hatalmas, ugyszólván az egész világot behálózó organizációjával, mert a cég üzleti költségeit a már keresztülvitt leépitések után is szakkörökben még mindig évi 1.5 millió pengőre becsülték.

Szakkörökből származó értesülésünk szerint a gabonakereskedelem normális haszna például a buzánál métermázsánkint 30 fillérre tehető, amely számitás alapján

a Strasser és König cégnek évenkint legalább 5 millió métermázsa buzának megfelelő gabonamennyiséget kellett volna forgalmazni ahhoz, hogy csak az üzleti rezsik fedezve legyenek.

Ilyen forgalmat pedig a cég az utolsó években még csak megközelitőleg sem bonyolithatott le.

A Strasser és König cég üzleti dimenziójának összezsugorodása tulajdonképpen már a háboru után kezdődött. Az uj országhatárok ezt a céget is végzetesen érintették, mert a változott földrajzi viszonyok között a Strasser és König cég sem tudta háboru előtti nagy kapacitását kifejteni. A változott viszonyok konzekvenciájával a cég tulajdonosai is tisztában voltak és hogy pótolják a gabonaüzlet folytonos kisebbedéséből előálló hiányt, egymásután *négy malmot* szereztek meg. E malomvásárlásokhoz füződő remények azonban nem váltak be, azok a számottevő tőkék, amelyeket e malmokba invesztált, ez a malomipar kedvezőtlen konjunktúrája következtében nemcsak hogy jövedelmet nem hoztak, hanem *jelentékeny mértékben elértéktelenedtek.*

A Strasser és König cég tulajdonosai első sorban a szeniorfőnök, *Strasser* Alfréd tőzsdetanácsos már évek óta a legnagyobb erőfeszitéseket tette abban az irányban, hogy cégét megfelelő leépitésekkel a változott viszonyokkal összhangzásba hozza. Nemcsak *az alkalmazottak létszámát apasztották számottevően,* hanem az utolsó évek során a cég hitelangazsmánjait is erőteljesen leépitették. Egészen kilátástalanná azonban akkor vált a cég helyzete, amikor a gabonaértékesitést szinte monopolisztikusan a *Futura* vette át. A Futura megjelenése két irányban is volt katasztrofális a Strasser és König cég számára.

Belföldön azért nem birta a versenyt a Futurával, mert az a gazdáknak a napi árnál 30—40 fillérrel többet kinált, az exportüzlet pedig a Futura megjelenésével azáltal vált lehetetlenné, hogy a Futura a belföldi gabona árát a világparitási ár fölé emelte.

A Strasser és König cég hétmilliópengős passziváiból csak 1.7 millió pengő esik a magyar pénzintézetekre, a passzivák fennmaradó része a külföldi hitelezőkre esik, melyek közül a legerősebben a londoni Merchand Bank van 23.000 angol fonttal érdekelve. A Creditanstalt és a Wiener Bankverein érdekeltsége 100—100.000 dollár, ezenkivül még svájci, jugoszláv és cseszlovák pénzintézetek vannak jelentősebb összegekkel érdekelve.

E passzivákkal szemben a cég aktivái a már emlitett négy malmon kivül árukészletekből és kintlevőségekből állnak.

Ez utóbbiak összege ötmillió pengőre tehető.

A cég pontos státusza természetesen csak hetek mulva készülhet el és igy végleges kép arról csak akkor alakulhat ki, de már ebből az ideiglenes státuszból is megállapitható, hogy a cég hitelezői a likvidálás lebonyolitása után követelésüknek körülbelül ötven százalékát kaphatják meg.

A belföldi pénzpiac már évekkel ezelőtt kedvezőtlenül itélte meg a cég helyzetét. Az utóbbi időkben már maguk a bankok *is igen tartókodó információkat adtak a külföldnek a cég anyagi helyzetéről.* Ezek az információk kivétel nélkül hangsulyozták azokat a nehézségeket, amelyekkel a *Strasser és König* cégnek meg kell küzdeni. A legutóbbi időből származó információk szerint a tizenötmillió pengőre becsült békevagyonnal szemben már csak néhány millió pengőre becsülték a cég vagyonát.

Az utolsó időkben lejátszódott különféle hitelmegszoritások természetesen nem maradhattak titokban és elsősorban ezekre vezethető vissza, hogy először mintegy *öt év előtt* egy *Armuth* nevü tőzsdés nyiltan beszélt a tőzsdeteremben a cég nehézségeiről, azt hangoztatva, hogy a Strasser és König cég *megingott.* Armuth e kijelentéséért akkoriban sulyosan megbünhődött,

mert a tőzsde fegyelmi birósága örökre kitiltotta a tőzsdéről.

Két évvel később Armuth *elmeggógyintézetbe* került. Ezzel az epizóddal akkoriban nem sokat törődtek, hamar napirendre tértek felette. Most azonban, hogy a tőzsde e számüzött tagjának diagnózisa beigazolódott, ismét sokat beszélnek Armuth *öt év előtti* megállapitásáról.

A *Strasser és König* cég fizetési nehézségei természetesen felszinre hozták *az egész magyar gabonakereskedelem problémáit.* Bármennyire Buddenbrooks-tragédia ennek a patricius cégnek összeomlása s bármilyen részvéttel tekintik sorsát, mégis az a helyzet, hogy a *Strasser és König* cég is azon a határkövön bottlott el, amely az uj és változott időket a régiektől elválasztja. A tisztes kereskedő cég főnökei azt hitték, hogy elegendő az üzletet a régi mederben folytatni és optimizmussal várni az idők változását. De közben egy világkrizis állott be a mezőgazdaság terén, az orosz *gabonadumping* árasztotta el a világot s ezekkel a nagy jelenségekkel szemben nagy invencióra és uj berendezkedésre lett volna szükség. A cég főnökei nem vették kellő időben észre, hogy a régi metódusok nem elegendők a feltornyosuló problémákkal szemben. Ez okozta vesztüket.

A P. K. elvállalta a Teudloff-Diettrich r. t. kényszerfelszámolását

Türelmetlen hitelezők csődkérvényeket adtak be

A gyár berendezését a MÁVAG vette meg

— *A Reggeli Ujság tudósitójától.* —

A *Teudloff—Diettrich*-gyár sorsa, amelyet tudvalevőleg az Ipari Jelzálogintézet, mint jelzáloghitelező, tavaly zár alá vett, utolsó hetekig bizonytalan volt. Az *Ipari Jelzálogintézet* mint zárgondnok igyekezett tőle telhetőleg az üzemet fenntartani, kölcsönt is folyósitott a folyó szükségletek fedezésére, de miután az üzemet kellő megrendelések és forgalmi tőke hiányában nem sikerült aktivvá tenni, az *Ipari Jelzálogintézet* eladta.

a gyár berendezését és gépfelszerelését kb. 800.000 pengőért a MÁV gépgyárnak,

amely — mint egy alábbi jelentésből kiderül — ezentul gyártani fogja a *Teudloff-Diettrich* gyár által készitett iparcikkeket.

Még ezt a lépést megelőzően egyes *türelmetlen hitelezők* csődkérvényt adtak be, amelyeknek első tárgyalását a mult hét *péntekjén* tartották meg. A tárgyaláson *Sasvári József* dr., a Teudloff-Diettrich r.-t. ügyvédje mindenekelőtt annak tisztázását kérte,

hogy van-e egyáltalán szabad vagyona a vállalatnak,

miután tudvalevő, hogy minden ingó és ingatlan vagyona és künnlevősége jelzálogilag le van kötve az *Ipari Jelzálogintézetnek.*

Tekintve, hogy a gépfelszerelésért csak kb. 800.000 pengőt kap az Ipari Jelzálog, követelése pedig 1 millió pengő, a tisztviselők és igazgatók, ügyvédi költségek kielégitése után — ha egyáltalán — igen csekély szabad vagyon mutatkozhatik csak a hitelezők javára.

A biróság a *Sasvári* dr. által fölvetett kérdés elbirálására uj határnapot tüzött ki. A döntés elé nagy érdeklődéssel néznek, mert elvi jelentősége van abból a szempontból, hogy *lehet-e egyáltalán csődöt kérni olyan vállalat ellen, amelynek vagyona le van kötve az Ipari Jelzálognál.*

Az *Ipari Jelzálogintézet* kérésére a biróság megkereste a *Pénzintézeti Központot,*

hogy hajlandó-e elvállani a Teudloff-Diettrich Rt. kényszerfelszámolását.

A P. K. kijelentette, hogy vállalja a kényszerfelszámolás keresztülvitelét,

ugy hogy a biróság *már legközelebb* el fogja rendelni a likvidáció megkezdését.

*

Amint értesülünk, a Teudloff—Diettrich Armatura-, Szivattyu- és Gépgyár Rt. üzemét beszüntette.

E beszüntetés folytán a magyar piacot az a veszély fenyegette, hogy mindazokat az iparcikkeket, amelyeket a Teudloff-gyár állitott elő, ezentul külföldről kell majd beszerezni.

A kérdés szerencsés megoldást nyert azáltal, hogy a M. Kir. Állami Vas-, Acél- és Gépgyárak (MÁVAG) beillesztette gyártási körébe a szóbanforgó cikkeknek az előállitását és ebből a célból megvette a Teudloff-gyár üzemi berendezését.

Az uj helyzetben a szóbanforgó cikkek eladását a MÁVAG képviselője: a Magyar Királyi Állami Vasgyárak Kereskedelmi Képviselete Részvénytársaság, Budapest, V., Vilmos császár-ut 28. sz. fogja intézni.

Az Egyesült Izzó nagyarányu tőkeemelése

Bécsi vállalata magába olvasztja a Kremenezky gyárat

— *A Reggeli Ujság tudósitójától.* —

Az *Egyesült Izzólámpa és Villamossági rt.* jövő hó 2-ára rendkivüli közgyülést hivott össze, melynek napirendjén

a társaság alaptőkéjének 16.5 millió pengőről 21 millió pengőre való felemelése szerepel.

E tőkeemelés alkalmával a vállalat *45.000 darab 100 pengő névértékü uj részvényt bocsát ki,* mely részvénymennyiséget teljes egészében az Izzó osztrák vállalata, az *Elektrische Glühlampenfabrik* „Watt" A. G. veszi át 250 pengős kibocsátási árfolyamon. A Wattnak azért van szüksége erre az Izzó-pakettre, mert

magába olvasztotta a Joh. Kremenezky Fabrik für Elektrische Glühlampen und Apparate céget

és a létesitett megállapodások értelmében a Watt *nem készpénzzel, hanem Izzó-részvényekkel elégiti ki Kremenezkyt.* E fuzió a Watt cégében is kifejezésre fog jutni, mert legközelebbi rendkivüli közgyülésén cégszövegét Joh. Kremenezky A. G.-re változtatja. *Kremenetzky* János, a fuzionált vállalatok elnöke lesz és *beválasztják az Egyesült Izzó igazgatóságába is.*

Az Egyesült Izzó a tranzakció következtében *11.25 millió pengő uj tőkéhez jut,* melyből 4.5 millió pengő az alaptőke és 6.75 millió pengő pedig a tartalékok gyarapitására esik.

A Nemzeti Takarékpénztár és Bank közgyülése

A *Nemzeti Takarékpénztár és Bank Rt.* március 26-án tartotta XXXVII. rendes közgyülését báró *Tornyay* Rezső elnöklete alatt. Az előterjesztett igazgatósági jelentés beszámol a mult évi üzletmenetről és megemliti az egyes üzletágak fejlődését. A közgyülés elhatározta, hogy az 1930. évi 146.057.38 pengő tiszta nyereségből részvényenként 2 pengő = 8 százalék osztalék fizettessék 1931 március 27-től kezdve az intézet és a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank pénztárainál, valamint annak fiókjainál. Az intézet igazgatóságába *Frankl* Mórt, a Wertheimer és Frankl cég szenior főnökét ujra beválasztották.

A Salgó közgyülése

A Salgótarjáni Kőszénbánya Részvénytársulat dr. *Chorin* Ferenc felsőházi tag elnöklete alatt szombaton tartott 63-ik rendes évi közgyülése megállapitotta az 1930-ik évi zárszámadásokat és elhatározta, hogy az összes üzleti költségek levonása, az értékcsökkenési tartalékalapnak 2,000.000 pengővel és a rendes tartalékalapnak 200.000 pengővel való javadalmazása után fennmaradó tiszta nyereségből az elismert nyugdijpénztár szabályzatában meghatározott célokra 200.000 pengő, az altiszti segélyalap javára 80.000 pengő, az id. dr. *Chorin* Ferenc bányamunkás-szanatórium javára 30.000 pengő, az id. dr. Chorin Ferenc tisztviselői segélyalap javára 30.000 pengő, közcélokra 40.000 pengő fordittassék, végül osztalékul részvényenként 3 pengő, a forgalomban levő 910.000 darab részvény után összesen 2,730.000 pengő fizettessék ki, 123.899.09 pengő pedig az 1931. év számlájára elővitessék. Az osztalékszelvény folyó évi április hó 8. napjától kezdve kerül beváltásra.

A Trust közgyülése

Részvénytársaság Villamos és Közlekedési Vállalatok számára (Trust). A március 27-én tartott közgyülés jóváhagyta az 1930. évi mérleget és elhatározta, hogy a 100 pengő névértékü részvények 2. sz. osztalékszelvénye március 28-ától kezdve 8 pengővel váltassék be a Magyar Általános Hitelbanknál. A közgyülés *Ambró* Istvánt az igazgatóság, báró *Brandenstein* Albertet pedig a felügyelőbizottság uj tagjául megválasztotta.

A Magyar Általános Kőszén osztaléka

A *Magyar Általános Kőszénbánya Rt.* igazgatósága folyó hó 26-án tartott ülésében megállapitotta az 1930-iki üzletév mérlegét és elhatározta, hogy *április 11-ikére* hivja egybe a rendes évi közgyülést, amelynek a szokásos tartalékolások és dotációk mellett *részvényenként harminckettő pengő* osztalék kifizetését fogja javasolni.

Részvénytársasággá alakul át a Koestlingyár

Győr, márc. 29.

— *A Reggeli Ujság tudósitójától.* —

A közel két évtized óta fennálló és a külföldön is ismert Koestlin-gyár egymillió pengő összegü alaptőkével most részvénytársasággá alakult át. A volt tulajdonosokon kivül az igazgatóságba dr. Gold Ödön és Németh Andor választattak be. A gyár több mint 500 munkást foglalkoztat és 99 százalékban magyar nyersanyagot dolgoz fel. A Koestlin-gyár igen számottevő exportot bonyolit le, elsősorban Ausztriába és Olaszországba. Legismertebb gyártmányai közé a hires Koestlin-keksz tartozik.

ÖRÖKLAKÁS

A mai modern követelményeknek mindenben megfelelő, olcsó, elsőrendü kivitelü

Öröklakások kaphatók lakbértörlesztéssel:

Tátra-utca és Bosnyák-ut-ai házakban. (Thököly-ut közvetlen közelében.) Bővebbet: Gábor Miklós mérnök öröklakás- és kislakásépitő irodájában, V., Mérleg-utca 2., I. 6. szám. Délelőtt 10-től 1-ig, délután 4-től 6-ig. Telefon: 822-13

Összecsukós vaságyak

sodronyágybetétek, vas-, rézbutorok, kárpitozott matracokat legolcsóbban szállit Prohászka gyáros, VI., Gróf Zichy Jenő-utca 46. — Fióküzlet: Üllői-ut 9.

Butor 50 háló — — — P 400-tól 30 ebédlő — — P 500-tól Uriszobák, kombinált szobák. Részletre is.

PÁRTOS, VI, Andrássy-ut 52 (Bejárat Eötvös-u. sarok)

Rikka élvezethez jut, ha elolvassa a

BORSSZEM JANKÓ-t

MOLNÁR JENŐ lapját

Ára 50 fillér Kapható az árusoknál

Barátky

a Hungária diadalutjának részese

KÉPES SPORT UJSÁG

Skvarek

akit külföldön is gólrekordra pályázik

A „REGGELI UJSÁG" ÁLLANDÓ SPORTMELLÉKLETE

MINDEN A SPORTOT ÉRINTŐ KÖZLEMÉNY ÉS KÉP, A „REGGELI UJSÁG SPORTSZERKESZTŐSÉGÉHEZ" CIMZENDŐ BUDAPEST, LIPÓT-KÖRUT 5 TELEFON 296-99 ÉS 125-10

III. évfolyam, 13. szám

Hétfő, 1931 március 30

VASÁRNAP DÉLUTÁN 4 ÓRAIÓL A SPORTSZERKESZTŐSÉG CIME V., VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 34 TELEFON 229-31 ÉS 253-09

Megint botrány volt a Millenáris on

Ferencváros–Nemzeti 2:2 (2:1)
Góllövők: Toldi, Turay, Török, Odry

— *A Reggeli Ujság tudósitójától.* —

A *Nemzeti* legjobb eredményeit eddig mindig a *Millenáris* sporttelepen, tehát *tréningpályán* érte el, igy most sem csodálkozhatunk afölött, hogy a *Hungária* és az *Ujpest „esete"* után most a *Ferencvárostól* is pontot vett el. Előljárójában meg kell azonban állapitani, hogy *az egy pontot a Nemzeti ezuttal nem érdemelte meg száz, de még ötven százalékig sem, mert szokatlanul gyengén játszott.* Ugyanez áll azonban a *Ferencvárosra,* amely a pécsieknek adott tizenöt gól után váratlanul gólképtelennek bizonyult, Hogy ez a gólképtelenség milyen arányokat öltött, az abból is élénken kivilágiott, hogy

a biró két alkalommal is 11-est itélt a Ferencváros javára, de ezek egyikéből sem lett gól.

Először *Papp* és másodszor *Tánczos* rugta magasra a labdát. A zöld-fehérek minden esetre már 2:0 arányban vezettek, amikor a *Nemzeti* ugyancsak 11-esből 2:1-re javitott a gólarányon, majd *Odry* fejesgóljával a kiegyenlitést is elérte.

Tánczos

2:2-re állt a meccs, amikor a Ferencváros az utolsó percekben teljesen szabályos gólt ért el, ezt azonban az egész játékban gyatrán biráskodó Kann Frigyes érthetetlenül nem adta meg.

Ebből azután botrány is támadt: *a meccs lefuvásának pillanatában néhány feldühödt nézö Kann Frigyesre támadt és a rendőrök csak a legnagyobb nehézségek árán tudtak rendet teremteni.* A botrány tehát, mint akár a *Hungária* elleni meccsen, most sem maradt el és a Millenáris pályán lefolyt meccseknek szinte *elmaradhatatlan kisérőjévé válik.*

Kohut

A *Ferencváros* hosszu időn keresztül zsebében érezte a pontokat és emiatt, de lehet, hogy más okok következtében *nem nyujtotta legjobb teljesitményét.* A csatársorban *Takács II.* hiánya nagyon érezhetővé vált. *Toldi* nem tudta pótolni, még gyengébb volt azonban *Szedlacsik,* aki maholnap old-boy csapatba való. A fedezetsorban *Sárosy* az első félidőben elsőranguan játszott, a második félidőben azonban bizonyos mértékben visszaesett. *Látszott rajta, hogy még nem szokta meg a profimérkőzések heves iramát. Lázár* végig gyengén játszott és igy a *Ferencváros* fedezetsora a második félidőben érthetően visszaesett.

A *Nemzeti,* amely eddig az időpontig nagyon szürkén játszott, ügyesen kihasználta a *Ferencváros* visszaesését és a kiegyenlitést is megszerezte. A vereséget ennek ellenére nem kerülhette volna el, ha *Kann* Frigyes nem követi el feltünő hibáját. A csapatban főleg a belső trió játéka keltett nagy csalódást. *Bihámi* talán életében nem játszott olyan rosszul, mint ezuttal. A csapat általában véve a *„szerencse kegyeltje"* és igy most is pontot szerzett, pedig erre nem szolgált rá.

Csapatösszeállitások:

Ferencváros: *Amsel — Takács I., Papp — Lyka, Sárosi, Lázár — Táncos, Toldi, Turay, Szedlacsik, Kohut.*

Nemzeti: *Gallina — Flóra, Török — Hossó, Buza, Belcsik — Odry, Vadas, Opata, Bihámi, Kovács.*

A mérkőzés heves *hóviharban* kezdődött, *Flóra* már az első percben gáncsolja *Szedlacsiket,* szabadrugás, *Táncos* lő, de a biró lesállás cimén fütyül. A *Ferencváros* továbbra is támad és a *Nemzeti* csak a 6. percben veszélyeztet először *Opata* éles lövésével. *Sárosi* nagyszerüen feltalálja magát és a kitünő labdák özönével látja el a ferencvárosi csatárokat, de ezek meglehetősen ügyetlenül játszanak.

A Ferencváros a 14-ik percben gólt lő, de ezt a biró nem adja meg.

Az akció előtt *Toldi* labdája tuljutott a kornervonalon, de mégis középre adta és *Turay* bevágta. Egyesek szerint *Toldi* éppen a kornervonalon centerezett, de ez már nem változtatott a biró felfogásán. A *Nemzeti* egy perc mulva szabadrugást irányit a *Ferencváros* kapuja felé, *Opata* lövés helyett lepasszolja a labdát, de *Sárosi* ment. Ferencvárosi korner következik, de ez is eredménytelen. A *Nemzetiek* csak rövid lerohanásokkal kisérleteznek, viszont a *Ferencváros* erősen szorongat. A 24-ik percben az erélyes *Nemzeti* védelem a 16-oson belül felvágja Szedlacsiket, a biró 11-est ítél, de

Papp, a hátvéd, aki a pécsiek ellen belőtt egy 11-est, ezuttal magasan kapu fölé küldi a labdát.

A *Nemzeti* azonnal támad és most *Takács* szerel 11-es gyanusan, de a biró nem itélkezik a *Nemzeti* javára.

A vezető gólt a 29-ik percben éri el a Ferencváros. *Lyka* és *Sárosi* akciójából

Toldihoz kerül a labda, aki alig valamivel áll a 16-os vonalon belül és onnan hatalmas gólt lő. 1:0 a Ferencváros javára.

A *Ferencváros* vezetőgólja után a *Nemzeti* hevesen támad, *Odry* lövése a kapuról kornerre pattan, ezt *Opata* lövi és *Lykáról* ujra kornerre jut. A ferencvárosi védelem csak nehezen tisztázza ezt a helyzetet. A 31-ik percben a *Nemzeti* kitünő helyzethez jutott, de az üresen álló *Vadas* kapu fölé küldte a labdát. A *Nemzeti* most erősen feljön és a *Ferencváros* folyton védekezik. A 36-ik percben *Odry* kitünő beadását *Bihámi* kapásból lövi, de *Amsel* fogja. Később *Opata* kerül jó helyzetbe, de *Amsel* felkapja előle a labdát. A Nemzeti sokat támad, de eredménytelenül. Az utolsó percben *Sárosi* szép labdája csak alig valamivel süvit el Gallina kapuja mellett.

A második félidő ferencvárosi támadásokkal kezdődik, *Kohut a 3-ik percben gólt lő, de ezt a biró lesállás cimén annulálja.* A 8-ik percben azonban itt van a Ferencváros jogerős második gólja. *Kohut* a balszélről kapu elé küldte a labdát és

Turay remek «Zeppelin fejessel» (röpülő fejes) a kapuba küldi a labdát.

Gallina hiába dobta magát utána. A *Ferencváros* most nagyon jól játszik. Csupa erőteljes akciót láthatunk, de a *Nemzeti* védelem feltünően durva.

A 16-oson belül már harmadszor vágják fel *Turayt* és *Szedlacsikot,* végre a biró megunja a nagy zajongást és mikor a 15-ik percben *Szedlacsikot* ketten is közrefogják és fellökik, *ujra 11-est itél a Nemzeti ellen.* Most *Táncos* áll a labdának, de ő sem szerencsésen: *labdája szintén a kapu fölött megy el.* Már 4:0 arányban vezethetne a Ferencváros, ha a 11-eseket belövik, de hát

ki tud ma egy épkézláb 11-es-rugót kimutatni a Franzstadtban?

Sokkal szerencsésebb a *Nemzeti,* amely a 17-ik percben, 11-es révén, gólhoz jut. Az ügyesen mozgó *Kovácsot Takács I.* a 16-oson belül kézzel megfogja, a biró 11-est ítél és

Török nyugodtan a hálóba helyezi a labdát.

A *Ferencváros* most megint sokat dolgozik, de *Toldi* nagyon önző és a legjobb labdák kárbavesznek. A 26-ik percben *Török* kornert csinál, de *Szedlacsik* közelről is kapu fölé lő. A *Nemzeti* támadása során csak a szerencse menti meg a *Ferencváros* kapuját a góltól. Közben nagyon viharossá válik az idő, a játéktér a hóeséstől egészen szürke és

ekközben éri el a Nemzeti kiegyenlitő gólját Odry fejeséből a 33-ik percben.

A kiegyenlitő gól után a *Nemzeti* a góllövő *Odryt* is hátravonja a fedezetsorba és most már az időhuzás a legnagyobb gondja.

Röviddel e befejezés előtt a *Ferencváros* ujra a *Nemzeti* kapuja előtt termett. A labda a nagy tumultusban Nemzeti játékosok által érintve, a kapu ellenkező sarka felé tartott. Kohut messziről berohant és közelről hálóba nyomta a labdát.

Teljesen szabályos gól volt,

mert hisz utoljára *Nemzeti* játékos érintette a labdát és *Kohut* méterekkel a labdta *mögött* volt, de *Kann* Frigyes, aki az egész mérkőzést a lehető legrosszabbul vezette, *nem adta meg a Ferencvá-ros győztes gólját.* Az utolsó percek csapkodással teltek el.

Mikor a biró a mérkőzés befejezését jelezte és a tribün alá vezető alagut szájához ért, a feldühödt nézők közül többen rátámadtak és állitólag meg is verték. A rendőrlegények összefogdosták a verekedőket és az alaguton keresztül ugyancsak a tribün alá viték igazolás céljából. Botrányos volt tehát a mérkőzés befejezése, de meg kell állapitani, hogy ezt a botrányt csakis *Kann* Frigyes idézte elő lehetetlen biráskodásával. Szomoru, hogy ilyen fontos ligamérkőzéseket kivénült és megérdemelten nyugalomba helyezett vizipólóbirók vezetnek a BT jóvoltából, amely csak szombaton este meri tudatni az érdekeltekkel, hogy kire bizta a mérkőzés befejezését. A magyar futball lezüllését igen nagy mértékben a vezető birák idézték elő.

Visszaszerezték első helyüket a lila-fehérek

Ujpest—Budai „11" 7:1 (4:0). — Góllövők: Steiner (4), Auer (2), Szabó és Ember

— *A Reggeli Ujság tudósitójától.* —

A szerdán lejátszott Hungária—III. ker. FC bajnoki mérkőzés után álmenetileg a *Hungária* került ujra a bajnokság vezető helyére. *Ujpest* azonban nem hagyta ennyiben a dolgot és a *Budai „11"* elleni impozáns arányu győzelmével megint magához ragadta a vezetést. A *Hungária* és *Ujpest* most fej-fej mellett haladnak egymás mellett és csak a husvétvasárnapi *Ujpest—Ferencváros mérkőzés* fogja eldönteni, hogy ki marad meg továbbra is a bajnokság vezető helyén? Ha a *Ferencváros* győz, akkor *Ujpest* esélyei alább szállanak, ellenkező esetben szinte bizonyosra vehető, hogy *Ujpest* második profibajnokságát is megszerzi. Hátra van ugyanis még a *Hungária* és a *Ferencváros* egymáselleni találkozója, amely ugyancsak *az ujpestiek malmára hajthatja a vizet.*

Spitz

A tegnapi játékban klasszisküldönbség mutatkozott *Ujpest és a Budai „11"* között, amely a szezon három fordulójában kimondott szerencsével operált. Egy olyan massziv csapattal, mint *Ujpestével* szemben azonban csak kifinomult tudással lehet futballozni, ettől pedig a budaiak még távol állanak. *Ujpest* különösen az első félidőben játszott nagy fölényben, amikor a szelet hátbakapta. A nagy támadókedv azonban a második félidőben sem szünt meg. *Ujpest* ekkor is többet játszott, mint ellenfele. A játék nivóján az orkánszerü szél és a gyakori havazás sokat rontott.

Csapatösszeállitások:

Ujpest: Huber — Kővágó, Fogl III. — Borsányi, Kvasz, Wilhelm — Ströck, Auer, Steiner, Spitz, P. Szabó.

Budai „11": Lantos — Wéber, Hungler — Kaltenecker II., Polgár, Cumpf — Schmidt, Stancsik, Ember, Lyka, Tárnok.

Ujpest csapatában ezek szerint *Dudás* helyén *Kővágó* játszott, de ez nem akadályozta meg őket abban, hogy már a 2-ik percben *Steiner* révén gólt lőjenek. Néhány perc mulva *Auer* került kitünő helyzetbe és nem is késlekedett Ujpest második góljával. A budaiak csak védekeztek, az ujpestiek pedig támadtak. *Igy azután a 21-ik percben Steiner Ujpest harmadik gólját is belőtte, sőt a következő percben mintegy 35 méteres lövéssel csapatának negyedik gólját is megszerezte.* A 28-ik percben *Auer* nagy lövése a kapu fölött suhant el. A félidő hátralevő részében *Ujpest* kissé lefékezett, de a budaiak ennek ellenére is csak elvétve támadtak. A 43-ik percben a biró *Auer* szép gólját *lesállás* cimén ugyancsak annulálta.

P. Szabó

Szünet után *Ujpest* támadásai folytalódtak és *Auer* a 9-ik percben *Ujpest* ötödik gólját is belőtte. *5:0 arányban vezettek most már a lila-fehérek, a meccs sorsa tehát nem volt kérdéses.* A 12-ik percben *Ströck* éles labdája a felső kapulécről pattant vissza. Egy perc mulva Polgár, a budaiak centerhalfja 16-os vonalon belül kézzel leütötte a labdát.

A biró 11-est itélt és ebből P. Szabó az ujpestick hatodik gólját szerezte meg.

A játék unalmassá alakult. *Borsányi* a 21-ik percben megsérült és a mérkőzés végéig mint jobbszélső statisztált. Helyette *Auer* játszott fedezetet. Időközben ujra megindult a havazás, ami erősen zavarta a játékosokat.

A budaiak a 33-ik percben jutottak egyetlen góljukhoz Ember révén.

A 36-ik percben a biró kornert itélt a budaiak ellen és ebből *Steiner* beállitotta a végeredményt.

2500 néző. Biró: Klein Árpád.

Chemnitzben is győztek a kék-fehérek.

Hungária— Polizei SV 6:3 (5:1). Góllövők: Barátky (3), Hirzer, Skvarek, Hauer, Neumann és Medler.

Chemnitz, március 29.

— *A Reggeli Ujság telefonjelentése.* —

A Hungária tavalyi nagysikerü németországi turája után ujra meghivást kapott a németektől és igy szombat-vasárnap *Berlinben,* illetve *Chemnitzben* játszott. Szombaton a *Tennis Borussia* volt a kék-fehérek ellenfele. A *Hungária* nem mutatta azt a játékot, amelyet a berlini sportkörök éppen legutóbbi ottléte alkalmával tapasztaltak alapján elvártak, de még igy is fölényesen 4:1 arányban győztek.

A meccs után o Hungária a vonatra ült és Lipcsébe utazott és az éjszakát ott is töltötte. *Chemnitzben* vasárnap délelőtt érkezett meg a *Hungária* és délután már kiállt a *Polizei Sport-Verein* ellen. A mérkőzésen mintegy 10.000 fönyi nézőközönség jelent meg és a *Hungáriát* lelkes óvációkban részesitette. A kék-fehéreknek természetesen nem okozott nagyobb gondot a *chemnitzi rendőrök* elleni mérkőzés. Az első félidőben már 5:1 arányban vezettek, szünet után azonban lefékeztek és most már szóhoz hagyták jutni ellenfelüket, amely *Neumann* és *Medler* révén szépitett az eredményen. A Hungária részéről *Barátky* három gólt lőtt, a többi háromban pedig *Hirzer, Skvarek* és *Hauer* osztozkodtak.

A Slavia 7:2-re verte az Ausztriát

Prága, március 29.

— *A Reggeli Ujság távirati jelentése.* —

A *Slavia* 8000 néző előtt 7:2 (3:2) arányban megverte a bécsi *Austriát. Svoboda* egymaga négy gólt lőtt, kettőt *Junek,* egyet *Csambal* szerzett. A bécsiek góljait *Viertl* lőtte. — A *DFC* 3:1 (1:1) arányban kikapott a *Nachod*-tól.

Mégis letört a Sabaria?

Vasas-Sabaria 4:0 (2:0)
Góllövők: Remmer, Egri, Jeney és Brunecker

— *A Reggeli Ujság tudósitójától.* —

Remmer

A szombathelyi *Sabaria* szerdán a pécsiektől kapott ki 4:0 arányban és most ugyancsak négy gólt kapott az otthonukban játszó *Vasasoktól. Ez a kétlős eredmény tehát azt látszik igazolni, hogy a Sabaria tényleg letört.* Nagyobb gondjai azonban nincsenek, mert évközben szorgalmas volt és annyi pontot szerzett, hogy a tabella közepén biztosan megállja a helyét. A *Vasasok* az első negyedórától eltekintve kedvező benyomást keltettek. Jó védelme, dolgos fedezetsora és leleményes csatárai az ellenfélnek folytonosan munkát adtak, ezzel szemben a tartalékosan felálló *Sabaria* széteső csatársora miatt sem tudott megbirkózni a vasasokkal. Mikor azután *Szaniszló* megsérült és kiállt, a szombathelyiek teljesen visszaestek. *A Vasasok megérdemelten győztek.*

Csapatösszeállitások:

Vasasok: *Bereczky—Szemere, Rottler—Vági, Burger, Kis—Jeney, Remmer, Egri, Brunecker, Stanzl.*

Sabaria: *Varga—Kovács I., Janzsó—Sárközy, Vámos, Horváth—Iglódy, Szaniszló II., Boda, Kelemen, Belkó.*

A *Sabaria* kezdte szél és nap ellen a mérkőzést. A 6. p.-ben heves hóvihar száguldott végig a pályán és a sötét felhők között felbukkant a *Zeppelin.* A *Sabaria* tetszetős támadásokat inditott a *Vasas*-kapu ellen, de a támadások a szilárd védelmen megakadtak. A 12. percben *Belko* éles lövése alig kerülte el a *Vasasok* kapuját. A 16. p.-ben eredménytelen sarokrugás a Vasas ellen. A 18. percben *Boda* váratlan lövése a kapu mellett süvit el. Ettől kezdve mintha kicserélték volna a szombathelyi legénységet: puhán, kapkodva játszott, mig a Vasas-csapat a széltől is támogatva veszélyes támadásokat inditott. A

24. p.-ben Egri kiugratta Remmert, aki szépen helyezett gólt lőtt (1:0)

Erőtlen szombathelyi támadás felelt a gólra, mely sarokrugással végződött. Szórványos Sabaria támadások után a 35. p.-ben Jeney lefutott, beadását

Egri kapásból a jobb felsősarokba vágta.

Közvetlenül a gól előtt *Brunecker* összekülönbözött *Szaniszló II.*-vel, akit kivittek a pályáról és

a szombathelyiek végig tiz emberrel küzdöttek.

A *Vasas* nagy fölénnyel szorongatta ellenfelét és a 44. p.-ben két sarokrugást is erőszakolt ki. A *II. félidőben folytatódott a Vasas fölénye és a 12. percben Jeney szép gólt lőtt (3:0).* A *Sabaria* felforgatta csapatát, *Belko* középre huzódott és nagy lelkesedéssel küzdött, de az eredményen változtatni nem tudott. A 30. p.-ben a Sabaria nagynehezen felnyomult, percekig szorongatta ellenfele kapuját, de nem tudott szépiteni az eredményen. A 40. p.-ben — ekkor már ismét erős hóvihar dühöngött a pályán — *Stanzl* lefutott, a kapuelőtti kavarodásból *Brunecker* berugta a 4-ik gólt (4:0).

Biró: *Juhász* Attila dr.

Nincs szerencséjük birkózóinknak az Európa bajnoki viadalokon

Erdélyi lapockatörést szenvedett, Kárpáti és Zombori pontot vesztettek

Prága, március 29.

— *A Reggeli Ujság távirati jelentése.* —

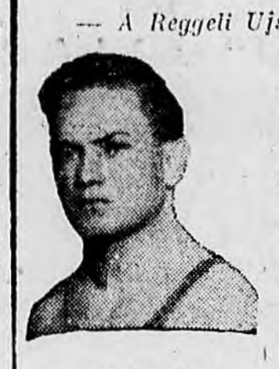
Kárpáthy

Amitől a magyar birkózósport hivei féltek, az a cseh fővárosban bekövetkezett. Birkózóink, akik a legnagyobb nemzetközi viadalokon is mindig az élen végeztek, a most folyó Európa-bajnokságon nem tudják elérni azokat az eredményeket, amelyek méltán megilletnék a magyar szineket. Vasárnap sem kedvezett a szerencse a magyar résztvevőknek és igy a pehelysulyban Zombori Ödön pontvereséget szenvedett a finn Pihlajamacki bajnoktól, Kárpáthy pedig a könnyüsulyban ugyancsak pontvereséget szenvedett a svéd Carlsson részéről.

A vasárnapi mérkőzéseknek egyébként reánk nézve kellemetlen száma is akadt, mert Erdélyi küzdelme a cseh Samec ellen a 7-ik percben oly szerencsétlen volt, hogy egy heves összecsapás során, a magyar bajnok megbotolva, eleseit és ájultan maradt a szőnyegen. A versenyorvos intézkedésére, a szimpatikus magyar birkozót azonnal kórházba szállitották, ahol megállapitották, hogy sulyos lapockatörést szenvedett és felgyógyulásához hosszabb időre van szükség.

A magyar birkozógárda tehát Erdélyi balesetével még jobban meggyöngült. Egyébként a bajnokságokat vasárnap éjfélkor még nem fejezték be és igy a döntő küzdelmek hétfőre maradnak.

Befejeződött az északi kerület birkózó csapatbajnoksága

Miskolc, március 29.

— *A Reggeli Ujság tudósitójától.* —

Az északi kerület birkózó szövetség csapatbajnokságának utolsó fordulóját vasárnap bonyolitották le. Eredmények: MVSC—MÁK 5:2 (6:16). A DVK nem állott ki az MMTE elleni mérkőzésre.

A csapatbajnokság végleges eredménye: Bajnok: MMTE 8 ponttal, 2. MOVTK 6 ponttal, 3. MVSC 2 ponttal, 4, MAK 2 ponttal, 5. DVTK 2 ponttal.

A szegediek szerencsésen kikerültek a «kiesési zónából».

Bástya— Pécs-Baranya 4:1 (2:0). Góllövők: Havas, Harmat, Korányi, Halas, Havas.

Szeged, március 29.

— *A Reggeli Ujság tudósitójától.* —

A szegedi Bástya vasárnap a temesvári Ripensia ellen javuló formáról tett tanuságot, ezt azután betetőzte tegnap, amikor a pécsieket nem várt góldifferenciával megverte. A Bástya ezzel ujra két értékes pontot szerzett és 12 pontjával ma már elkerülte a kiesőt, illetve az utolsóelőtti helyezettet, amelynek osztályozót kell játszani, ha csak időközben végre nem hajtják a tavaszi szezónokban mindig nagy előszeretettel előráncigált létszámemelést. Annál érthetetlenebb azonban a Pécs—Baranya szereplése. A játékosok ezuttal a pályán egymásközt is vitatkoztak, a mecs végén pedig az egyik pécsi játékos a nézőkkel is összeveszett ugy, hogy a verekedőket a rendőrök választották szét. A szegedi mérkőzés tehát igazán magán viselte a szezónközepei izgalmakat.

A Bástya, de a pécsiek számára is nagy jelentőségü mérkőzésen a szegediek tudásuk legjavát adták és szinte szokatlanul nagy lelkesedéssel küzdöttek, ezzel szemben a pécsiek nem tudták átvenni a Bástya játékosainak nagyobb lendületét. Az eredmény ilyen körülmények között meg is felelt az erőviszonyoknak. A szegedieknél a közvetlen védelem, majd Tóth és Korányi II. játszott jól, mig a pécsieknél csak Réder, Somogyi és Magyar produkáltak elfogadható játékot.

A Bástya szél ellen is erős támadásokkal kezdte a játékot és negyedóráig tartó ostrom után a 15-ik pereben Havas révén a vezető gólt is megszerezte. A gól után mintegy 10 percig tartó hóvihar támadt és ennek elmultával Harmat a szegediek második gólját is belőtte. A félidő hátralevő részében Bástya egy, Pécs-Baranya pedig két kornert rugott.

Szünet után a Bástya már a második percben ujabb gólt ért el Korányi II. révén, de egy pere mulva rá a pécsiek kornerből Halas révén, szépitettek az eredményen. Sokáig mezőnyjáték folyt, majd Bástya a 36-ik percben Havas révén, utolsó gólját is elérte. Közben a nézőtéren botrány tört ki, az egyik pécsi játékos összeveszett a pályára bekiabáló nézőkkel és ennek verekedés, majd rendőri igazoltatás lett a vége.

1500 néző, biró: Halász.

Egyiptomban másodszor is kikapott a Bocskai

Aletandria, március 29.

— *A Reggeli Ujság távirati jelentése.* —

A debreceni Bocskai vasárnap játszotta Aleandriában harmadik meccsét. Az elsőben tudvalevően 3:1 arányban megverte az alexandriai válogatottat, a kairói válogatottól azonban 4:1 arányban kikapott. Tegnap az alexandriai revánsmeccsre került a sor és ebben a debreceniek 1:0-ás félidő után 2:1 arányban vesztettek. Az idcérkezett jelentések szerint a Bocskai veresége azért következett be, mert csatárai a legtisztább helyzetekben is bosszantóan hibáztak.

Itt az evezősszezón!

Vegyen
AMPHIBIA
svájci karórát,
melynek a viz sem árt

Kapható minden órásüzletben

Bajnokság állása

	Pont	Gólarány
1. Ujpest	27	59:26
2. Hungária	26	59:24
3. Bocskai	22	40:33
4. Ferencváros	21	41:22
5. III. ker. FC	19	33:30
6. Nemzeti	17	27:31
7. Sabaria	16	24:31
8. Vasas	13	30:36
9. Budai „11"	12	23:41
10. Bástya	12	28:46
11. Pécs-Baranya	9	22:44
12. Kispest	6	24:46

Meglepetés a II. ligában

Soroksár csapata nagy meglepetésre 4:1 (4:0) arányban megverte *Somogy* csapatát, igy az *Attila* győzelmi reményei még jobban megnövekedtek. *Somogy* feltünő gyengén játszott. A lelkesen és szép összjátékkal dolgozó *Soroksár* megérdemelten győzött. A nap második meccsében a *Turul* az utolsó percekben már 3:2 arányban vezetett a *VAC* ellen, de utóbbinak mégis sikerült 3:3 arányban kiegyenliteni. — A *Rákospalota—Józsefváros*-mérkőzés elmaradt.

Amatőr eredmények

A *Törekvés* 1:0-ás félidő után 3:0 arányban biztosan megverte a *Postást,* ugyanugy nagy meglepetés a *BSE* 1:0 (1:0) arányu veresége az *UTE-tól.* Egyéb eredmények: *BEAC—MTK* 2:0 (1:0), *FTC—Fer. Vasutas* 3:3 (1:3), *BTC—Urak* 0:0, *BSzKRT—III. ker. TVE* 5:0 (2:0).

Szövetségi dijmérkőzés

A *Nemzeti* B-csapata a *Millenáris* pályán 2:1 (1:1) arányban legyőzte a *Ferencváros* B-csapatát.

Az Attila 3:2-re vesztett Franciaországban

Nimes, március 29.

— *A Reggeli Ujság telefonjelentése.* —

A miskolci *Attila* vasárnap a franciaországi *Nimesben* játszott és 3:2 *(2:1)* arányban vesztett. A miskolciak mind a három gólt *tizenegyesből* kapták. Rossz biró volt.

A Bratislava 2:1-re legyőzte Kispestet

Pozsony, március 29.

— *A Reggeli Ujság távirati jelentése.* —

A pozsonyi Bratislava az elmult héten csak minimális arányban kapott ki a Ferencvárostól, most pedig 0:0-ás félidő után 2:1 arányban győzött Kispest ellen.

A mérkőzés ezer főnyi nézőközönség előtt Kuprles (Pozsony) biráskodása mellett rossz pályán és kedvezőtlen időben folyt le. A csapatok erőviszonya meglehetősen kiegyensulyozott volt. Az első félidőben a hátszéllel játszó Kispest támadott többet, szünet után azonban a pozsonyiak kerültek fölénybe. Mindkét csapat játékát általában a gólképtelenség jellemezte, ezért is végződött döntetlenül az első félidő.

A vezető gólt a második félidő 15-ik percében Kispest szerezte meg Konyor révén, de a Bratislava a 31-ik percben Bulla révén kiegyenlitett és két perccel befejezés előtt Uher révén a győzelmet is megszerezte. Dénes ekkor kiejtette a labdát.

Magyarország tőrbajnokságát Piller György százados nyerte

PILLER GYÖRGY

Nagyszámu érdeklődő közönség jelenlétében erős küzdelmek között zajlott le Magyarország tőrvivóbajnoksága, amelyet Piller György százados, a kardvivás Európa-bajnoka nyerte egy vereséggel, amelyet nagy meglepetésre a jóformában levő Eckl Viktor mért rá. Pillernek Hatz Ottó főhadnagy is méltó ellenfele volt és az utolsó Hajdu—Hatz asszóig az volt a helyzet, hogy a bajnoki címért holtverseny lesz Piller és Hatz között. Hatz azonban asszióját Hajduval szemben 5:4 arányban elveszitette és igy Magyarország tőrvivóbajnoka Piller lett. A döntők folyamán Rozgonyi visszalépett.

Magyarország 1931. évi tőrvivóbajnoka: *Piller György százados (MAC) hét győzelemmel.*

2. Hatz Ottó (TVC) hatgy., 3. Hajdu János (BSzKRT) 5. gy., 4. Gerervich (MAC) 4 gy., 5. Tóth Péter (MAC) 4 gy., 6. Eck (RAC) 4 gy., 7. Hechs (MAC 3 gy., 8. Rozgonyi (VVC) 2 gy., 9. Gőzsi (BEAC) 1 gy.

A Törekvés pompás szereplése a vasutasok bajnoki futóversenyén

A Vasutas Sportegyesületek Ligája vasárnap délelőtt rendezte *országos mezei bajnoki futóversenyét* a gyáliuti pálya környékén. A versenyen a budapesti egyesületeken kivül *Debrececn, Szeged, Nyiregyháza, Szolnok, Miskolc, Püspökladány, Szombathely és Dunakeszi* vasutas egyesületei nagyszámu versenyzővel vettek részt.

A szenlorversenyben (6 km, 60 induló) bajnok lett *Fodor* József Miskolc 22 p. 01 mp., 2. Móna István Nyiregyháza 23 p. 12 mp., 3. Hermann Ferenc Törekvés 23 p. 20 mp.

Csapatversenyben bajnok a *Törekvés* csapata 41 ponttal, 2. Szeged 46 pont, 3. Miskolc 47 pont, 4. Szolnok 93 pont, 5. Magyarság 135 pont, 6 Debrecen 138 pont.

Az ifjusági versenyben (3 km., 66 induló) bajnok lett *Albert* László Törekvés 11 p. 29 mp., 2. Radó István Törekvés 11 p. 30 mp., 3. Kreininger Rudolf Törekvés 11 p. 31 mp.

Csapatversenyben bajnok a *Törekvés* csapata 16 ponttal, 2. Miskolc 64 pont, 3. Szolnok 76 pont, 4. Nyiregyháza 91 pont.

A leventeversenyben (3 km., 57 induló): 1. *Hegedüs* Imre Debrecen 12 p. 01 mp., 2. Gerencsér László Szombathely 12 p. 09 mp., 3. Gomola Pál Törekvés 12 p. 11 mp.

Csapatversenyben: 1. *Törekvés* Levente csapata 49 pont, 2. Szombathely 64 pont, 3. Istvántelki főmühely 65 pont, 4. Debrecen 73 pont, 5. Miskolc 85 pont.

Férfiaknak a patikában

A Beszkárt csapata nyerte a mezei futóversenyt

Az Ékszerészek Sport Clubja mezei futóversenyt rendezett hármas cégcsapatok részére az MTK-pálya környékén.

A verseny eredményei a következők:

Csapatversenyben: *1. a Beszkár csapata* 13 ponttal, 2. Ékszerészek csapata 23 ponttal, 3. az Ulrich cég csapata 26 ponttal, 4. a Phoebus Vill. Rt. csapata 29 ponttal, 5. a Beszkár B) csapata 29 ponttal.

Taris 1:00.4 alatt győzött Schubert ellen

Brüsszel, március 29.

— *A Reggeli Ujság távirata.* —

Az itteni fedettuszodában szombaton este a 100 méteres gyorsuszásban Jean Taris 1:00.4 alatt győzött a boroszlói Schubert előtt, aki a maga részéről megelőzte a belga Cupieterst.

A 200 méteres gyorsuszásban Schubert 2.25 mp. alatt győzött a francia Vandeplanque előtt.

Uj uszórekord Magdeburgban

Magdeburg, március 29.

A magdeburgi Wilhelmsbad uszómedencéjében rendezett klubközi uszóversenyen a lipcsei Poseidon a vegyesstafétában (100 m. hát- + 200 m. mell- + 100 m. gyorsuszás) 5:06.5 mp. idővel 3.5 mp.-cel javitotta meg az eddigi rekordot.

Kitünően sikerült a Vivó és Atlétikai Klub jubileumi disztornája

A főváros sportkulturájának egyik legszimpatikusabb egyesülete a Vivó és Atlétikai Klub 25 éves fennállásának emlékére vasárnap délelőtt nagyszabásu disztornát rendezett az Ufa-Uránia filmszinházban. Az ünnepi beszédek után 16 számból álló pompás szabad és korlátgyakorlatokat, világitóbuzogány gyakorlatokat, talajtorna-, gyürühinta- és nyujtó-gyakorlatokat mutattak be nagy tetszés mellett férfiak és hölgyek. Az ünnepély bezárásául pedig a nők kedélyes tornaóra részleteket és ritmikus gyakorlatokat végeztek a zsufolásig megtelt nézőtér állandó tetszésnyilvánitása mellett.

Itália döntetlenül játszott Svájccal

Bern, március 29.

Az olasz-svájci *válogatott* mérkőzés 1:1 (1:1) arányban döntetlenül végződött és ezzel *Olaszország* is pontot vesztett az *Európa Kupában.*

A vezető gólt a második félidő 33-ik percében Abbeglen III. lőtte 11-esből. Az olaszok csak fél perccel a befejezés előtt egyenlitettek olyképpen, hogy Mezza és Ferraris egyesült erővel a kifutó Pahe mellett a svájci hálóba nyomták a labdát.

Külföldi eredmények

Bécs: Vienna—WAC 3:2 (2:1), Wacker—Rapid 3:3 (1:1), Nicholson—Sportklub 1:0 (1:0). — A II. ligában a Brigittenau 4:3-ra megverte a Hakoah-t és igy a vezetőhelyen első helyre került.

Frankfurt: (Bajnokok körmérkőzése.) Eintracht—Spielvereinigung Fürth 0:0, Pirmasens—Bayern 3:1, Karlsruher FV—Wormatia Worms 2:2.

Mannheim: Baden—Elsass 6:1 (3:1).

Danzig: Keletporoszország—Danzig 5:2.

Amsterdam: *Hollandi—Belgium* 3:2 (2:0) 35.000 néző.

Asztali tenniszben 26:3-ra legyőztük az osztrákokat. Bécsből jelentik: A magyar-osztrák asztali tenniszviadala magyarok 26:3 arányu győzelmével végződött.

Világhirü külföldi kerékpárok, varrógépek részletre is előleg nélkül
»DIADAL« VII, Thököly-ut 26
Kérjen díjtalan képes nagy árjegyzéket.

Auto és Motor

Nagy érdeklődés kiséri a VIII. Nemzetközi Automobilkiállitást

— *A Reggeli Ujság tudósitójától.* —

Az automobil- és motoroshét keretében rendezett automobilkiállitásnak szombaton volt az ünnepélyes megnyitása. Kétségtelenül bátorság kellett ahhoz, hogy a mai rossz időkben ilyen kockázatos vállalkozást életrehivjanak, de a kiállitás érdekessége és anyaga máris legyürte az akadályokat és örömmel állapithatjuk meg, hogy

az automobilkiállitás megnyerte az ütközetet.

A Mücsarnokban összegyüjtött és kiállitott magyar gyártmányok a hazai ipar életrevalóságáról tanuskodnak, a külföldi anyag gazdag halmazata pedig óriási fejlődésről és nemzetközi értelemben vett motorkulturáról számol be. Magyarországon még nincs elég automobil, éppen ezért a külföldi gyárakat nagyon érdekli hazánk felvevőképessége, hivatalos köreink pedig igyekeznek mindent elkövetni, hogy a további fejlődésünknek, elsősorban az uthálózatok kiépitésével tápot adjanak.

A kiállitást vitéz József kir. herceg nyitotta meg,

akinek kiséretében számos hivatalos és érdeklődő előkelőség is megjelent. Ófensége tüzetesen megszemlélte a kiállitás gazdag anyagát, az egyes „*standokon*" az ujitásokat elmagyaráztatta magának, *különösen hosszu ideig időzött a Fiat-automobilgyár kiállitási helyén*, majd az *Austro-Daimler-, Tátra-* és *Maybach-konstrukciók* ujszerüségét tekintette meg.

Nemcsak a belföldön, hanem a külföldi vonatkozásokban is elismert és sok sikert aratott

Nagy Géza karosszérlagyár remekbe készült alkotásait is hosszasan tekintette meg József főherceg és az itt látottak felett különös elismerését és megelégedését fejezte ki.

Amit Nagy Géza produkált és bemutatott, az valóban elismerésreméltó. *Itt láthatunk egy nyolchengeres Buick-alvázra épitett egészen eredeti épitésü, kellemes zöldfényezésü, krómozással diszitett négyüléses Sedant és egy Lancia-Dilambba csukott turakocsit, amelyek csin, izlés és ötletes kivitelezés szempontjából még a párizsi szalonon is méltó feltünést keltettek volna.*

Impozáns a *Vacuum Oil Company és Shell Kőolaj Rt.* kiállitási pavillonja, nagyon érdekes a felszerelési anyagok kiállitása, izléses és komoly a *Bosch-stand, a Cordatic-kiállitás pedig teljesen ujszerü, méreteiben nagyvonalu és olyan tökéletesen hatástkeltő, hogy valósággal mintának állithatjuk oda.*

A hazai automobilgyártást a *Mavag Mercedes-Benz-* és *Weiss Manfred-gyártmányok* reprezentálják gazdag anyaggal és jó összeállitásban.

Sok nézője akadt a kiállitott Fiat-repülőgépmotoroknak, a hatszázlovas tizenkéthengeres és kilencvenlovas csillagmotornak, amelyek segitségével sok kimagasló teljesitményt az olaszok a maguk dicsőségére könyvelhettek el.

Sok érdeklődő tartózkodik a *Lancia-kiállitás* helyén, hogy megcsodálják a remekmüvü ezüstveretes Dilambdát és ugyanitt mutatja be *Dietl Hubert, a közkedvelt urvezető az „Autopanne" elnevezésü tömlővédőt*, amelynek alkalmazásával a gumidefektek kényelmetlenségei és sokszor veszélyes következményei elkerülhetők.

A Mücsarnok külterületén nyertek elhelyezést a teherautók és speciális járművek. A kiállitás e része is igen gazdag és érdekes.

Az autókiállitás naponta reggel kilenctől este tizig van nyitva, amely iránt már a szombati napon élénk érdeklődés nyilvánult meg, vasárnap pedig nem várt nagyszámu közönség látogatása **igazolta a kiállitás fényes sikerét.** (frh.)

---

x Látogatóktól zsufolt az autókiállitás III. számu kiállitási terme. Itt ötlenek szemünkbe az *Austro-Daimler-Steyr-Puch Müvek* pompás gépkocsijai, amelyek nemcsak tökéletes remekmüvek, de iparmüvészeti diszek a külső formát illetőleg. A hires lengőtengelyes Austro-Daimler-alváz mutatja a gépkocsik világszerte elismert konstrukcióját. A remekmüvek között feltünést kelt egy ritka szépségü, kisti-usu, szürke Steyr-autó, amely körül hatalmas nézőközönség gyülekezik. Pár lépésnyire innen egy nagyobb szürke Steyr-autó csábitja a nézőt, de legtöbb csodálója akad egy gyönyörüen szinezett Sedán-karosszériás Austro-Daimler-kocsinak, melynek hütőteste elefántcsontszinü, mig az autó bordó köntösben lebilincselő látvány. Itt tünik szembe még egy ragyogó szép, nyitott, sötétkék ADR-automobil is, amely impozánsan hat a minden izlést kielégitő elegáns gépkocsik sorában.

x Az autókiállitás első termében a Magyar Ruggyantaárugyár r.-t. ezuttal nemcsak elismert *Cordatic*-köpeny és *Taurit Elastic* tömörabroncsgyártmányait mutatta be, hanem a nézők elé tárta a *Cordatic* gyártásának rendkivül bonyolult menetét, ábrázolva a hatalmas gépeket, a sok gyártási ellenőrzést és szemléltetve a legfontosabb nyersanyagokat és félgyártmányokat egészen a *Cordatic*-ig.

x A Fiat-kiállitás, amely a IV. középcsarnok előkelő helyén látható, összefoglalását nyujtja mindannak, amit egy vevő ma kivánhat. Modelljeinek sokoldalusága nemcsak teljesitőképesség, hanem a karosszériaalak és szin tekintetében felülmulhatatlan. A sportember épugy megtalálja modelljét a Fiat-kocsik között, mint az üzletember, vagy a truaautózó éspedig oly árban és kivitelben, amely csakis a nagy világmárka racionalizált üzeme mellett lehetséges, amellett a cég által nyujtott fizetési feltételei is olyanok, amelyek mindenkit kielégithetnek. A három fő személyautótipus a ma már általánosan ismert 514, 521, és 525 kocsikon kivül a kereskedelmi és ipari célokra szolgáló Fiat szállitókocsik is képviselve vannak a kiállitáson, amely természetesen csak kivánatos képet ad a Fiat-gyártmányokról.

LÓSPORT

Favoritvereségek a márciusi miting utolsó napján

Hat futam közül *ötben verték meg a favoritokat* a vasárnapi ügetőversenyen. Az eladóversenyt azonban a legjobban fogadott *Cigánybáró* nyerte meg. A lovat az árverésen 450 pengőért *Stein* János megvette. A főszámban a *Dessewffy Alajos-emlékversenyben Enyém II.* győzött a kétéves *Nevodian* ellen, amely nehezen kapott lábra és hibát is csinált. Óriási meglepetés volt *Gjerdan* és *Pista* győzelme a két utolsó számban. A verseny részletes eredménye a következő:

I. 1. *Excellenz* (Sütő, 4), 2 Futórózsa (Feiser, 3), 3. Mephisto (Maszár F., 5). F. m.: Brutus, Melinda, Szerető, Áruló, Orkán, Berci. Tot. 10:66; 17, 30, 23. Olasz: 74.

II. 1. *Pergő* (Maszár F., 3 és fél), 2. Keringő (Feiser, 4), 3. Dante (Kovács II., pari). F. m.: Ebadta, Diana, Lady of Pamuk, Ormuzd, Dombovár, Othello. Tot. 10:36; 14, 14, 12. Olasz: 52.

III. 1. *Cigánybáró* (Maszár F., 1 egynegyed), 2. Krampusz (Benkő, 3), 3. Lagzi (Maszár I., 16). F. m.: Coco, Vétek, Patyolat II., Avanti D., Nótás. Tot. 10:22; 14, 15, 31. Olasz: 47.

IV. 1. *Enyém II.* (Zwillinger, 2 és fél), 2. Nevadian (Maszár F., 2 reá), 3. Sacy (Fityó, 6). F. m.: Thira, Viki, Bonny, Ethel Harvest, Pávia lánya. Tot. 10:44; 12, 11, 14. Olasz: 45.

V. 1. *Gjerdan* (Maszár I., 10), 2. Dido (Feiser, 2), 3. Clayton (Wiesner, 12). F. m.: Dániel, Dacapo, Rositta, Nurmi, Lord Ida. Tot. 10:180; 27, 14, 89. Olasz: 30.

VI. 1. *Pista* (Hoffmann, 6), 2. Eduard B. (Feiser, 2), 3. Fényes (Fister 4). F. m.: Bufelejtő, Leopárd, Tamerlan, Filip, Sátán, Kitty, Nomád, Pengő. Tot. 10:152; 32, 18, 22. Olasz: 36.

FŐSZERKESZTŐ: BÉKESSY IMRE.
Kiadótulajdonos a Reggeli Ujság Lapkiadóvállalat Részvénytársaság
Felelős szerkesztő és kiadó: BÉKEFFY GÉZA

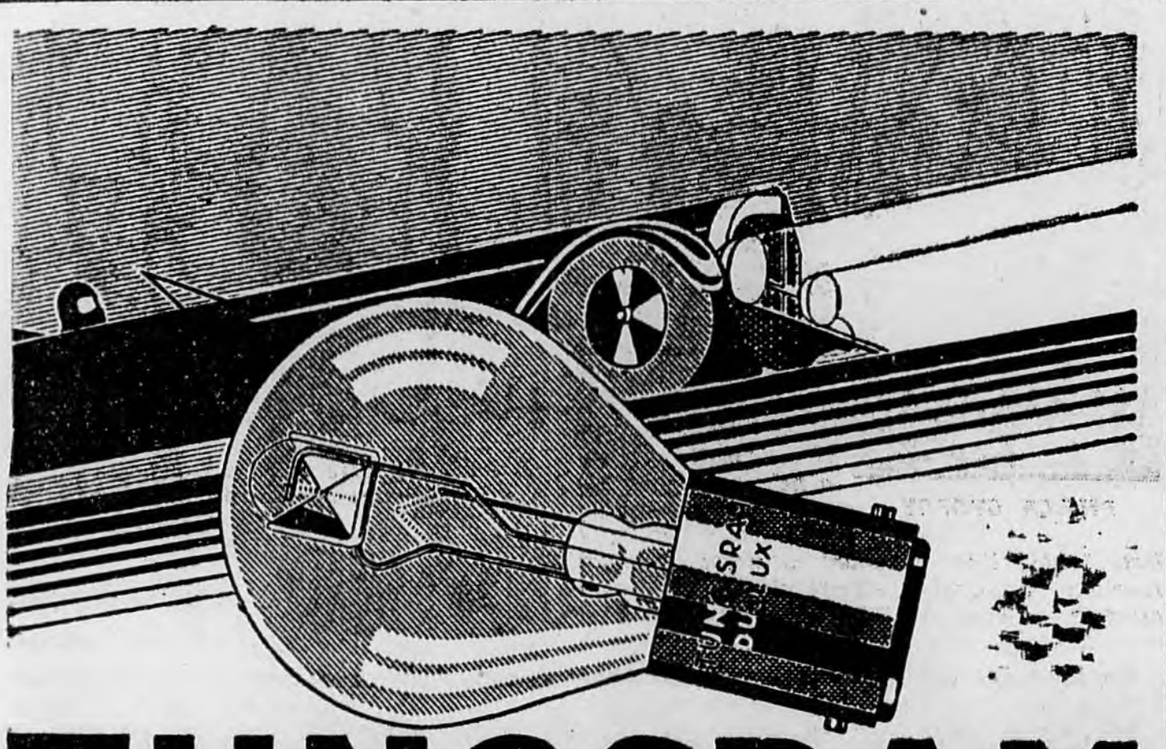

TUNGSRAM
AUTÓLÁMPA FÉNYERŐS, TARTÓS, RÁZKÓDTATÁSOKNAK ELLENÁLL.

Vegyen Cordatic Pneut!

KÉT TÖKÉLETES KÜLFÖLDI MÁRKA

KÉT KIVÁLÓ MAGYAR GYÁRTMÁNY

Tekintse meg legujabb typusainkat az Autó-kiállitáson

Eladási iroda: Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 9
Telefon: 202—45, 205—72

A »GRAF ZEPPELIN« ÉS
MAYBACH 12
ZEPPELIN TIPUS
a közlekedőeszközök kulturájának legtökéletesebb szimbóluma

Egy autótura a „Maybach 12"-vel csak a „Graf Zeppelin"-nek, a felhők fantasztikus hajójának, hegyek-völgyek feletti, a föld vonzó erejétől teljesen független, csodálatos tovasiklásához hasonlitható

MAYBACH MOTORENBAU G. M. B. H. FRIEDRICHSHAFEN a/B

Ideiglenes iroda és raktár SIMO SÁNDOR Paragon-garage. I., Bicskei-u. 3.

Castrol REGD
MOTOR OIL

Évi negyvenkétmillióba kerül az Igazság

Tekintetes és szépreményü Társadalom!

Van szerencsém nagybecsü figyelmüket felhivni, hogy az 1931—32. évi költségvetés 42 millió pengőt irányoz elő igazságügyi kiadásokra, vagyis a most következő költségvetési évben fegyházakra, birőságokra, ügyészekre 42 milliót kell majd kiadni.

Ugyancsak bátorkodom felhivni nb. figyelmüket, hogy az ismeretes gazdasági nyomort leginkább közmunkák kiadása enyhithetné, közmunkákra azonban igen kevés az anyagi fedezet.

Szépreményü Társadalom, van egy őrült eszmém! Átmenetileg hagyjuk abba a csalást, rágalmazást, váltóhamisitást, ideiglenesen ne gyilkoljunk, lopjunk, zsaroljunk, sikkasszunk: igy évenként felszabadulna 40—45 millió pengő igazságügyi kiadás, amit közmunkákra fordithatnánk.

Természetesen a kihágások, vétségek, büntettek leépitése csak ideiglenes áldozatot jelentene és ha a gazdasági helyzet megjavul, nyomban visszatérnénk a normális állapotokhoz.

Maradok a szépreményü Társadalom lelkes rajongója:

Gömöri László.

A Strasser és König cég összeomlásában milyen szerepe volt a Futurának, s milyen szerepe volt az általános gazdasági viszonyoknak?

A tudós rabbi válasza:

Krausz hetekig tartó lelki tusa után elmegy a fogorvoshoz.

— Kérem doktor ur, huzza ki a fogamat, de kiméletesen, mert én nagyon félek.

A fogorvos beülteti Krauszt a fogorvosi székbe, kinyitja a száját, aztán int az asszisztensnőjének. Amikor Krausz látja, hogy az asszisztensnő valami szerszámmal feléje tart, rémülten mondja a fogorvosnak:

— Doktor ur, az Istenért, ez egy gyönge lány ...

A fogorvos szeliden megsimogatja Krauszt:

— Ne féljen, Krausz ur, az asszisztensnőnk csak meglazitja, kihuzni majd én fogom.

Krausz a Zeppelinen

A fiatal Krausz heteken át szekálta apját, hogy váltson két jegyet a Zeppelin-körrepülésre! Az öreg Krausz sokáig ellenállt, a végén azonban beadta a derekát és rászánta magát, hogy körrepül a fiával.

Az ünnepélyes pillanat elérkezett, Krausz és fia beültek a léghajóba, amely néhány perc mulva a levegőbe emelkedett.

Krausz bácsinak azonban sehogysse tetszett a szituáció és minél magasabban járt a léghajó, annál kinosabban feszengett a helyén.

Talán ezer méter magasan lehettek, amikor a fiatal Krausz lelkesen megszólalt:

— Papa... papa, gyere az ablakhoz, nézd, milyen gyönyörü minden odalent!

Krauszt elöntötte a düh és rárivallt a fiára:

— Ha lent olyan gyönyörü, akkor minek hoztál ide fel?!

A Nevető Hétfő távirdája

Schreiber

Fogház.

Jön a husvét, most mennyi „kölnit" tudnál eladni!

Haver.

Állami hangulatjavitó-akció

Közelednek a választások, javitani kell a választók hangulatát. A hangulat feljavitására néhány intézkedés már eddig is történt. Legutóbb az, hogy szigoru rendelet szabályozta az állami autók használatát.

A *Nevető Hétfő* információi arról szólnak, hogy a hangulat további feljavitására ujabb intézkedések vannak küszöbön.

Intézkedni fognak, hogy a kormány-lapok ritkábban hozzák Podmaniczy Endre és Kuna P. arcképét;

Az OTI minden *tizenötödik* alelnökét elbocsátják;

Kiterjesztik a közszabadságokat: az Erzsébet-téren eltávolitják a táblát: *A gyepre lépni tilos!*

Katonabandák fogják végigjárni az utcákat és a *Hop Sári, hop Sarolta* kezdetü hangulatjavitó dalt játsszák.

Ha még ezektől se lesz derüs hangulat, akkor Sokorópátkait kinevezik a Tudományos Akadémia elnökévé.

A mi szerény véleményünk: szép a hangulatjavitás, de fölösleges. A választások előtt feloszlják a Parlamentet és attól ugyis derüs lesz a hangulat.

Gömöri.

MIÉRT ÖRÜLNEK A PESTIEK A ZEPPELINNEK

Gedő rajza

Reformálják meg a házasságot!

Magántársaságok vitákat, klubok ankéteket rendeznek a házasság mai formájáról. A viták és az ankétok közös eredménye: meg kell reformálni a házasságot.

Mi osztjuk ezt a nézetet. A házasság mai formája több okból is reformra szorul. Az egyik ok ez:

Manci és Pista elhatározzák, hogy megesküsznek. Manci és Pista azt várják, hogy boldogok lesznek. Manci boldogtalanságát eddig a következő tényezők okozták:

A lába görbe, az ujjai vastagok, a mamája müveletlen, a papája ügynök, az irodából a főmérnök nem akarta feleségül venni.

Pista boldogtalanságát pedig ezek a tényezők:

A főnöke nem akarta hozzá adni a lányát, keresztény társaságban nem látják szivesen, azt mondják: okos, de rossz a modora, zsidó társaságban se örülnek neki, ott azt mondják: jó modora van, de buta, a futball-intéző sose állitja be a csapatba, a nők, akiket leszólit az utcán, pénzébe kerülnek.

Manci és Pista megesküdtek. Házasságuk boldogtalan. Mancit a következő fájdalmak gyötrik: a lába görbe, az ujjai vastagok, a mamája müveletlen, a papája ügynök, férjét kinézik a keresztény társaságokból, kinézik a zsidó társaságoktól, a futball-intéző sohase állitja be a csapatba, nőket szólit le az uccán és azok pénzébe kerülnek. Pista gyötrelmei: lásd Manci gyötrelmeit.

Konzekvencia: Reformálják meg a házasságot!

Göm—

Aki jól ismeri a pesti alvilágot

A Schreiber-ügyet és ezzel kapcsolatban az alvilágot tárgyalja két iparoskülsejü ember egy Józsefvárosi kocsmában.

— Mondja, ismeri a pesti alvilágot?

— Mint a tenyeremet.

— Aztán honnan?

— Hogy honnan? Öt esztendeig kalauz voltam a földalatti-villamoson!

A német-osztrák egyezmény hirére Briand rosszul lett

Tiz év óta prédikál Briand a gyülölködés és az elzárkozás ellen.

A prédikáció végre testet öltött: Németország és Ausztria gazdasági egyezményt kötnek.

Az egyezmény hirére Briand rosszul lett, a gomblyukában levő olajággal legyezték életre.

Kiderült, hogy az antialkoholista liga elnöke viziszonyban szenved.

Motorkerékpáros hölgyek Pesten

Két csinos, fiatal lány egymás mellé kerül a moziban. Amikor megpillantják egymást, örömükben felsikoltanak:

— Maca!

— Piri!

— Öt éve nem láttalak. De azért hallottam rólad és — gratulálok.

— Mihez?

— Gazdag vőlegényed van.

— Még szegény udvarlóm sincs.

— Ne tagad! A bátyám gyakran lát az Andrássy-uton, meg az Erzsébet-körúton, egy szőke urral motorbiciklizel.

— Igen, de az se udvarlóm, se vőlegényem.

— Hát?

— Mind a ketten egy textilgyár alkalmazottjai vagyunk, ő vezet, én pedig mögötte ülök ...

— Na és?

— És reklámot csinálok egy uj fajta kombinénak.

EGY GABONÁS CÉG HALÁLÁRA.

Azelőtt a cég őrölte fel a gabonát, ma a gabona őröli fel a céget.

Miért nem támadja az európai diplomácia Briand-t, aki az európai államok egyesülését hirdeti és miért támadja Curtiust, aki közelebb hozta egymáshoz Németországot és Ausztriát?

A tudós rabbi magyarázata:

Krausz feldult képpel rohan a rabbihoz:

— Rabbi, kérlek, segits rajtam. A vejem egész nap otthon ül és a bibliát bujja.

— Hallod, ebben nincs semmi. Én is reggeltől estig olvasom a bibliát.

Krausz ingerülten replikázik:

— Az más! Nálad az üzlet, de az a csirkefogó hisz benne!

Pesti humor

Kondor és Krausz, akik diákkoruk óta nem látták egymást, találkoznak a Király-utcában.

— Remek, hogy találkozunk — lelkendezik Kondor — épp tudok egy jó állást ...

— Köszönöm, de nekem van állásom, éjjeli őr vagyok az Északi Sarkon.

— Éjjeli őr az Északi Sarkon?

— Igen.

— Na és akkor hogy lehetsz itt Pesten?

— Tudod, kérlek, az Északi Sarkon most hat hónapig nappal van.

A Nevető Hétfő ezt a levelet kapta:

Tisztelt Szerkesztő ur! A lapok leközölték az uj költségvetés főbb tételeit. Többek közt ezt olvastam:

Állami üzemek:

Összes kiadásai	486.6 millió pengő
Összes bevételei	487.1 millió pengő
Felesleg	0.5 millió pengő

Megjegyzésem: a 0.5 millió pengőn kivül van itt egy más felesleg is: az Állami üzemek.

Tisztelettel

Kondor Béni.

Pesszimisták, ha találkoznak

Két kopott tőzsdés sóhajtozik a kávéházban:

— Én mondom, legjobb annak, aki nem születik erre a világra.

— Igen, de kinek van ilyen szerencséje?!

A csepeli repülőtéren

Bud, Wekerle és Gömbös is felszálltak a Zeppelinnel. Amikor a léghajó vagy ötszáz méternyire volt a földtől, egy belvárosi kereskedő fanyarul mormogta:

— A Bud már megint magasan hordja az orrát.

Hogyan lehet az, hogy az ezerholdas birtokosok a deficitből élnek?

A tudós rabbi felelete:

Kondor és Krausz ügyvédhez mennek. Krausz viszi a szót:

— Doktor ur, mi ketten egy üzletet akarunk nyitni, mint társak. A feltételekben már megállapodtunk, legyen szives foglalja szerződésbe, majd én diktálom a pontokat.

Félóra mulva kész a szerződés, Krausz kifizeti az ügyvédet és azzal Kondor és Krausz távoznak. Alig mulik el két perc, a társak visszajönnek.

— Doktor ur — mondja Krausz — a legfontosabbat kihagytam.

— Mi az?

— Ha inzolvensek leszünk, milyen arányban osztjuk fel a hasznot.

A skótok

A skót és az angol sétálnak Londonban. Egy kis rongyos utcakölyök elébük áll és könyöradományt kér. Az angol két pennyt ad a gyereknek, a skót rá se hederit a kölyökre. A gyerek követi őket és rimánkodik a skótnak.

— Na, adjon már neki, legalább egy fél pennyt — mondja az angol a skótnak.

— Már adtam volna, de az orvosom megtiltotta, hogy felizgassam magam.

HUNGARIA HIRLAPNYOMDA R.-T. BUDAPEST, V., VILMOS CSÁSZÁR-UT 34. — FELELŐS: SCHMIDEK GÉZA.